

REFERENTNA PONUDA ZA INTERKONEKCIJU NA MOBILNU MREŽU BH TELECOMA D.D. SARAJEVO

U SARAJEVU, JANUAR 2024. GODINE

Sadržaj

SADRŽAJ	1
DIO PRVI - UVOD	4
DIO DRUGI - OPŠTE ODREDBE	4
Poglavlje I. Pravna priroda, predmet i sadržina Ponude	4
Poglavlje II. Definicije pojmove	5
Poglavlje III. Popis skraćenica	7
Poglavlje IV. Opšti principi na kojima je zasnovana Ponuda	7
Poglavlje V. Ograničenja Ponude	8
Poglavlje VI. Procedura sklapanja Ugovora o interkonekciji na mobilnu mrežu BH Telekoma	8
Odjeljak A. Zahtjev za započinjanje pregovora o zaključenju Ugovora	8
Odjeljak B. Postupak formalnog ispitivanja Zahtjeva	10
Odjeljak C. Procedura pregovaranja i zaključivanje Ugovora	10
Odjeljak D. Uslovi i postupak realizacije Ugovora	11
Poglavlje VII. Odgovorne službe	12
Poglavlje VIII. Adresa za kontakt i razmjenu obavijesti	12
DIO TREĆI - USLUGE INTERKONEKCIJE	13
Poglavlje I. Usluge fizičke interkonekcije	13
Poglavlje II. Usluga pristupa elementima mreže	14
Odjeljak A. Usluge planiranja	14
Odjeljak B. Usluge konfiguracije mreže	14
Odjeljak C. Usluga radova na sistemima za naplatu	14
Odjeljak D. Usluge testiranja	14
Poglavlje III. Nacionalni saobraćaj gorovne usluge	15
Odjeljak A. Usluga terminiranja nacionalnih poziva u mobilnu mrežu BH Telekoma	15
Poglavlje IV. Međunarodni saobraćaj gorovne usluge na komercijalnoj osnovi	15
Odjeljak A. Usluga terminiranja međunarodnih poziva u mobilnu mrežu BH Telekoma	15
Poglavlje V. Ostale usluge	16
DIO ČETVRTI - TEHNIČKA REALIZACIJA INTERKONEKCIJE	17
Poglavlje I. Načini i tehničke karakteristike interkonekcije	17
Odjeljak A. Interkonekcija na strani Operatora	17
Odjeljak B. Interkonekcija na strani BH Telekoma – „in-span“	18
Odjeljak C. Interkonekcija na strani BH Telekoma – kolokacija	19
Odjeljak D. Obaveze	20
Odjeljak E. Procedura realizacije Zahtjeva za fizičku kolokaciju	22
Odjeljak F. Uslovi posjete osoblja Operatora kolokacijskom prostoru	24
Odjeljak G. Osiguranje posjete kolokacijskom prostoru	24
Odjeljak H. Naknade za uslugu kolokacije	24
Poglavlje II. Pristupne tačke	27
Odjeljak A. Pristupne tačke za govorni saobraćaj	27
Odjeljak B. Pristupne tačke za signalizacijski saobraćaj	27
Poglavlje III. Signalizacija i sinhronizacija	28
Poglavlje IV. Karakteristike E1 interfejsa	28
Odjeljak A. Prenaponska i zaštita od atmosferskih pražnjenja	29
Odjeljak B. Jitter i wander na saobraćajnom E1 interfejsu	29
Poglavlje V. Testiranje usluga interkonekcije	30
Odjeljak A. Faza 1 – Povezivanje i testiranje E1 vodova	31
Odjeljak B. Faza 2 – Radovi na konfiguraciji mreže i testiranja na nivou komutacija - signalizacija SS7	33
Odjeljak C. Faza 3 – End-to-end testovi i testiranje rutiranja poziva	33
Odjeljak D. Faza 4 – Testiranje ispravnosti saobraćajnih zapisa	33
Odjeljak E. Testiranje pouzdanosti	34
Poglavlje VI. Modifikacija hardware i software	34

DIO PETI - OSTALI TEHNIČKI USLOVI.....	34
DIO ŠESTI - PARAMETRI KVALITETA	35
Poglavlje I. Parametri kvaliteta	35
DIO SEDMI - PLANIRANJE I NARUČIVANJE USLUGA	36
Poglavlje I. Dinamika i sadržaj plana saobraćaja	36
Poglavlje II. Provjera plana saobraćaja i dimenzioniranje interkonekcijskog linka	37
Poglavlje III. Narudžba kapaciteta za interkonekciju	37
Poglavlje IV. Preraspodjela kapaciteta.....	38
Poglavlje V. Otkazivanje kapaciteta	38
DIO OSMI - RAD, UPRAVLJANJE I ODRŽAVANJE.....	39
Poglavlje I. Procedura u slučaju promjena/prekida u mreži.....	39
Poglavlje II. Procedura u slučaju tehničkih grešaka	39
Poglavlje III. Kontakti za prijavu smetnji/kvarova	42
DIO DEVETI - PREKID PRUŽANJA USLUGA I PRESTANAK VAŽENJA UGOVORA	42
Poglavlje I. Prekid pružanja usluga.....	42
Poglavlje II. Trajanje Ugovora.....	44
Poglavlje III. Posljedice prestanka ugovornog odnosa	45
DIO DESETI - NAPLATA, OBRAČUN, PLAĆANJE I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE VEZANE UZ PRUŽANJE USLUGA.....	46
Poglavlje I. Cijene usluga, obračun i fakturisanje.....	46
Odjeljak A. Podaci o saobraćaju	46
Odjeljak B. Obračun i osporavanje obračuna	47
Odjeljak C. Uslovi plaćanja.....	48
Odjeljak D. Procedura realizacije plaćanja	48
Poglavlje II. Instrumenti osiguranja plaćanja.....	49
Odjeljak A. Zahtjevi za bankovnim garancijama i kreditnom sposobnošću	49
DIO JEDANAESTI - ODGOVORNOST BH TELECOMA I OPERATORA I NAKNADA ŠTETE	51
Poglavlje I. Granice odgovornosti ugovornih strana	51
Poglavlje II. Odgovornost i naknada štete prema trećim licima	51
Poglavlje III. Odgovornost u slučaju više sile	52
DIO DVANAESTI -POVJERLJIVOST	52
DIO TRINAESTI - ZAŠTITA PODATAKA I ZAKONITO PRESRETANJE	53
DIO ČETRNAESTI -ZAŠTITA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA	54
DIO PETNAESTI -RJEŠAVANJE SPOROVA	54
DIO ŠESNAESTI -IZMJENE I DOPUNE PONUDE	54
DIO SEDAMNAESTI - PRILOZI PONUDE	55
DIO OSAMNAESTI - ZAVRŠNE ODREDBE	55
PRILOG 1 CJENOVNIK USLUGA INTERKONEKCIJE NA MOBILNU MREŽU BH TELECOMA	56
PRILOG 2 OBRAZAC ZAHTJEVA ZA PREGOVORE RADI OSTVARIVANJA INTERKONEKCIJE NA MOBILNU MREŽU BH TELECOMA	58
PRILOG 3 IZJAVA O POVJERLJIVOSTI.....	59
PRILOG 4 OBRAZAC PRIJAVE KVAROVA/SMETNJI.....	62
PRILOG 5 UGOVOR O INTERKONEKCIJI NA MOBILNU MREŽU BH TELECOMA	63
PRILOG 6 OBRAZAC BANKARSKE GARANCIJE	74
PRILOG 7 IP INTERKONEKCIJA.....	75
DIO PRVI - UVOD 75	
DIO DRUGI - ARHITEKTURA IP INTERKONEKCIJE	75
Poglavlje I. Tačke pristupa i hijerarhija povezivanja	75
Poglavlje II. Implementacija interkonekcijskog linka	76
Poglavlje III. Dimenzioniranje interkonekcijskog linka.....	77
Poglavlje IV. Planiranje kapaciteta i saobraćaja	77
DIO TREĆI -REFERENTNI DOKUMENTI.....	78
DIO ČETVRTI - SKRAĆENICE.....	78
DIO PETI - SIP/SIP-I SIGNALIZACIJSKE PORUKE	79

Poglavlje I. Definicije	79
Poglavlje II. Transportni protokol	79
Poglavlje III. SIP metode i zaglavla	80
Odjeljak A. SIP metode	80
Odjeljak B. SIP zaglavla i tijelo poruke	80
Odjeljak C. Ponašanje mreže u prijemu	80
Odjeljak D. Ponašanje mreže u slanju	81
Odjeljak E. Početni INVITE metod	81
Odjeljak F. Re-INVITE zahtjev	85
Odjeljak G. CANCEL metoda	86
Odjeljak H. ACK metod	87
Odjeljak I. BYE metod	88
Odjeljak J. OPTIONS metod	89
Odjeljak K. INFO metod	90
Odjeljak L. UPDATE metod	91
DIO ŠESTI - PRAVILA ZA ENKAPSULACIJU/DEENKAPSULACIJU	92
DIO SEDMI - FORMAT IDENTIFIKACIJE, PARAMETRI ADRESE I SIGNALIZACIJSKI MOD	92
DIO OSMI - UPRAVLJENJE MEDIJA SESIJAMA	94
Poglavlje I. Uspostava medijske sesije	94
Odjeljak A. Inicijalna INVITE poruka	94
Odjeljak B. Kodici i dogovor o kodecima	94
Odjeljak C. Early media	95
Odjeljak D. Modifikacija medijske sesije	95
Odjeljak E. Završavanje sesije	95
Poglavlje II. RTP/RTCP	95
Poglavlje III. Keep Alive mehanizmi	95
Odjeljak A. Keep Alive mehanizam za aktivne sesije	95
Odjeljak B. Keep Alive mehanizam za provjeru statusa interkonekcijskih SIP tačaka	95
DIO DEVETI - TESTIRANJA	96
DIO DESETI - TROŠKOVI IP INTERKONEKCIJE	97
Poglavlje I. Uspostava i testiranje IP interkonekcijskog linka	97
Poglavlje II. Korištenje IP interkonekcijskog linka	98
Poglavlje III. Saobraćaj	98
Poglavlje IV. Opće o uslovima IP interkonekcije	98

Na osnovu člana 81. stav (1) tačka c) Statuta Dioničkog društva BH Telecom Sarajevo broj: 00.1-03-31535/23-9 od 22. 12. 2023. godine, Uprava Društva na ____ sjednici, održanoj dana ____ 2024. godine, usvaja slijedeću

REFERENTNU PONUDU ZA INTERKONEKCIJU NA MOBILNU MREŽU BH TELECOMA D.D. SARAJEVO

DIO PRVI - UVOD

Član 1.

Referentna ponuda za interkonekciju na mobilnu mrežu BH Telecoma d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: Ponuda), donosi se u skladu sa Zakonom o komunikacijama BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), Odlukom o usvajanju politike sektora elektronskih komunikacija Bosne i Hercegovine za period 2017 - 2021. godine i akcionim planom za realizaciju politike („Službeni glasnik BiH“ broj 46/17) i slijedećim aktima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija): RAK Pravilo o interkonekciji 51/2010 („Službeni glasnik BiH“ broj 109/10) i Dozvola za korištenje radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sistema za BH Telecom.

DIO DRUGI - OPŠTE ODREDBE

Poglavlje I. Pravna priroda, predmet i sadržina Ponude

Član 2.

Po svojoj pravnoj prirodi Ponuda predstavlja opšte uslove ugovora, u skladu sa važećim Zakonom o obligacionim odnosima („Službeni list RBiH“ br. 2/92, 13/93 i 13/94, te „Službene novine Federacije BiH“ broj 29/03), i u tom smislu, sastavni je dio svih ugovora, koji na osnovu nje budu zaključeni.

Pravo na podnošenje zahtjeva za korištenje usluga iz ove Ponude imaju ovlašteni operatori kojima je od strane Agencije dodijeljena odgovarajuća dozvola za pružanje fiksnih i/ili mobilnih javnih telefonskih usluga na području Bosne i Hercegovine.

Pravni odnosi koji nastaju između Dioničkog društva BH Telecom Sarajevo (u daljem tekstu: BH Telecom) i Operatora, u vezi sa realizacijom Ponude i zaključenih ugovora, a koji nisu regulisani Ponudom i ugovorom, urediće se primjenom mjerodavnih pozitivnih propisa u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

Predmet Ponude je utvrđivanje uslova za uspostavljanje i realizaciju interkonekcije mreža drugih operatora fiksnih javnih telefonskih usluga na mobilnu mrežu BH Telecoma u pravnom, tehnološko-tehničkom i ekonomskom smislu, procedure pregovaranja u cilju zaključivanja Ugovora o interkonekciji na mobilnu mrežu BH Telecom (u daljem tekstu: Ugovor), kao i prava i obaveze budućih ugovornih strana u vezi sa pružanjem/korištenjem usluga interkonekcije na mobilnu mrežu BH Telecom (u daljem tekstu: Usluga).

Sastavni dio Ponude su Prilozi od 1 do 7.

Poglavlje II. Definicije pojmove

Član 4.

Definicije utvrđene u ovom članu odnose se samo na ovu Ponudu.

Agencija	Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine, nezavisna i neprofitna institucija sa statusom pravne osobe, koja je konstituisana Zakonom o komunikacijama ("Sl. glasnik BiH", broj 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), i nadležna za regulaciju telekomunikacionog tržišta u BiH
ASR	Odnos između broja zauzeća koji rezultiraju signalom odgovora i ukupnog broja zauzeća u skladu sa ITU-T Preporukom E.425
CDR	Zapis poziva, koji sadrži informacije o odlaznim i dolaznim pozivima i informacije o pozivajućem i pozivanom korisniku, te vrijeme i trajanje poziva
Cjenovnik	Važeći cjenovnik koji je sastavni dio Ponude
CLI	Osnovna informacija sadržana u signalizacijskom sistemu koji identificira pozivajuću stranu
DDF	Digitalni distribucijski razdjelnik
E1	Europski standard digitalnog 2 Mbit/s prenosnog sistema
E1 vod	Iznajmljeni vod kapaciteta 2 Mbit/s u vlasništvu BH Telecoma, realizovan putem TDM tehnologije, koji se koristi kao dio interkonekcijskog linka od Tačke interkonekcije do Tačke pristupa
Ethernet vod	Iznajmljeni vod kapaciteta 4 Mbit/s u vlasništvu BH Telecoma, realizovan putem Ethernet tehnologije, koji se koristi kao dio IP interkonekcijskog linka od Tačke interkonekcije do Tačke pristupa
ETSI	Europski institut, odgovoran za pripremu i objavljivanje tehničkih standarda u telekomunikacijskom sektoru u smislu ujednačenosti standarda na cijelom europskom telekomunikacijskom tržištu
Glavni saobraćajni sat	Kontinuirani vremenski interval od 60 minuta kada se ostvaruje najveći (najintenzivniji) saobraćaj
Interkonekcija	Povezivanje mreža jednog ili više različitih operatora kojim se uspostavlja fizičko i logičko povezivanje dvije javne komunikacijske mreže, tako da korisnici jedne mreže mogu komunicirati sa korisnicima drugih mreža i/ili koristiti usluge druge mreže, pri čemu usluge mogu pružati međusobno povezane strane ili druge strane koje imaju pristup mreži. Interkonekcija može biti zasnovana na TDM tehnologiji (u tekstu: TDM interkonekcija) ili na IP tehnologiji korištenjem SIP/SIP-I signalizacijskog protokola (u tekstu: IP interkonekcija)
IP interkonekcija	Interkonekcija mreža Strana zasnovanih na IP (Internet Protocol) tehnologiji korištenjem SIP/SIP-I signalizacijskog protokola
Interkonekcijski link	Link između pristupne tačke BH Telecoma i pristupne tačke Operatora koji omogućava pružanje usluga interkonekcije, koji može biti jednosmjeran ili dvosmjeran, ovisno od zahtjeva saobraćaja Operatora. Interkonekcijski link sastoji se od cijelog broja E1 vodova ili Ethernet vodova, u zavisnosti od vrste interkonekcijskog linka.

Međunarodni saobraćaj/poziv	Govorni saobraćaj/poziv nastao u javnoj fiksnoj ili mobilnoj mreži operatora izvan BiH
Mobilna mreža BH Telecoma	Telekomunikaciona mreža koja se u cijelini ili djelimično, koristi za pružanje različitih javnih telekomunikacionih usluga između terminalnih tačaka mreže koje nisu na fiksnim lokacijama, a povezivanje terminalnih tačaka mreže se obavlja radio putem
Nacionalni saobraćaj/poziv	Govorni saobraćaj/poziv nastao u javnoj fiksnoj ili mobilnoj mreži operatora u BiH
Operator	Pojam Operator predstavlja operatora koji posjeduje odgovarajuću dozvolu za pružanje fiksnih i/ili mobilnih javnih telefonskih usluga na području Bosne i Hercegovine izdatu od strane Regulatorne agencije za komunikacije, i koji zahtijeva ili koristi usluge interkonekcije, na osnovu ove Ponude
Podaci o saobraćaju	Svi podaci o saobraćaju koji se obrađuju u svrhu prenosa komunikacija u javnim TK mrežama i/ili njegovog obračuna
Radni dan	Radni dan BH Telecoma, odnosno, svaki dan od ponedjeljka do petka od 7:30 do 16:00, osim praznika
Pristupna tačka	Fizička tačka unutar mobilne mreže BH Telecoma (E1 interfejs na MGW-u ili interfejs na SBG-u) na koju se mogu povezati interkonekcijski linkovi
SBG (Sesion Border Gateway)	Uredaj u mreži BH Telecoma, na kojem se nalazi tačka pristupa za IP interkonekciju, koji je s jedne strane spojen na IP/MPLS mrežu BH Telecoma, a s druge strane na komutacije u mobilnoj mreži BH Telecoma. SBG služi za upravljanje javnom govornom telefonskom uslugom u slučaju realizacije usluge putem IP interkonekcije mreža Strana
Signalizacijski link (1x64 kbit/s)	Signalizacijski link sastoji se od najnižeg funkcionalnog nivoa (nivo 1) u signalizacijskom sistemu br. 7 (SS7). Predstavlja dvosmjerni prenosni put za signalizaciju, a sastoji se od dva podatkovna kanala koji rade zajedno, ali u suprotnim smjerovima i istom brzinom. Digitalni signalizacijski link sastoji se od digitalnih prenosnih kanala i digitalnih centrala ili njihove terminalne opreme koja služi kao interfejs prema signalizacijskim terminalima. Digitalni prenosni kanali mogu biti izvedeni od digitalnog multipleksiranog 2 Mbit/s, koji ima strukturu u skladu sa definicijom iz ITU-T Preporuke G.704. Vremenski odsječak (Time slot) za uspostavu signalizacijskog linka dogovara se između Strana. Signalizacijski link služi za prenos ISUP i/ili SCCP poruka
Strane	BH Telecom i Operator u fazi pregovora ili ugovorne strane u Ugovoru o interkonekciji na mobilnu mrežu BH Telecoma
Tačka interkonekcije	Fizička tačka u kojoj su mobilna mreža BH Telecoma i mreža Operatora međusobno povezane
Usluge interkonekcije na mobilnu mrežu BH Telecoma	Tačka interkonekcije je granica između domena odgovornosti BH Telecoma i Operatora Usluge fizičke interkonekcije, usluge terminiranja nacionalnog i međunarodnog saobraćaja

Poglavlje III. Popis skraćenica

Član 5.

U ovoj Ponudi se koriste slijedeće skraćenice:

ASR	Answer-Seizure Ratio
CDR	Call Detail Record
CLI	Calling Line Identification
DDF	Digital Distributed Frame
ETSI	European Telecommunications Standard Institute
GSM	Global System for Mobile communications
IP	Internet Protocol
ISDN	Integrated Services Digital Network
ISUP	ISDN User Part
ITU	International Telecommunications Union
ITU-T	International Telecommunications Union – Telecommunications Standardization Sector
MGW	Media Gateway
MSC	Mobile Switching Center
MSS	Mobile Switching Server
MTP	Message Transfer Part
ODF	Optical Distribution Frame
PDV	Porez na dodanu vrijednost
QoS	Quality of Service
SBG	Sesion Border Gateway
SCCP	Signaling Connection Control Part
SIP	Session Initiation Protocol
SIP-I	Session Initiation Protocol with encapsulated ISUP
SS7	Signaling System 7
STM	Synchronous Transport Module
STP	Signaling Transfer Point
TCAP	Transaction Capabilities Application Part
TDM	Time-division multiplexing

Poglavlje IV. Opšti principi na kojima je zasnovana Ponuda

Član 6.

BH Telecom će Operatoru omogućiti korištenje usluga utvrđenih ovom Ponudom u skladu sa principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije. BH Telecom će osigurati jednake uslove u jednakim okolnostima za sve operatore koji traže operatorski pristup.

BH Telecom će drugim operatorima pružati usluge i informacije u vezi s operatorskim pristupom i korištenjem Usluga interkonekcije pod jednakim okolnostima i iste kvalitete kao za vlastite potrebe ili potrebe povezanih društava.

U toku procedure pregovaranja, kao i prilikom pružanja odnosno korištenja Usluga na temelju zaključenih ugovora iz ove Ponude, Strane će se pridržavati načela savjesnosti i poštenja.

Član 7.

Korištenje usluga iz ove Ponude ne smije onemogućiti ili ometati zakonito presretanje poziva, kao i usluge prenosivosti broja ili druge usluge, čije pružanje, u skladu sa pozitivnim propisima,

predstavlja obavezu operatora koji djeluju na tržištu telekomunikacija Bosne i Hercegovine. Operator je obavezan o vlastitom trošku uspostaviti i obezbijediti pravilno funkcionisanje usluge prenosivosti brojeva, koja će u potpunosti biti operativna između korisnika BH Telecoma i Operatora, u skladu sa RAK Pravilom 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni glasnik BiH", broj: 47/2012), Pravilom o izmjenama pravila 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni glasnik BiH", broj: 39/2013), Pravilom o izmjenama i dopuni Pravila 62/12 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni glasnik BiH" broj: 94/15) i ostalim relevantnim propisima iz ove oblasti.

Član 8.

Realizacija zahtjeva iz ove Ponude, odnosno korištenje ugovorenih usluga na osnovu ove Ponude, ne smije ugroziti sigurnost rada telekomunikacijske mreže BH Telecoma, narušiti integritet i operativnost telekomunikacijske mreže i usluga BH Telecoma, narušiti koegzistenciju sistema i usluga u mobilnoj mreži BH Telecoma, niti povrijediti tajnost informacija i privatnost krajnjih korisnika.

Poglavlje V. Ograničenja Ponude

Član 9.

Ugovoreni kapaciteti i usluge, u skladu sa ovom Ponudom, ne mogu se ustupiti na korištenje trećem licu.

Telekomunikacijska oprema Operatora, koja se instalira i koristi za potrebe realizacije ugovora, zaključenog između BH Telecoma i Operatora, na osnovu ove Ponude, mora biti smještena na teritoriji Bosne i Hercegovine, tokom čitavog perioda realizacije Ugovora, a u pogledu kvaliteta, oprema mora biti u skladu sa međunarodnim i bosanskohercegovačkim standardima iz ove oblasti.

Operator je dužan omogućiti ovlaštenoj osobi BH Telecoma nesmetan pristup opremi BH Telecoma koja je smještena na lokaciji Operatora.

Ukoliko vršenjem kontrole, BH Telecom ustanovi da Operator nije ispunio obaveze iz ovog člana, ima pravo privremeno prekinut pružanje ugovorenih Usluga, po proceduri u skladu sa ovom Ponudom.

Član 10.

Pravo Operatora da koristi telekomunikacijsku mrežu, opremu ili pripadajuće mrežne elemente koji su angažovani u svrhu realizacije Usluga iz Ponude, ne može predstavljati pravni osnov za sticanje prava vlasništva, čiji je titular BH Telecom.

Poglavlje VI. Procedura sklapanja Ugovora o interkonekciji na mobilnu mrežu BH Telecoma

Odjeljak A. Zahtjev za započinjanje pregovora o zaključenju Ugovora

Član 11.

Komunikacija između Operatora i BH Telecoma, u vezi sa zaključenjem Ugovora o interkonekciji na mobilnu mrežu BH Telecoma (u daljem tekstu: Ugovor), započinje dostavljanjem Zahtjeva Operatora za započinjanje pregovora o zaključenju Ugovora (u daljem tekstu: Zahtjev).

Zahtjev se podnosi u pismenom obliku, na obrascu utvrđenom u Prilogu 2 ove Ponude putem pošte ili lično na protokol BH Telekoma, na adresu navedenu u članu 20. ove Ponude.

Operator je obavezan uz Zahtjev priložiti slijedeće dokumente:

- a) Ovjerena kopija važeće dozvole Agencije za pružanje fiksnih ili mobilnih javnih telefonskih usluga na području Bosne i Hercegovine;
- b) Ovjerena kopija važeće dozvole za korištenje telefonskih brojeva, izdate od strane Agencije (u slučaju vlastite korisničke baze);
- c) Izvod iz sudskog registra, koji nije stariji od tri mjeseca (orginal ili ovjerenu kopiju);
- d) Uvjerenje o registraciji obveznika poreza na dodanu vrijednost;
- e) Uvjerenje o poreznoj registraciji;
- f) Uvjerenje nadležnog suda da nad podnosiocem zahtjeva nije otvoren postupak stečaja ili likvidacije, niti je podnesen prijedlog za otvaranje postupka stečaja ili likvidacije, koje nije starije od tri mjeseca;
- g) Plan i predviđanje saobraćaja za 12 mjeseci unaprijed, u skladu sa odredbama Dijela sedmog ove Ponude;
- h) Predviđanja potreba za prenosnim kapacitetima za razdoblje od 12 mjeseci unaprijed;
- i) Potpisana i ovjerena pečatom Izjava o povjerljivosti (prema Obrascu iz Priloga 3 ove Ponude).
- j) Tehnička dokumentacija koja sadrži najmanje:
 - 1) Zahtjevani način interkonekcije
 - 2) Listu Usluga koje Operator želi koristiti
 - 3) Popis opreme (hardware i software) koja je važna za definisanje tehničkih parametara
 - 4) Postupak usmjeravanja saobraćaja za zahtjevane Usluge
 - 5) Nacrt potreba za interkoneksijski link, signalizacijski link, pristupne kapacitete i uključujući plan opsega saobraćaja, po vrstama saobraćaja
 - 6) Arhitekturu mreže podnosioca Zahtjeva, osnovne podatke o njegovoj mreži odnosno opremi koju će koristiti za interkonekciju
 - 7) Tehnički prijedlog interkonekcije sa mrežom BH Telekoma i detaljan opis svih tehničkih rješenja za obavljanje zahtjevanih Usluga
 - 7.1) Osnovne podatke o mikrolokaciji Operatora
 - 7.2) Blok-šemu priključaka sistema Operatora
 - 7.3) Saobraćajni proračun
 - 8) Pismenu izjavu Operatora da raspolaze sa sigurnosnim informacijama i programskom opremom za mjerjenje i obračunavanje saobraćaja i opis sistema, te certifikati, odnosno licence, koje potvrđuju pravilnost i tačnost mjerjenja, odnosno pravo za upotrebu opreme
 - 9) Izjavu o zadovoljavanju referentnih standarda u skladu sa članom 41., članom 42. i članom 43. ove Ponude.

Član 11a.

U skladu sa procesom uvođenja savremenih IP baziranih mreža nove generacije, isključuje se mogućnost podnošenja zahtjeva za sklapanje novih interkonekcijskih ugovora zasnovanih na TDM koneksi. S tim u vezi, novi zahtjevi za interkonekciju od strane Operatora po osnovu ove Ponude mogu se podnosi isključivo za ostvarivanje IP interkonekcije.

Do potpunog prelaska na „all-IP“ mrežu, BH Telecom će omogućiti uporedno korištenje IP i TDM interkonekcije za operatore koji već imaju uspostavljenu TDM interkonekciju. Dužina trajanja perioda paralelnog rada IP i TDM interkonekcije zavisit će od brzine tranzicije na „all-IP“. BH Telecom je dužan najmanje 6 mjeseci prije prestanka rada E1 linkova obavijestiti operatore koji koriste TDM interkonekciju kako bi imali dovoljno vremena za prelazak sa TDM na IP interkonekciju.

Operator koji već ima realizovanu TDM interkonekciju sa BH Telecomom, uz zahtjev za IP interkonekciju nije obavezan dostaviti dokumente koje BH Telecom već posjeduje u dosjeu Operatora na osnovu prethodno zaključenog ugovora o TDM interkonekciji

Odjeljak B. Postupak formalnog ispitivanja Zahtjeva

Član 12.

Po prijemu Zahtjeva, BH Telecom će bez odlaganja pokrenuti postupak njegovog formalnog ispitivanja.

Zahtjev će se smatrati urednim, ukoliko je sačinjen na obrascu utvrđenom u Prilogu 2 i ukoliko sadrži sve dokumente utvrđene u Ponudi.

Ukoliko utvrdi da Zahtjev nije uredan, BH Telecom će o vrsti nedostataka obavijestiti Operatora pismenim aktom, i pozvati ga da uredi Zahtjev u utvrđenom roku, koji neće biti duži od 15 dana.

Ukoliko Operator ne uredi Zahtjev u utvrđenom roku, smatraće se da je povukao Zahtjev.

Zahtjev Operatora koji bude dostavljen nakon povlačenja, u smislu prethodnog stava, smatraće se novim Zahtjevom, i proizvodiće pravne posljedice od trenutka prijema u BH Telecomu.

Odjeljak C. Procedura pregovaranja i zaključivanje Ugovora

Član 13.

BH Telecom će u roku od 10 dana od prijema urednog Zahtjeva, u smislu člana 12. Ponude, započeti postupak pregovaranja o zaključivanju Ugovora i ispitivanja tehničke mogućnosti realizacije, o čemu će Operatora obavijestiti pismenim aktom.

Sklapanje ugovora o interkonekciji će se realizovati u roku od 6 sedmica (42 dana) od prijema urednog Zahtjeva, iz prethodnog stava, i može se produžiti iz objektivnih razloga, uz obostranu saglasnot Strana.

Svi pregovori vezani za ovu Ponudu, obavezni su biti izvršeni u dobroj vjeri.

Član 14.

Ukoliko u trenutku podnošenja Zahtjeva iz člana 11. ove Ponude, ne postoje tehnički uslovi za realizaciju interkonekcije, BH Telecom je dužan obezbijediti pisani i fizički dokaz i pokrenuti proceduru proširenja vlastite mreže u cilju pružanja zahtijevane interkonekcije, na način da će

odmah pokrenuti nabavni zahtjev u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

BH Telecom je dužan Agenciji dostaviti dokaz u roku od 30 dana od dana odbijanja uspostave interkonekcije zbog nedostatka kapaciteta. Agencija zadržava pravo osporavanja dostavljenog dokaza i traženje dodatnih vještačenja ili samostalnog provođenja istih.

Dodatno vrijeme za nabavku, instaliranje i puštanje u rad neophodne opreme je 60 dana od dana odbijanja uspostave interkonekcije zbog nedostatka kapaciteta. U ovom slučaju BH Telecom će formirati listu čekanja, na osnovu koje će, po obezbjeđenju kapaciteta, zahtjevi biti realizovani prema redoslijedu kojim su zaprimljeni u BH Telecomu.

Ukoliko u utvrđenom roku u ovoj Ponudi Strane ne postignu sporazum za realizaciju Zahtjeva, BH Telecom će odbiti Zahtjev formalnom odlukom.

Ukoliko je nezadovoljan odlukom, Operator svoja prava može ostvarivati u postupku po žalbi pred Agencijom, u skladu sa članom 45. Zakona o komunikacijama BiH.

Nezavisno od prethodnog stava, BH Telecom ima pravo da odbije Zahtjev Operatora ako postoji osnovana sumnja da Operator zloupotrebljava ili ima namjeru zloupotrebljavati neku od usluga koju pruža BH Telecom ili ako omogućava trećoj osobi zloupotrebu tih usluga.

Član 15.

Ukoliko je postupak pregovora uspješno okončan i između Strana usaglašen plan kapaciteta u skladu sa Dijelom sedmim Ponude, BH Telecom i Operator pristupaju zaključivanju Ugovora, u skladu sa obrascem utvrđenim u Prilogu 5 Ponude.

U slučaju zahtjeva za IP interkonekciju od strane Operatora koji već ima ugovorenu TDM interkonekciju sa BH Telecomom po osnovu ove Ponude, za ugovaranje IP interkonekcije zaključit će aneks važećeg Ugovora o interkonekciji.

Kopiju potписанog Ugovora BH Telecom će dostaviti Agenciji u roku od 30 dana od dana zaključivanja Ugovora.

Odjeljak D. Uslovi i postupak realizacije Ugovora

Član 16.

Po stupanju na snagu Ugovora, BH Telecom će Operatoru ispostaviti fakturu za jednokratne troškove uspostavljanja interkonekcije na mobilnu mrežu BH Telekoma, koju je Operator dužan platiti u skladu sa Dijelom desetim ove Ponude.

U svrhu osiguranja plaćanja ugovorenih Usluga, Operator se obavezuje u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Ugovora dostaviti BH Telecomu uredan instrument osiguranja plaćanja iz Dijela desetog ove Ponude, nakon čega će BH Telecom bez odlaganja pokrenuti postupak povezivanja i testiranja ugovorenih Usluga.

Član 17.

Testiranje se izvodi u obimu i fazama utvrđenim u Dijelu četvrtom Poglavlje V ove Ponude. Procedura povezivanja i testiranja traje najduže 30 dana od dana početka testiranja.

U slučaju prestanka važenja Ugovora u fazi testiranja usluga, na zahtjev ili krivicom Operatora, Operator se ne oslobađa obaveze plaćanja ispostavljene fakture iz člana 16. Ponude.

Član 18.

BH Telecom će omogućiti Operatoru korištenje Usluga koje su predmet ove Ponude, odmah po kumulativnom ispunjenju sljedećih uslova:

- a) da je Operator obezbijedio u korist BH Telecoma uredan instrument osiguranja plaćanja, u skladu sa ovom Ponudom i zaključenim Ugovorom,
- b) da su sva izvedena testiranja uspješno okončana, odnosno da na strani BH Telecoma postoje sve odgovarajuće tehničke prepostavke za povezivanje i pružanje ugovorenih Usluga.

Kompletan proces ugovaranja i uspostavljanja funkcionalne interkonekcije na mobilnu mrežu BH Telecoma trajeće najduže 72 dana. Ovaj rok može se iz objektivnih razloga (npr. produženo vrijeme testiranja) produžiti samo uz obostranu saglasnost Strana u pisanoj formi, kojom će Strane saglasno izjaviti da produženje roka ne može predstavljati pravni osnov za pokretanje bilo kakvih sporova u budućnosti.

Ukoliko u rokovima navedenim u prethodnom stavu proces uspostavljanja interkonekcije nije uspio iz razloga koji leže na strani Operatora, BH Telecom ima pravo da jednostrano raskine zaključeni Ugovor, u skladu sa odredbama Dijela devetog Poglavlja II ove Ponude.

Poglavlje VII. Odgovorne službe

Član 19.

Komunikacija Operatora sa BH Telecomom, u vezi sa realizacijom Ponude i zaključenog Ugovora, obavlja se posredstvom sljedećih službi:

Kontakt podaci za obezbjeđenje usluga i ugovaranje

Izvršna direkcija za razvoj poslovanja
Sektor za veleprodaju
Služba za interkonekciju i veleprodajnu ponudu
Tel: +387 33 224 587 / 596 / 597
Fax: +387 33 610 820
Adresa: Franca Lehara 7, 71000 Sarajevo
e-mail: veleprodaja@bhtelecom.ba

Kontakt osoba za obračun i naplatu

Ime i prezime: Branislava Peleksić
Izvršna direkcija za ekonomsko – finansijske poslove
e-mail: branislava.peleksic@bhtelecom.ba
Tel. +387 33 256 092
Fax: +387 33 256 102

Poglavlje VIII. Adresa za kontakt i razmjenu obavijesti

Član 20.

Svi zahtjevi upućeni BH Telecomu i sva korespondencija Strana u vezi sa pružanjem Usluga iz Ponude odvija se pismenim putem. Adresa sa kontakt BH Telecoma i razmjenu obavijesti je:

BH Telecom d.d. Sarajevo, ul. Franca Lehara broj 7, 71 000 Sarajevo.

Kontakt adresa Operatora bit će utvrđena ugovorom zaključenim između Strana na osnovu ove Ponude.

DIO TREĆI - USLUGE INTERKONEKCIJE

Poglavlje I. Usluge fizičke interkonekcije

Član 21.

BH Telecom će ponuditi usluge fizičke interkonekcije Operatoru i povezati ga sa svojom mobilnom mrežom. Usluga fizičke interkonekcije mreže Operatora sa mobilnom mrežom BH Telekoma se pruža u slučaju inicijalne interkonekcije ili u slučaju izmjene kapaciteta interkonekcijskog linka.

Član 22.

BH Telecom će ponuditi TDM i/ili IP interkonekciju Operatoru i uvezati ga sa svojom mobilnom mrežom na način koji zahtijeva Operator, u skladu sa vrstom i obimom usluga koje Operator ima namjeru da pruža korisnicima.

TDM interkonekcija između mobilne mreže BH Telekoma i mreže Operatora biće realizovana uspostavljanjem interkonekcijskog linka ($n \times E1$) na pristupne tačake koje su date u Dijelu četvrtom Poglavlje II. U svrhu uspostavljanja interkonekcije BH Telecom će na pristupnoj tački osigurati Operatoru odgovarajuće interfejse sa implementiranim sistemom signalizacije br.7 (SS7), u skladu sa ITU-T standardima definisanim u Dijelu četvrtom Poglavlje III. Detalji tehničke realizacije fizičke interkonekcije između mobilne mreže BH Telekoma i mreže Operatora definisani su u Dijelu četvrtom ove Ponude.

Usluge fizičke TDM interkonekcije obuhvataju sljedeće usluge, čije su cijene definisane tačkama 1.1-1.3 Cjenovnika (Prilog 1):

- a) Uspostavljanje interkonekcijskog linka ($nE1$);
- b) Korištenje interkonekcijskog linka ($nE1$) - Operator plaća dio iznosa mjesecne naknade za interkonekcijske linkove/sesije proporcionalno učešću saobraćaja Operatora u odnosu na ukupnu količinu saobraćaja koji se odvija po tom linku/sesiji
- c) Konfiguracija E1 interfejsa na MGW-u;
- d) Uspostavljanje 64 kbit/s signalizacijskog linka;
- e) Testiranje 64 kbit/s signalizacijskog linka;
- f) Korištenje 64 kbit/s signalizacijskog linka, ukoliko signalni link nije dio 2 Mbit/s sistema.

Svi aspekti IP interkonekcije definisani su u Prilogu 7, uključujući arhitekturu povezivanja, tačke pristupa, komunikacijske protokole i formate, testiranje, te ostale tehničke i relevantne standarde i preporuke.

U slučaju da Operator ima uspostavljenu IP interkonekciju na fiksnu mrežu BH Telekoma ili da istovremeno zahtijeva interkonekciju na fiksnu i na mobilnu mrežu BH Telekoma, moguće je koristiti iste fizičke IP interkonekcijske linkove za povezivanje na fiksnu i na mobilnu mrežu BH Telekoma. U tom slučaju, unutar fizičke veze uspostavljaju se zasebne logičke rute za interkonekciju na fiksnu i na mobilnu mrežu BH Telekoma, kako bi se osiguralo ispravno rutiranje saobraćaja i obračun usluga.

Poglavlje II. Usluga pristupa elementima mreže

Odjeljak A. Usluge planiranja

Član 23.

U svrhu pružanja usluge interkonekcije mreže Operatora sa mobilnom mrežom BH Telecoma, BH Telecom će izvršiti planiranje prenosne, govorne i signalizacijske mreže, kako bi Operatoru osigurao dovoljne kapacitete.

Odjeljak B. Usluge konfiguracije mreže

Član 24.

U cilju dovođenja mreže Operatora u operativnu funkciju, BH Telecom će izvršiti konfiguraciju svoje mreže u smislu postavljanja parametara na svim mrežnim elementima u skladu sa trenutnom arhitekturom mreže BH Telecoma opisanom u tehničkom rješenju realizacije ugovorenih usluga iz Priloga 2 Ugovora. Ove usluge se sastoje od sljedećeg:

- a) Konfiguracija E1 interfejsa na MGW-u;
- b) Konfiguracija baze podataka na GMSC/MGW-u;
- c) Usmjeravanja saobraćaja na mrežnim elementima za govor po MSC/MSS-u, po jednoj pristupnoj tački.

Odjeljak C. Usluga radova na sistemima za naplatu

Član 25.

Usluga radova na sistemima za naplatu podrazumijeva konfiguriranje i radove na sistemima za naplatu BH Telecoma, koji su neophodni u svrhu omogućavanja obračuna i naplate Usluga koje Operator koristi u skladu sa zaključenim Ugovorom.

Odjeljak D. Usluge testiranja

Član 26.

Usluge testiranja podrazumijevaju testiranje interkonekcijske funkcionalnosti prilikom povezivanja koje se sastoje od sljedećih tipova testiranja:

- a) Testiranje kompatibilnosti/interoperabilnosti;
- b) End-to-end testovi i testiranje rutiranja poziva;
- c) Testiranja obračunskih i saobraćajnih zapisa;
- d) Testiranje pouzdanosti.

U slučaju izmjene opreme/tehnologije od strane Operatora, usluge testiranja obuhvataju sve gore navedene testove.

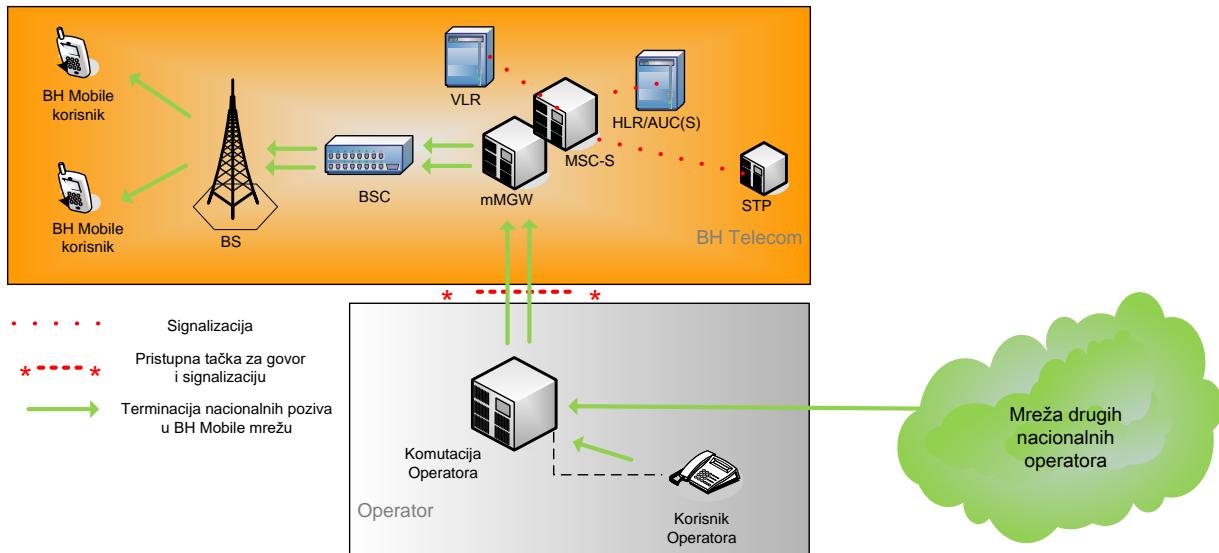
Poglavlje III. Nacionalni saobraćaj govorne usluge

Odjeljak A. Usluga terminiranja nacionalnih poziva u mobilnu mrežu BH Telecom-a

Član 27.

Usluga terminiranja nacionalnih poziva predstavlja terminiranje poziva, započetih u mreži Operatora ili mreži drugog nacionalnog operatora, u mobilnu mrežu BH Telecom-a, a koji od strane Operatora budu proslijeđeni preko interkonekcijskog linka na mMGW/MSC-S BH Telecom-a.

Cijena usluge je definisana tačkom 2.1 Cjenovnika (Prilog 1).

Slika 1: Terminiranje nacionalnog poziva u mobilnu mrežu BH Telecom-a

Poglavlje IV. Međunarodni saobraćaj govorne usluge na komercijalnoj osnovi

Član 28.

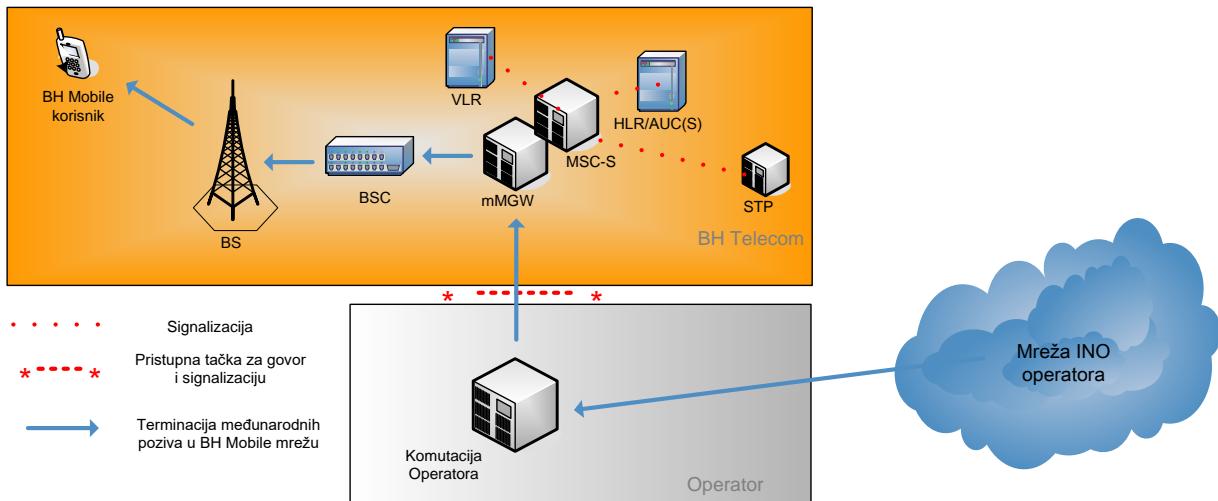
Ukoliko postoji obostrani komercijalni interes, BH Telecom će ponuditi dodatnu govornu uslugu opisanu u nastavku.

Odjeljak A. Usluga terminiranja međunarodnih poziva u mobilnu mrežu BH Telecom-a

Član 29.

Usluga terminiranja međunarodnih poziva se sastoji od terminiranja poziva, započetih u mreži INO operatora, u mobilnu mrežu BH Telecom-a, koji od strane Operatora budu proslijeđeni preko interkonekcijskog linka na mMGW/MSC-S BH Telecom-a.

Ukoliko bude postojao obostrani interes, cijena terminiranja međunarodnih poziva u mobilnu mrežu BH Telecom-a bit će predmet komercijalnog dogovora za šta će se zaključiti poseban aneks Ugovora.

Slika 2: Terminiranje međunarodnog poziva u mobilnu mrežu BH Telecom-a

Poglavlje V. Ostale usluge

Član 30.

Slijedeće ostale usluge BH Telecom-a biće naplaćene Operatoru u skladu sa Cjenovnikom iz Priloga 1 Ponude:

a) Ponovno uključenje nakon privremenog prekida pružanja usluga

U slučaju privremenog prekida pružanja usluga iz ove Ponude iz razloga nadevenih u Dijelu devetom Poglavlje I ove Ponude, Operatoru će se nakon otklonjenog razloga za privremeni prekid, ponovo omogućiti korištenje prekinutih Usluga. Cijena usluge ponovnog uključenja definisana je tačkom 4.1. Cjenovnika.

b) Promjena lokacije Operatora

Operator može zahtijevati promjenu svoje lokacije, u pisanoj formi odmah nakon uspostavljanja interkonekcije, te će u slučaju prihvatanja zahtjeva od strane BH Telecom-a, Strane zaključiti odgovarajući aneks Ugovora, nakon čega će BH Telecom izvesti neophodne radove u skladu sa definisanim vremenskim rasporedom. Usluga promjene lokacije Operatora će se naplaćivati kao uspostavljanje nove fizičke interkonekcije u skladu sa tačkom 4.2. Cjenovnika.

c) Neosnovan zahtjev za popravak kvara

Ukoliko se ustanovi da je BH Telecom imao intervencije na otklanjanju smetnji i kvarova, a na osnovu netačnih informacija koje je Operator dostavio BH Telecomu, kao i za slučajevе kada se utvrdi da je prijavljeni kvar na dijelu mreže koji nije u nadležnosti BH Telecom-a, Operator je dužan platiti naknadu za neosnovan zahtjev za popravak kvara, u skladu sa tačkom 4.3. Cjenovnika.

DIO ČETVRTI - TEHNIČKA REALIZACIJA INTERKONEKCIJE

Poglavlje I. Načini i tehničke karakteristike interkonekcije

Član 31.

Interkonekcija između mreže Operatora i mobilne mreže BH Telecoma realizovat će se povezivanjem pristupne tačke Operatora i pristupne tačke BH Telecoma putem interkonekcijskog linka koji se sastoji od jednog ili više E1 vodova za TDM interkonekciju ili Ethernet vodova za IP interkonekciju.

Uspostavljanje interkonekcijskog linka je preduslov za početak pružanja usluga interkonekcije.

Član 32.

Za dimenzioniranje potrebnog kapaciteta interkonekcijskog linka između mreža je odgovoran Operator. Sve troškove, povezane sa interkonekcijskim kapacitetima između mreža, namijenjenih pružanju usluga u skladu sa ovom ponudom, snosi Operator.

Član 33.

BH Telecom će obezbjediti kapacitete prenosnog sistema za povezivanja sa Operatorom. Za interkonekcijski saobraćaj obavljen u mreži BH Telecoma se upotrebljava prenosni kapacitet koji će biti na odgovarajući način dimenzioniran uz poštivanje predviđenog saobraćaja Operatora, u skladu sa Dijelom sedmim ove Ponude.

Član 34.

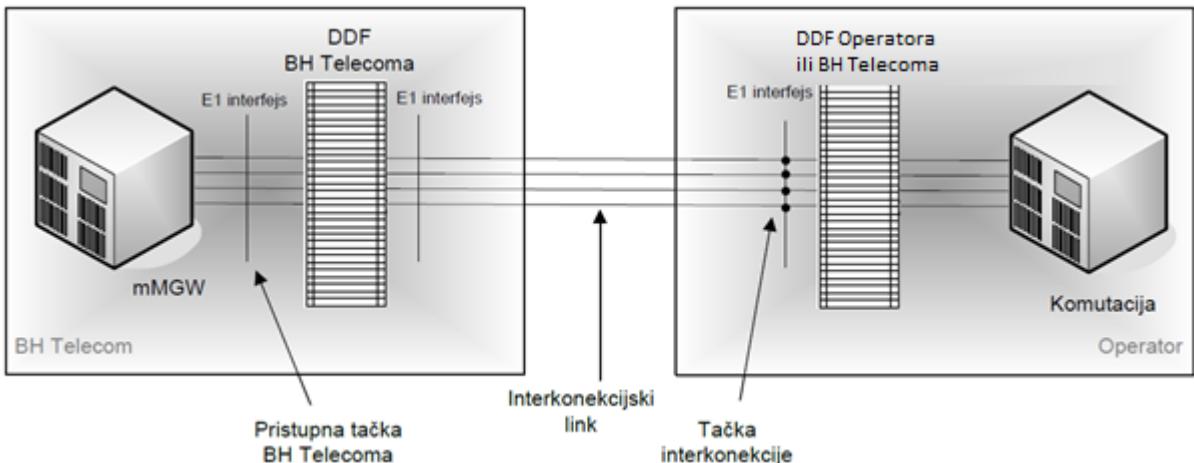
Operator ima pravo odabira jednog od tri načina interkonekcije definisana ovom Ponudom, koja su opisana u nastavku. BH Telecom će obezbjediti kapacitete prenosnog sistema za povezivanje sa Operatorom. Definisani način interkonekcije će odrediti i topologiju prenosne mreže između Strana.

Odjeljak A. Interkonekcija na strani Operatora

Član 35.

Interkonekcija se realizuje na lokaciji Operatora, pri čemu interkonekcijski link obezbjeđuje BH Telecom na način da Operatoru iznajmljuje jedan ili više E1 vodova od komutacije Operatora do pristupne komutacije BH Telecoma.

Tačka interkonekcije se nalazi na DDF-u na strani Operatora, koji obezbjeđuje BH Telecom ili Operator, u skladu sa međusobno postignutim dogовором. DDF se može naći u prostoriji u kojoj je smještena prenosna oprema i komutacija Operatora ili u drugoj prostoriji koja se nalazi u neposrednoj blizini prethodnoj, a u kojoj se nalazi postojeća prenosna oprema BH Telecoma. U ovom slučaju, veza između DDF-a BH Telecoma i prenosne opreme Operatora se realizuje putem kućne instalacije koju obezbjeđuje Operator (Slika 3).

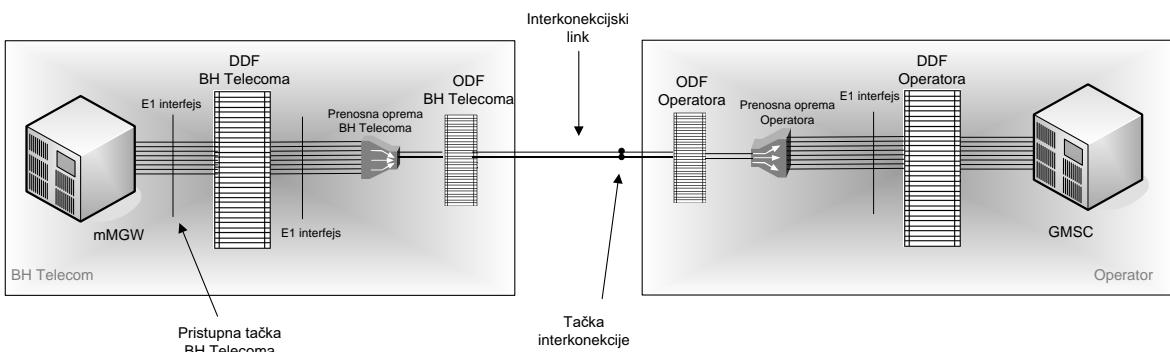
Slika 3. Shema interkonekcije na strani Operatora

Tačka interkonekcije predstavlja granicu između područja odgovornosti BH Telecoma i Operatora. Odgovornost BH Telecoma završava na DDF-u na lokaciji Operatora koji povezuje kraj interkonekcijskog linka sa prenosnom opremom Operatora.

Odjeljak B. Interkonekcija na strani BH Telecoma – „in-span“

Član 36.

Interkonekcija se realizuje u tački interkonekcije na poziciji između pristupne komutacije BH Telecoma i komutacije Operatora. U većini slučajeva se primjenjuje kada Operator ima izgrađen dio optičke ili pristupne mreže i fizički je moguće priključenje na optičku ili kablovsku mrežu BH Telecoma. U ovom slučaju svaki od operatora obezbjeduje i odgovara za svoj dio mreže do tačke interkonekcije. Tačka interkonekcije predstavlja tačku fizičkog spoja optičkog ili bakarnog kabla na npr. uličnom ODF-u (Slika 4). Prostor u kojem se vrši interkonekcija može biti u vlasništvu BH Telecoma ili Operatora, što će biti predmet međusobnog sporazuma.

Slika 4: Shema „In-span“ interkonekcije na između BH Telecoma i operatora

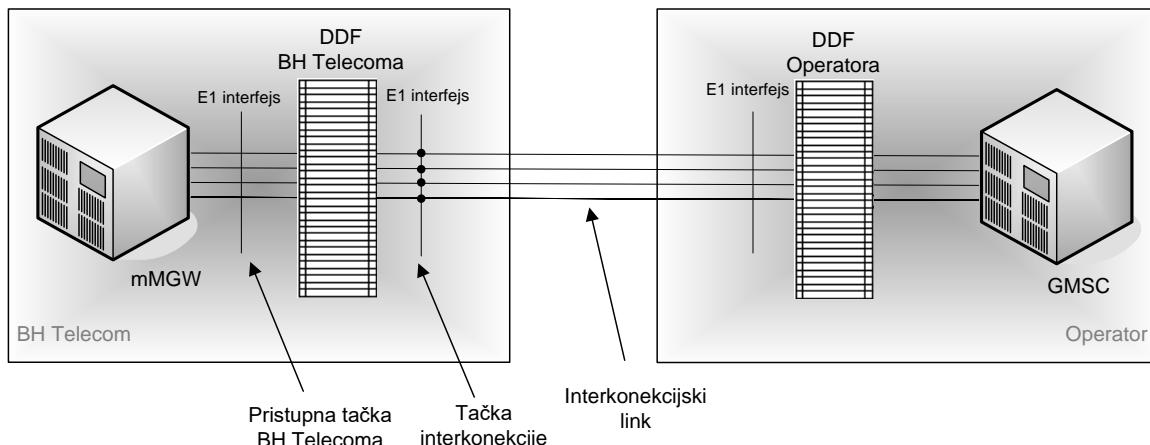
Oba operatora moraju usaglasiti međusobnu kompatibilnost optičkog ili bakarnog kabla i terminalnih prenosnih uređaja imajući u vidu slijedeće:

- korišteni prenosni medij i tehničke karakteristike istog,
- izbor interfejsa i konektora na strani prenosnog medija,
- nadzor i upravljanje prenosnim sistemom,
- vrste mjerena, mjerni postupci i izbor instrumenata koji će se koristiti na mjerenuju kvaliteta prenosnog medija.

Odjeljak C. Interkonekcija na strani BH Telecoma – kolokacija

Član 37.

Na zahtjev Operatora BH Telecom će omogućiti interkonekciju na strani BH Telecoma i u tu svrhu obezbijediti smještaj prenosne opreme i uređaja Operatora u objektu BH Telecoma, na lokaciji pristupne komutacije (fizička kolokacija), a prema tehničkoj mogućnosti i raspoloživosti kapaciteta u trenutku ispitivanja zahtjeva i pod uslovima utvrđenim u ovoj Ponudi (Slika 5).

Slika 5. Shema interkonekcije na strani BH Telecoma - kolokacija

Fizička kolokacija podrazumijeva obezbjeđenje i korištenje fizičkog prostora na lokaciji pristupne komutacije BH Telecoma. Realizacije ove usluge podrazumijeva izgradnju zajedničke kolokacijske sobe ili postavljanje kontejnera od strane BH Telecoma.

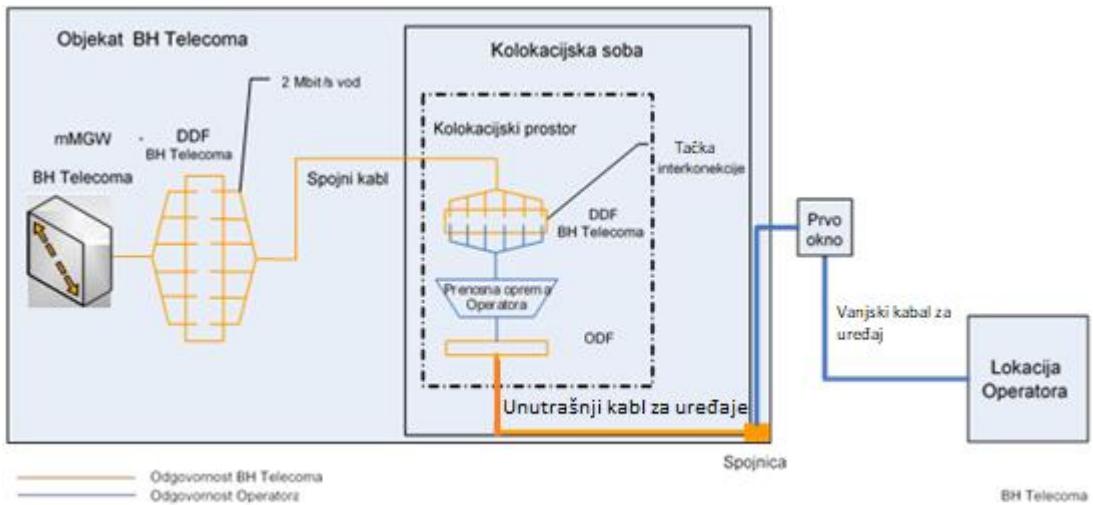
Član 38.

U svrhu omogućavanja fizičke kolokacije BH Telecom obezbjeđuje smještaj prenosne opreme i DDF-a Operadora u zajedničkoj kolokacijskoj sobi koja se nalazi u neposrednoj blizini prostorije u kojoj je smještena pristupna komutacija unutar objekta BH Telecoma. U zavisnosti od tehničkih mogućnosti, BH Telecom će obezbijediti unutrašnju (Slika 6) ili vanjsku (Slika 7) fizičku kolokaciju.

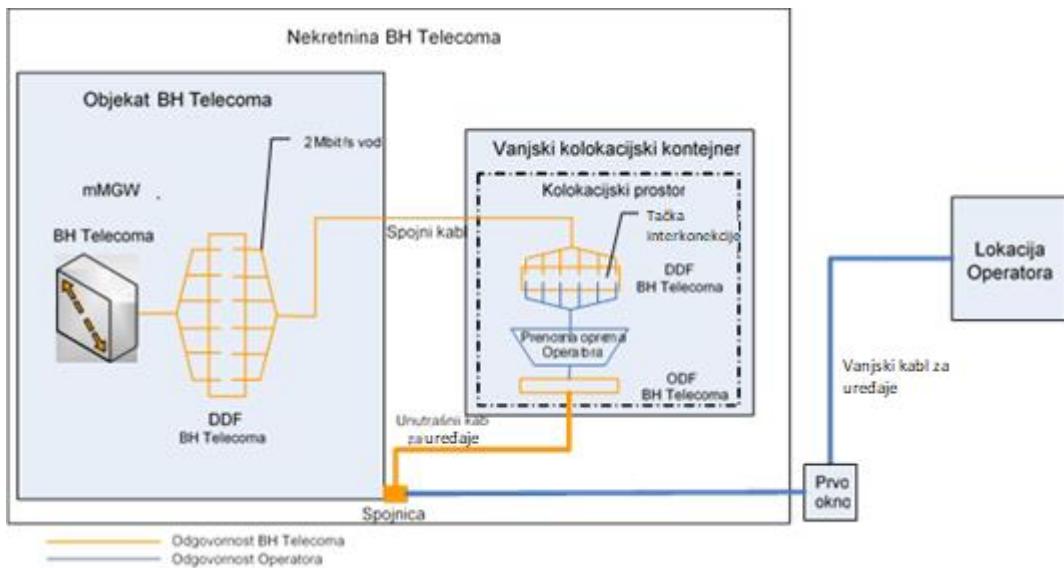
Operator obezbjeđuje interkonekcijski link od lokacije Operadora do spojnica u objektu BH Telecoma, neovisno o tipu kolokacije (unutrašnja ili vanjska). Tačka interkonekcije se nalazi na DDF-u namijenjenom Operatoru sa E1 interfejsom smještenim u kolokacijskom prostoru dodijeljenom Operatoru unutar kolokacijske sobe ili vanjskog kolokacijskog kontejnera.

Operator u kolokacijski prostor smješta vlastiti ormar sa prenosnom opremom, te njen razvod E1 interfejsa na posredni DDF, od kojeg se povlače multikoaksijalni kablovi (spojni kabl) do DDF razdjelnika BH Telecoma na strani komutacije.

Svi kablovi Operadora koji se koriste unutar kolokacijske sobe moraju biti u skladu sa standardima definisanim ovom Ponudom.

Slika 6: Shema fizičke (unutrašnje) kolokacije u zajedničkoj kolokacijskoj sobi

Slika 7: Shema fizičke (vanske) kolokacije u kontejneru (zajedničkoj kolokacijskoj sobi) na zemljištu BH Telekoma

Odjeljak D. Obaveze

Član 39.

BH Telecom će u sklopu realizacije fizičke kolokacije, obezbijediti kolokacijsku sobu sa slijedećim karakteristikama:

- posebna prostorija u neposrednoj blizini Tačke pristupa BH Telekoma
- sistem uzemljenja će biti u skladu sa ETSI 300 253 i ITU-T preporukom K27.
- kontrola klime se vrši u skladu sa ETSI 300 019-1-3 klasa 3.1.
- podovi ne smiju biti opterećeni na drugačiji način nego ravnomjerno raspoređenim teretom, sa maksimalnim ukupnim opterećenjem od 5500N/m^2
- koncentracija opterećenja mora biti računata za svaki pojedinačni slučaj, kako bi se provjerila usklađenost sa ograničenjima na opterećenje na određenom prostoru

- f) oprema Operatora mora biti takva da ravnomjerno optereće podnu površinu
- g) prostor će biti opremljen alarmom na dim, koji je spojen na protivpožarnu instalaciju objekta u kojem se nalazi kolokacijski prostor
- h) osvjetljenje standardnom rasvjetom
- i) postojanje oznaka za nužne izlaze
- j) elektromagnetni uticaji i uticaji zračenja opreme Operatora moraju biti u saglasnosti sa standardom ETS 300 386-1; iz sigurnosnih razloga nije dozvoljeno korištenje mobilnih telefona prenosne snage do 2W
- k) karakteristike opreme za Operatore koja će biti instalirana na određenu podnu površinu, mora biti u saglasnosti sa standardom ETS 300 253 i ITU-T preporukom K27, zajedno sa opremom za uzemljenje isporučenom od strane BH Telecom-a
- l) instalirane strukture i odabrani materijali će biti otporni na vatu i nezapaljivi. Izuzetak se može primjeniti jedino na vanjske kablove, koji ulaze u objekat ili postrojenje. Operatoru se ne dozvoljava smještaj bilo kakvog sumnjivog materijala na kolokacijskom prostoru ili bilo kojem drugom prostoru BH Telecom-a
- m) čujni spektar signala šuma instalirane opreme neće preći nivo šuma od 65 dB(A) u frekventnom opsegu od 20Hz do 20KHz (primjenjeni metod mjerjenja ISO 3471 ili ekvivalentna mjerna oprema definirana standardom IEC 651 tip 1 ili ekvivalentni filter).

Član 40.

ODF i posredni DDF u kolokacijskom prostoru, te spojni kabl između interkonekcijskih interfejsa na komutaciji BH Telecom-a i DDF-a, i unutrašnji kabl za uređaje između ODF-a i spojnice isporučuje, instalira i održava BH Telecom.

U sklopu realizacije fizičke kolokacije, Operator je obavezan naručiti opremu iz prethodnog stava. BH Telecom će za ove potrebe izraditi projektnu dokumentaciju i izvedbeni projekat, te izvršiti nabavku i instalirati navedenu opremu.

U sklopu korištenja kolokacijskog prostora, BH Telecom može omogućiti korištenje neprekidnog napajanja (korištenjem agregata).

U slučaju da Operator ne posjeduje vlastitu prenosnu mrežu, BH Telecom može ponuditi najam i korištenje vanjskog kabla za uređaje od spojnice u objektu BH Telecom-a do željene lokacije Operatora, pod komercijalnim uslovima.

Član 41.

BH Telecom će u slučaju da u postojećem prvom oknu pripadajuće Tačke pristupa nema dovoljno slobodnog prostora za uvlačenje vanjskog kabla za uređaje Operatora, obezbijediti izgradnju paralelnog okna neposredno do prvog okna, za potrebe povezivanja Operatora. Operator je u obavezi da u prvom oknu ili u paralelnom oknu ostavi optički kabl dovoljne dužine, koji će biti u skladu sa standardima definisanim ovim Dijelom 4.

BH Telecom će realizovati uvlačenje optičkog kabla Operatora i njegovo povezivanje sa unutrašnjim kablom za uređaje u objektu BH Telecom-a.

BH Telecom će izgraditi dodatnu kanalizacijsku infrastrukturu u slučaju izgradnje paralelnog okna.

Član 42.

Kolokacijska zajednička soba će biti obezbijeđena sa prvim zahtjevom za kolokaciju na lokaciji Tačke pristupa o trošku Operatora, a povrat uloženih sredstava za izgradnju kolokacijske sobe biće u skladu sa odredbama ovog Dijela 4.

Odjeljak E. Procedura realizacije Zahtjeva za fizičku kolokaciju

Član 43.

U slučaju da zahtjeva interkonekciju na strani BH Telecoma, potrebno je da Operator to naznači u zahtjevu za interkonekciju na propisanom obrascu iz Ponude. U prilogu zahtjeva Operator je obavezan dostaviti tehničku specifikaciju opreme na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, a koju namjerava smjestiti u kolokacijski prostor u svrhu realizacije interkonekcije.

Po prijemu Zahtjeva, BH Telecom će prvo ispitati formalnu ispravnost zahtjeva i postupiti u skladu sa članom 11. Ponude.

Nakon što utvrdi da je zahtjev formalno uredan, BH Telecom će ispitati mogućnost izvedbe usluge fizičke kolokacije i zahtijevane interkonekcije na strani BH Telecoma.

Član 44.

Ukoliko BH Telecom utvrdi da ne postoje tehničke mogućnosti i ostali preduslovi za realizaciju usluge fizičke kolokacije ili usluge interkonekcije definisani ovom Ponudom, BH Telecom će odbiti zahtjev Operatora i o tome ga obavijestiti pismenim putem uz obrazloženje razloga odbijanja, te će mu predložiti povezivanje na drugi način.

Ukoliko je nezadovoljan odlukom, Operator svoja prava može ostvarivati u postupku po pritužbi pred Agencijom, u skladu sa članom 45. Zakona o komunikacijama BiH i članom 12. Pravila o interkonekciji 51/10.

Član 45.

Nezavisno od prethodnog stava, BH Telecom ima pravo da odbije Zahtjev Operatora ako postoji osnovana sumnja da Operator zloupotrebljava ili ima namjeru zloupotrebljavati neku od usluga koju pruža BH Telecom ili ako omogućava trećoj osobi zloupotrebu tih usluga.

U cilju postizanja sporazuma, BH Telecom i Operator mogu zatražiti pomoć u pregovorima od strane Agencije.

Član 46.

U slučaju da BH Telecom utvrdi da su ispunjeni svi navedeni uslovi za traženu kolokaciju i uslugu interkonekcije, pristupit će izradi Ponude za kolokaciju, te će Operatoru dostaviti Ponudu za kolokaciju najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema urednog Zahtjeva.

Ponuda može sadržavati sljedeće elemente:

- a) Opšti elementi:
 - 1) naziv i adresu Operatora i broj zahtjeva
 - 2) lokaciju Tačke pristupa (adresa)
 - 3) opšte napomene o vrsti kolokacije koja se nudi
- b) Priprema zajedničke kolokacijske sobe/kontejnera:

- 1) potrebne građevinske podatke (nosivost stropova, opterećenje podova)
 - 2) nacrt kolokacijske sobe i kolokacijskog prostora u sobi
 - 3) troškove radova adaptacije potrebnih za obezbjeđenje svih uslova za kolokacijsku sobu/prostor (u slučaju vanjske fizičke kolokacije nabavku i instaliranje kontejnera) definiranih ovom Ponudom
 - 4) vrijeme potrebno za realizaciju Ponude za kolokaciju
- c) Ostale kolokacijske usluge:
- 1) troškovi nabavke i instalacije zahtijevanog ODF-a i posrednog DDF-a u kolokacijskom prostoru, spojnog kabla između interkonekcijskih interfejsa na komutaciji BH Telecoma i DDF-a, unutrašnjeg kabla za uređaje između ODF-a i spojnice
 - 2) mjesecnu zakupninu za zakup kolokacijskog prostora
 - 3) troškovi izrade Ponude za kolokaciju

Član 47.

Troškove radova adaptacije iz tačke b.3 prethodnog stava, BH Telecom će proračunati na osnovu cijena za izvođenje radova podizvođača. Operator ima pravo da za navedene radove angažuje podizvođače po svom izboru, pod uslovom da se adaptacija prostora vrši u skladu sa tehničkim rješenjem izrađenim od strane BH Telecoma u ponudi za kolokaciju, te pod uslovom da BH Telecom vrši nadzor nad izvođenjem radova. Pravo na mogućnost izbora, u smislu ovog stava, Operator ostvaruje samo pod uslovom da troškovi radova budu manji od onih koje je BH Telecom specificirao Ponudom za kolokaciju.

Nakon što BH Telecom Operatoru dostavi Ponudu za kolokaciju, Operator ima obavezu da u roku od 30 dana od dana dostavljanja Ponude za kolokaciju, u kojem roku se Ponuda smatra važećom, dostavi BH Telecomu pismenu obavijest o tome da li prihvata Ponudu za kolokaciju. U suprotnom, Ponuda za kolokaciju će se smatrati odbijenom od strane Operatora.

Član 48.

U slučaju prihvatanja Ponude za kolokaciju i uspješno provedenih pregovora, BH Telecom i Operator će pristupiti zaključivanju Ugovora o interkonekciji u roku od 7 dana od dana prihvatanja Ponude za kolokaciju od strane Operatora. Ugovor će sadržavati poseban dodatak o uslovima korištenja usluge kolokacije, koji se sačinjava na temelju prihvaćene Ponude za kolokaciju od strane Operatora, koja će činiti sastavni dio Ugovora.

BH Telecom će dostaviti Agenciji kopiju Ugovora u roku od 7 dana od njegovog zaključivanja

Po stupanju na snagu Ugovora, BH Telecom će Operatoru ispostaviti račun za sve jednokratne troškove za ugovorene usluge interkonekcije i kolokacije, koje je Operator dužan platiti u skladu sa cjenovnikom i uslovima plaćanja iz Ponude.

U slučaju da Strane ne okončaju pregovore u rokovima utvrđenim ovim Odjeljkom, BH Telecom i Operator imaju pravo zatražiti rješenje spora od strane Agencije.

Član 49.

Nakon stupanja na snagu Ugovora iz prethodnog stava, pristupa se njegovoj realizaciji i izgradnji kolokacije u roku od 90 dana od dana plaćanja cijelokupnog iznosa obračunatog u skladu sa zaključenim Ugovorom.

U slučaju da je za realizaciju Ugovora o kolokaciji potrebno dobivanje građevinske ili neke druge dozvole, rok iz prethodnog stava, počinje teći od trenutka pravosnažnosti istih.

Tehnički prijem izgrađenog kolokacijskog prostora uslijediće najkasnije tri dana prije isteka roka izgradnje. BH Telecom će pozvati Operatora da se izvede primopredaja prostora, što će se verificirati zapisnikom o tehničkom prijemu.

Odjeljak F. Uslovi posjete osoblja Operatora kolokacijskom prostoru

Član 50.

BH Telecom će dozvoliti posjetu ovlaštenim licima Operatora u kolokacijski prostor, u kojem je smještena oprema Operatora.

Posjete Operatora mogu biti:

- a) redovne posjete kolokacijskom prostoru
- b) vanredne posjete kolokacijskom prostoru

U toku posjete dodijeljenom kolokacijskom prostoru, ovlaštena lica Operatora će biti praćena tehničkim osobljem BH Telekoma. Pristup ima samo ovlašteno osoblje za koje je Operator dostavio spisak BH Telecomu.

Odjeljak G. Osiguranje posjete kolokacijskom prostoru

Član 51.

Pristup kolokacijskom prostoru će biti pod video nadzorom BH Telekoma i uz pratnju osoblja BH Telekoma.

Operator je saglasan da će pristup objektu BH Telekoma biti kontroliran sve vrijeme i da će o tome postojati zapisi (snimci), koji se mogu provjeriti.

BH Telecom će odobriti pristup ovlaštenim licima Operatora jedino do prostora koji je određen kao prostor za kolokaciju tog Operatora.

Odjeljak H. Naknade za uslugu kolokacije

Član 52.

BH Telecom će za svaki pojedinačno prihvaćeni Zahtjev za interkonekciju na strani BH Telekoma – fizička kolokacija izraditi Ponudu za kolokaciju. Troškovi izrade Ponude za kolokaciju naplaćivat će se prema utrošenom radnom vremenu uposlenika BH Telekoma na njenoj izradi, a u skladu sa Cjenovnikom iz Ponude. Troškove realizacije fizičke kolokacije snosi Operator, a prema Ponudi za kolokaciju i cijenama iz Cjenovnika.

U slučaju da Operator podnese Zahtjev za interkonekciju na strani BH Telekoma – fizička kolokacija obavezan je da izvrši 100% avansnu uplatu na ime svih troškova za izgradnju kolokacijske sobe, te troškova nabavke i instalacije pripadajuće kolokacijske opreme od strane BH Telekoma. Operator će trošak za izgradnju kolokacijske sobe povratiti tako što će biti oslobođen plaćanja mjesечnog zakupa kolokacijskog prostora sve dok ne povrati trošak u potpunosti. Broj mjeseci za koje je Operator oslobođen plaćanja kolokacijskog prostora BH Telecomu se izračunava na slijedeći način:

**Broj mjeseci = Ukupni troškovi izgradnje kolokacijske sobe ili postavljanje kontejnera /
mjesečni zakup kolokacijskog prostora**

Član 53.

Izuzetno od prethodnog stava, ukoliko se kolokacija realizuje na zemljištu/u prostoru koji nije u vlasništvu BH Telekoma, Operator se ne oslobađa plaćanja onog dijela mjesecne zakupnine koji je BH Telecom dužan nadoknaditi svom zakupodavcu. Povrat uloženih sredstava kroz oslobođenje plaćanja zakupnina u smislu ovog člana, neće se vršiti iz pomenutog iznosa, već iz ostatka cijene koju na ime zakupnine naplaćuje BH Telecom u skladu sa ovom Ponudom.

Svaki slijedeći Operator koji sa BH Telecomom zaključi Ugovor o interkonekciji za kolokaciju na lokaciji na kojoj je već izgrađen i adaptiran kolokacijski prostor, dužan je nadoknaditi troškove adaptacije tog prostora, što će se detaljno definisati Ugovorom o interkonekciji, a prema slijedećem principu:

Operator (redni broj pod kojim se Operator kolocira u adaptiranom prostoru)	Ukupan iznos naknade troškova za adaptaciju kolokacijskog prostora
2	50% iznosa koji je uplatio Operator 1
3	33,33% iznosa koji je uplatio Operator 1
4	25% iznosa koji je uplatio Operator 1
N

Ukoliko je Operator 1 po osnovu oslobađanja od plaćanja zakupnina izvršio povrat uloženih sredstava za manje od 50%, cijelokupan iznos naplaćen od Operatora 2 prema navedenoj tabeli, BH Telecom će isplatiti Operatoru 1. Ukoliko je prvi Operator po osnovu oslobađanja od plaćanja zakupnina izvršio povrat uloženih sredstava za više od 50%, BH Telecom će Operatoru 1 isplatiti razliku do punog iznosa sredstava uloženih u adaptaciju kolokacijskog prostora navedenom u Ugovoru o interkonekciji. U oba navedena slučaja ugovorne strane će izvršiti odgovarajuću izmjenu Ugovora o interkonekciji, u dijelu koji se odnosi na broj mjeseci oslobođenih plaćanja zakupnina. Princip naknade troškova bit će primjenjen shodno tabeli iz ovog člana za svakog narednog Operatora koji zaključi Ugovor o interkonekciji za istu kolokacijsku sobu.

Ukoliko se kolokacijska soba ili postavka kontejnera priprema za više Operatora istovremeno, trošak pripreme i stavljanja na raspolaganje prostora za kolokaciju se dijeli na Operatore srazmjerno površini prostora koji će se iznajmljivati. Svaki Operator obavezan je uplatiti avansno sredstva za izgradnju kolokacijske sobe. BH Telecom će izvršiti povrat uloženih sredstava za izgradnju kolokacijske sobe ili postavljanje kontejnera u vidu oslobađanja od plaćanja mjesечnog zakupa kolokacijskog prostora, dok se ne izvrši povrat uloženih sredstava, prema formuli navedenoj u ovom članu za svakog pojedinačnog Operatora.

Član 54.

Nabavku, instalaciju, izvedbeni projekat i projektnu dokumentaciju za instalaciju opreme u kolokacijski prostor BH Telecom će Operatoru obračunati na osnovu faktura vanjskih dobavljača, te cijene utrošenih radnih sati osoblja BH Telekoma u procesu nabavke i instalacije navedene opreme u skladu sa tačkama Cjenovnika.

Mjesečna zakupnina po m² kolokacijskog prostora određuje se prema tržišnoj cijeni mjesечnog zakupa poslovnog prostora ili zemljišta (u slučaju postavljanja kontejnera) na lokaciji na kojoj se nalazi kolokacijski prostor. U cijenu mjesecne zakupnine se uključuju održavanje kolokacijskog prostora (fizičko obezbjeđenje prostora, čišćenje, održavanje rasvjete i klime, i sl.) i potrošnja električne energije na osnovu nominalne snage uređaja.

U slučaju da BH Telecom u sklopu kolokacijskog prostora omogući i korištenje neprekidnog napajanja (korištenjem agregata), cijena naknade za korištenje električne energije bit će uvećana za procenat od 10% u odnosu na cijenu električne energije po kojoj BH Telecom plaća korištenje iste dobavljaču električne energije.

BH Telecom će u toku jednog kalendarskog mjeseca, obezbijediti po jednu redovnu posjetu kolokacijskom prostoru u trajanju od 2 sata, koja će biti besplatna. Ostale posjete, koje prelaze iskorištena 2 sata u toku jednog mjeseca, kao i sve vanredne posjete kolokacijskom prostoru naplaćivat će se Operatoru u skladu sa Cjenovnikom.

Član 55.

Interkonekcija između mreže Operatora i mreže BH Telecoma se realizuje putem interkonekcijskog linka koji se sastoji od jednog ili više E1 vodova ili IP interkonekcijskih linkova, koji povezuje pristupnu komutaciju ili host BH Telecoma sa komutacijom Operatora.

Uslovi izbora prenosnog medija za realizaciju interkonekcijskog linka i terminalnih uređaja BH Telecom će definisati na osnovu postojeće infrastrukture, stanja pristupne mreže, geografske udaljenosti između operatora itd. Izbor prenosnog medija određuje izbor terminalnih uređaja (kablovski bakarni, kablovski optički, radio i radio-relejni). Dodatni uslovi i definisane ITU-R preporuke moraju biti zadovoljeni ukoliko bi se koristio radio ili radio-relejni sistem prenosa.

Član 56.

U tački interkonekcije, kao i u svim tačkama interkonekcijskog linka i prenosnog sistema BH Telecoma i Operatora, električni 2 Mbit/s signal mora zadovoljavati propise definisane sljedećim preporukama:

- ITU-T Rec. G.703 - Physical/electrical characteristics of hierarchical digital interfaces
- ITU-T Rec. G.704 - Synchronous frame structures used at 2048 kbit/s hierarchical levels

Mjerenja performansi na vezi od DDF-a na strani BH Telecoma do DDF na strani Operatora su definisana preporukom:

- ITU-T Rec. G826 Error performance parameters and objectives for international, constant bit rate digital paths at or above the primary rate.

Sinhronizacija i kvalitet takta na prenosnom sistemu treba da zadovoljava zahtjeve definisane preporukama:

- ITU-T Rec. G.812 - Timing requirements at the outputs of slave clocks suitable for plesiochronous operation of international digital links,
- ETS 300 462-3 Generic requirements for synchronization networks,
- ITU-T Rec. G.823 The control of jitter and wander within digital networks which are based on the 2048 kbit/s hierarchy.

BH Telecom je izgradio svoju mrežu sinhronizacije gdje se kao osnovni izvor takta koristi PRC po ITU-T Rec.G.811.

Tip konektora će zavisiti od izabranog električnog interfejsa i biti će predmet međusobnog sporazuma.

Član 57.

Za redovno održavanje, nadzor i upravljanje radom prenosnog sistema do tačke interkonekcije odgovara BH Telecom. Prijavu prekida ili degradacije signala na interkonekcijskom linku Operator može prijaviti na kontakt telefone iz člana 119. ove Ponude.

BH Telecom preuzima na sebe obavezu dostavljanja podataka korištenih mjernih postupaka i rezultata mjerenja u slijedećim slučajevima:

- a) kod umjeravanja i puštanja prenosnog sistema u rad;
- b) kod redovnih i periodičnih mjerenja u procesu održavanja;
- c) kod vanrednih mjerenja u slučajevima lociranja uzroka degradacije, prekida, do otklanjanja istog ili
- d) drugih razloga izazvanih višom silom.

Poglavlje II. Pristupne tačke

Član 58.

Usluga interkonekcije mreže Operatora sa mobilnom mrežom BH Telecoma moguća je samo na pristupnim tačkama koje je definisao BH Telecom. Pristupne tačke su definisane u skladu sa specifičnostima topologije BH Telecom mreže i u potpunosti su pod nadzorom BH Telecoma.

BH Telecom i Operator mogu zajednički analizirati pristupne tačke Operatora na kojima on može pružiti uslugu interkonekcije sa svojom javnom komunikacijskom mrežom, radi identifikacije tehničkih i ekonomskih specifičnosti izvedbe interkonekcije.

Odjeljak A. Pristupne tačke za govorni saobraćaj

Član 59.

Usluga interkonekcije mreže Operatora sa mobilnom mrežom BH Telecoma, koja se odnosi na razmjenu govornog saobraćaja, bit će omogućena povezivanjem na pristupne tačke za govorni saobraćaj definisane u Tabeli 1.

Oznaka	Mjesto	Adresa
MGW1	Zenica	Masarykova 46
MGW2	Sarajevo	Zmaja od Bosne 88

Tabela 1: Pristupne tačke za govorni saobraćaj

MGW1 i MGW2 djeluju kao par pristupnih tačaka za govorni saobraćaj mobilne mreže BH Telecoma i veza na njih je moguća samo u načinu rada podjele opterećenja (50% MGW1 i 50% MGW2). MGW1 i MGW2 su kontrolisani od strane mrežnih elemenata MSC-S1 i MSC-S2.

Odjeljak B. Pristupne tačke za signalizacijski saobraćaj

Član 60.

Usluga interkonekcije mreže Operatora sa mobilnom mrežom BH Telecoma, koja se odnosi na usmjeravanje signalizacijskog saobraćaja, bit će omogućena povezivanjem na pristupne tačke za signalizacijski saobraćaj definisane u Tabeli 2.

Oznaka	Mjesto	Adresa
STPSA	Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 18
STPZE	Zenica	Masarykova 46

Tabela 2: Pristupne tačke za signalizacijski saobraćaj

Poglavlje III. Signalizacija i sinhronizacija

Član 61.

U svrhu uspostavljanja interkonekcije mreže Operatora sa mobilnom mrežom BH Telecoma mora se koristiti ITU-T signalizacijska veza br.7 (SS7). Osnovni standardi za ovaj interfejs su:

- a) ISUP: ITU-T Preporuke serije Q761 – Q764, Q 767, Q.850, Q.931 i Q.939, Q.730 - Q.737, kao i ETSI GSM 09.12 ETSI ETS 300 356-1;
- b) MTP: ITU-T Preporuke serije Q.701-Q.707;
- c) SCCP: ITU-T Preporuke serije Q.711, Q.712, Q.713, Q. 714 i Q.716.

Član 62.

Oprema Operatora mora biti u skladu sa svim aktuelnim standardima (ETSI, 3GPP, IETF), o čemu Operator treba dostaviti Izjavu o zadovoljavanju referentnih standarda prilikom podnošenja Zahtjeva. Za referentne standarde koji su na snazi u trenutku podnošenja Zahtjeva za zaključenje ugovora relevantne su samo one revizije i dodaci koji su službeno objavljeni i uključeni kao dodaci ili revizije. Za nedatirane referentne standarde uzima se u obzir zadnja važeća verzija.

Član 63.

Mobilna mreža BH Telecoma je sinhronizovana u skladu sa odgovarajućim ITU-T Preporukama (G.811, G.812). Kako bi se osigurao prihvatljiv kvalitet usluge, javna komunikacijska mreža Operatora trebala biti sinhronizovana u skladu sa navedenim ITU-T Preporukama (G.811, G.812).

Interkonekcija između mobilne mreže BH Telecoma i mreže Operatora se mora izvršiti korištenjem signalizacijske mreže sa mrežnim indikatorom podešenim na nat1 (NI=NAT1).

Maksimalno opterećenje signalizacijskog linka (def. iz ETSI ETS 300 008, 6.1.1) po jednom smjeru ne smije preći 0.2 Erlanga u glavnom saobraćajnom satu.

Poglavlje IV. Karakteristike E1 interfejsa

Član 64.

Za interkonekciju s BH Telecom mrežom raspoloživi su E1 interfejsi.

Specifikacije na izlazu saobraćajnih E1 interfejsa (usaglašeno sa G.703) su sljedeće:

- a) Bitska brzina: 2048 kb/s +/- 50ppm ITU-T G.703
- b) Linijski kod: HDB3 ITU-T G.703
- c) Prenaponska zaštita: odgovara ITU-T K20
- d) Mask of the pulse: ITU-T G. 703
- e) Maximum peak to peak jitter odgovara stavu 2/G.823

Član 65.

Specifikacije na ulazu saobraćajnih E1 interfejsa (usaglašen sa G.703) su slijedeće:

- a) Digitalni signal doveden na ulazni port (interfejs) treba biti u skladu sa gornjim karakteristikama, modifikovan karakteristikama interkonektovane parice. Prepostavljeno slabljenje ove parice treba pratiti pravilo \sqrt{f} i gubitak na frekvenciji 1024 kHz će biti u opsegu od 0 do 6 dB. Ovo slabljenje treba uzeti u obzir bilo koje gubitke koje unosi razdjelnik između dviju opreme.
- b) Tolerancija za jitter na ulaznom portu (interfejsu) odgovara stavu 3/G.823.
- c) Gubitak povratnog signala na ulazu treba imati minimalne vrijednosti date u Tabeli 3, sa uzemljenim omotačem ili vanjskim vodičem (G.703).

Frekventni opseg (kHz)	Gubitak povratnog signala (dB)
51 – 102	12
102 - 2048	18
2048 - 3072	14

Tabela 3: Minimalne vrijednosti za gubitak povratnog signala

Član 66.

Vanjski vodič koaksijalne parice ili omotač simetrične parice će biti spojeni na spojni kabl i na ulaznom i na izlaznom portu (interfejsu).

Za vezu opreme prenosnog sistema i DDF-a, definiran je koaksijalni kabl sa impedansom od 75 Ohma. Zaštitni sloj na kablu mora biti uzemljen putem DDF-a.

Prilikom realizacije direktnog spoja vanjskog vodiča koaksijalne parice na spojnu mrežu, zbog razlike potencijala zemlje na svakom kraju kabla, na interfejsu prenosa i prijema može doći do pojave neželjene struje, koja teče vanjskim vodičem, preko konektora i preko ulaznog kola. Ovo za posljedicu može imati prisustvo greške ili trajnog oštećenja. Da bi se preduprijedio ovaj problem može se staviti DC izolacija između vanjskog vodiča i spojne mreže na interfejsu prijema. Ovaj metod ne smije ugroziti EMC usaglašenost opreme i cijele instalacije.

Odjeljak A. Prenaponska i zaštita od atmosferskih pražnjenja

Član 67.

Primjenjuju se ITU-T preporuke K27, K35, K40 i K41. Spajanje E1 interfejsa BH Telecoma i Operatorovog E1 interfejsa korištenjem nepravilne prenaponske zaštite i zaštite od atmosferskog pražnjenja nije dozvoljeno. Zajedničko uzemljenje i za opremu BH Telecoma i za Operatorovu opremu je obavezno.

Odjeljak B. Jitter i wander na saobraćajnom E1 interfejsu

Član 68.

Mrežna ograničenja za izlazni jitter i wander na E1 saobraćajnom interfejsu moraju biti u skladu sa ITU-T G.823 preporukom.

Poglavlje V. Testiranje usluga interkonekcije

Član 69.

Svrha testiranja je provjera da li se Operatorova oprema koja je povezana preko interkonekcijskog linka na mobilnu mrežu BH Telecoma, nalazi u granicama definisanim standardima i specifikacijama navedenim u ovoj Ponudi, te da li je moguća interoperabilnost i neprekidan rad Operatorove opreme bez narušavanja performansi, kvaliteta i integriteta mreže BH Telecoma, kao i provjera mogućih stanja koja mogu ozlijediti ili ugroziti živote i tijela uposlenika BH Telecom i Operatora. BH Telecom i Operator će u zajednički biti uključeni u implementaciju procedure testiranja.

Član 70.

Testove interoperabilnosti potrebno je provesti i u slučaju naknadnog uvođenja novih usluga i prije njihovog komercijalnog puštanja u rad, a koje imaju uticaj na telekomunikacijski saobraćaj ili međuoperatorski obračun između BH Telecoma i Operatora.

Član 71.

BH Telecom i Operator će zajednički pregledati opremu Operatora za interkonekciju radi usklađivanja s međunarodnim preporukama i standardima ITU-a i ETSI-a. Trenutni popisi testova za usklađenje/potvrđivanje i testiranje kompatibilnosti koje je definisao ITU će sačinjavati osnovu za sve testove interoperabilnosti.

Kategorije testova koje je potrebno izvršiti:

- a) Testiranje E1 vodova
- b) Testiranje na nivou komutacije – signalizacija SS7
- c) End-to-end testovi i testiranje rutiranja poziva
- d) Testiranja obračunskih i saobraćajnih zapisa
- e) Testiranje pouzdanosti.

Član 72.

Za potrebe provedbe testova Operator je obavezan dostaviti sljedeće:

- a) kontakt osoba odgovorna za testiranje,
- b) podatke u vezi sa digitalnim primarnim sistemima,
- c) podatke u vezi sa govornim i signalizacijskim kanalima,
- d) adrese komutacija - DPC (Digital Point Code), verzija ISUP-a,
- e) tabele usmjeravanja govornog i SS7 saobraćaja,
- f) MTP (Message Transfer Part) informacije,
- g) informacije koje se odnose na interkonekcijski link.

Član 73.

BH Telecom će nakon usaglašavanja svih parametara potrebnih za provedbu testova, te nakon identifikacije mogućih ograničenja prilikom provedbe testova, potvrditi Operatoru ulazne testne parametre, uključujući i dimenzioniranje perioda verifikacije u kojem će se utvrditi ispravnost i

postavka svih dogovorenih parametara koji su potrebni za normalno funkcionisanje usluga interkonekcije.

Član 74.

BH Telecom i Operator će započeti testiranja najkasnije u roku od 7 dana od datuma realizacije povezivanja. BH Telecom i Operator će usaglasiti datum početka povezivanja i testiranja i osigurati da se ista obave u roku od 30 dana. Strane će korištenjem razumnih napora završiti testiranje u što kraćem roku.

U slučaju istovremenog zaprimanja više zahtjeva za testiranje od Operatora, BH Telecom određuje redoslijed testiranja s mogućim terminima početka testiranja, o čemu će bez odlaganja obavijestiti Operatora.

Testiranje usluga interkonekcije se provodi u četiri faze, nakon čega BH Telecom dostavlja rezultate testova Operatoru. Kao rezultat provedbe i uspješnosti provedenih testova, Strane će potpisati Protokol o provedenim testovima, koji će sadržavati popis, uspješnost i obostranu verifikaciju provedenih testova.

Nakon obostrano potписанog Protokola iz prethodnog stava i nakon što interkonekcija postane operativna pristupiće se sprovodenju testiranja pouzdanosti u trajanju od najviše 30 dana. Testiranje pouzdanosti ne ulazi u rok od 30 dana definisan za proces povezivanja i testiranja.

Ako se opseg usluga interkonekcije, dogovoren između BH Telecoma i Operatora, treba proširiti uključivanjem novih funkcionalnosti interkonekcije koje imaju za posljedicu bitnu promjenu signalizacijskih parametara, tada će testovi interoperabilnosti biti provedeni za novu funkcionalnost interkonekcije.

Testovi će se provoditi isključivo tokom radnog vremena BH Telecoma i tokom radnih dana.

U slučaju da se zbog tehničkih poteškoća na strani Operatora testiranje mora prekinuti ili privremeno odgoditi na više od 5 dana, BH Telecom ima pravo započeti testiranje s drugim operatorom, pri čemu će Operator moći nastaviti s testiranjem po završetku testiranja s drugim operatorom.

Odjeljak A. Faza 1 – Povezivanje i testiranje E1 vodova

Član 75.

Povezivanje obuhvata radove na prenosnim uređajima i radove na razdjelniku koje je potrebno poduzeti kao preduslov za početak testiranja E1 vodova, a prije početka usmjeravanja telekomunikacijskog saobraćaja iz mreže Operatora putem svakog E1 voda, kao preduslov za omogućavanje nesmetanog protoka telekomunikacijskog saobraćaja i korištenje usluga temeljem ostvarene interkonekcije.

Tokom Faze 1, procedure testova interoperabilnosti će biti provedene za svu tehničku opremu koju je Operator instalirao za korištenje na pristupnoj tački.

BH Telecom će izvršiti provjeru uzemljenja, testiranje pristustva stranih napona, i sl. na svoj opremi, koja bi mogla biti izložena uticaju stranih napona, a koji bi mogli ugroziti živote uposlenika.

Član 76.

Testiranje E1 vodova se provodi u sljedećim koracima:

a) Procedura ispitivanja na E1 vodovima

- 1) Mjerenje greške u skladu sa G.826 ITU-T ili G.821 ITU-T 2) Mjerenje greške biće izvršeno od tačke do tačke za E1 kanale preko sistema prenosa da bi se uskladilo sa ITU-T Preporukama: G.826 ili G.821. 3) Ciljevi greške od tačke do tačke za 27.500 km dug međunarodni digitalni HRP (hipotetički referentni put) u ili iznad primarne brzine su:
 - 3.1) brzina: 2.048 Mbit/s
 - 3.2) biti/blokiranje: 2048
 - 3.3) pogrešni drugi omjer: ESR 0.04
 - 3.4) krajnje pogrešni drugi omjer: SESR 0.002
 - 3.5) omjer blokiranja greške u podršci: BBER 2×10^{-4} (Napomena 1)

NAPOMENA 1 – Za sisteme koji su dizajnirani prije 1996., BBER je 3×10^{-4} . Dodjela ciljeva izvođenja greške za nacionalni dio puta od tačke do tačke biće izvršena u skladu sa Preporukom G.826 ili G.821. Gore navedeno testiranje traje minimum 24 sata uzastopno.

b) G.703 E1 testiranje interfejsa

- 1) Mjerenja frekvencije
 - 1.1) E1 mjerenje frekvencije - 2.048 MHz +/- 50 ppm
 - 1.2) E1 offset tolerancija frekvencije - 2.048 Mbit/s +/- 50 ppm (BEC=0 grešaka)
- 2) Elektronsko testiranje:
 - 2.1) Oblik impulsa na izlaznom portu – u skladu sa ITU-T G.703 Mask

c) G.823 Testiranje jitter-a i wander-a

- 1) Instrumenti za mjerjenja jitter-a i wander-a bit će u skladu sa ITU-T Preporukama O.171, O.172.
- 2) Izlazni jitter za E1 interfejs – u skladu sa ITU-T G.823
- 3) Izlazni wander za E1 saobraćajni interfejs – u skladu sa ITU-T G.823
- 4) Ulazna tolerancija jitter-a i wander-a za E1 saobraćajni interfejs – u skladu sa ITU-T G.823

d) Testiranje sinhronizacije

Strane će izvršiti sljedeće testove u periodu od 24 sata:

- 1) Za preneseni sinhronizacijski signal od BH Telecoma do mreže operatora:
 - 1.1) maksimalna greška u vremenskom intervalu (MTIE) – u skladu sa G.813 mask
 - 1.2) vremensko odstupanje (TDEV) – u skladu sa G.813 mask
- 2) Za prijemnu brzinu prenosa iz mreže Operatora:
 - 2.1) maksimalna greška u vremenskom intervalu (MTIE) – u skladu sa G.813 mask
 - 2.2) vremensko odstupanje (TDEV) – u skladu sa G.813 mask

Odjeljak B. Faza 2 – Radovi na konfiguraciji mreže i testiranja na nivou komutacija - signalizacija SS7

Član 77.

Prije početka testiranja na nivou komutacija izvršiće se svi radovi na konfiguraciji mrežnih elemenata i sistemima naplate. Sva testiranja biće izvedena pomoću testnih poziva iz mreže BH Telekoma i obratno, u skladu sa uslugama koje trebaju da obezbijede ove dvije mreže.

Član 78.

Testiranje na nivou komutacije vrši se prema testovima koji su dati u Procedurama kako slijedi:

- a) Procedure nivoa 2 (CCITT Preporuke Q.781)
- b) Procedure nivoa 3 (CCITT Preporuke Q.782)
- c) Procedure nivoa 4 (CCITT Preporuke Q.783)
- d) Procedure nivoa 4 (CCITT Preporuke Q.784)

Odjeljak C. Faza 3 – End-to-end testovi i testiranje rutiranja poziva

Član 79.

End-to-end testovi realizovat će se u skladu sa preporukom ITU-T Q.788, nakon čega će se izvršiti provjera ispravnosti implementacije tabele usmjeravanja govornog i SS7 saobraćaja:

- a) Pozivi generisani od strane korisnika Operatora i terminirani u mobilnoj mreži BH Telekoma u zavisnosti od vrste saobraćaja (nacionalni i međunarodni);
- b) Pozivi, od svake strane, ka drugoj, u svrhu provjere formata pozivajućeg broja na završnoj tački u skladu sa Nacionalnim planom numeracije.

Odjeljak D. Faza 4 – Testiranje ispravnosti saobraćajnih zapisa

Član 80.

Na osnovu end-to-end testova i testova rutiranja poziva opisanih u prethodnom Odjeljku C, odnosno zapisa koji su nastali navedenim testiranjem izvršiti će se test ispravnosti saobraćajnih zapisa.

Izvršiti će se slijedeće provjere:

- a) Ispravnost saobraćajnih zapisa tj. provjera sadržaja polja koja su neophodna za ispravan obračun (A i B broj, datum i vrijeme početka isporuke pojedinačne usluge, dolazne/odlazne trunk grupe, tip usluge, itd.).
- b) Poređenje sadržaja testnih fajlova između obiju strana u svrhu osiguranja usaglašenosti zapisa (format testnog fajla će biti dio testnog scenarija).

Odjeljak E. Testiranje pouzdanosti

Član 81.

Testiranje pouzdanosti će započeti nakon što su sve četiri faze zajedničkog tehničkog testiranja završene i obostrano potpisani Protokol o provedenim testovima. Testiranje pouzdanosti trajat će 30 dana od trenutka kada interkonekcija postane operativna. Strane će nadzirati signalni i servisni saobraćaj u svrhu da se uvjere da je sve u saglasnosti sa standardima.

Što se tiče SS7, strane će verifikovati poruke, koje su poslane samo za usaglašena odredišta i usaglašene usluge.

Poglavlje VI. Modifikacija hardware i software

Član 82.

Testovi interoperabilnosti će se provoditi u slučaju značajnih modifikacija hardware-a opreme pristupnih tačaka koje se odnose na interfejse.

Posebno, uvođenje novih sistema koji još nisu testirani prilikom inicijalne interkonekcije javnih komunikacijskih mreža (različiti proizvođači, vrste sistema, verzija sistema) zahtijeva potpunu implementaciju opisanih procedura.

Član 83.

U slučaju da Operator ima namjeru da izmjeni opremu/tehnologiju u odnosu na onu koju je naveo u svojim zahtjevima, obavezan je da o tome traži saglasnost BH Telekoma. U tom slučaju BH Telecom će izvršiti testiranje kompatibilnosti/interoperabilnosti, obavljanjem svih relevantnih testova kako ne bi došlo do degradacije realiziranih usluga u mreži BH Telecoma koje koriste drugi krajnji korisnici, što će se Operatoru obračunati prema utrošenom vremenu osoblja BH Telecom. Konačnu izmjenu opreme Operator ima pravo izvršiti nakon prijema pismene saglasnosti od strane BH Telecom.

Član 84.

U slučaju značajnih modifikacija software-a na opremi pristupnih tačaka, koje će uticati na proces poziva, kontrolu dodatnih usluga ili bilježenje podataka o naplati, pod uvjetom da se modifikacije odnose na interfejse, u clju provjere da nema oštećenja i da je funkcionalnost interfejsa održana, BH Telecom će provesti redovnu proceduru testiranja opisanu u Poglavlju V, što će se Operatoru naplatiti u skladu sa tačkom 2.4. Cjenovnika.

Član 85.

Ukoliko oprema ili mrežne komponente koje koristi Operator uzrokuju bilo kakve poremećaje u mreži BH Telecom, BH Telecom će zahtijevati da Operator isključi tu opremu bez ikakvog odlaganja.

DIO PETI - OSTALI TEHNIČKI USLOVI

Član 86.

Operator je dužan da obezbijedi adekvatne ambijentalne uslove za smještaj i nesmetan rad opreme čije je vlasnik BH Telecom, a koja se nalazi u prostoru Operatora.

Ovisno o tipu opreme koja bude smještena u prostoru Operatora, Operator je dužan obezbijediti odgovarajuće preduslove za instalaciju BH Telecomove opreme (napajanje, klima, uzemljenje i sl.).

Navedeni uslovi moraju biti u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardima. Detalji tehničkog riješenja bit će predmet međusobnih dogovora u toku pregovora.

DIO ŠESTI - PARAMETRI KVALITETA

Poglavlje I. Parametri kvaliteta

Član 87.

Za usluge iz ove Ponude, BH Telecom će osigurati sljedeći kvalitet:

- a) omjer blokiranih poziva tokom glavnog saobraćajnog sata ne prelazi 5%,
- b) omjer neuspjelih poziva tokom glavnog saobraćajnog sata ne prelazi 5%.

BH Telecom će uložiti napore da izbjegne preopterećenost saobraćaja u mobilnoj mreži BH Telekoma, ali zbog nepredvidivih okolnosti preopterećenje se može dogoditi u određenim dijelovima mobilne mreže BH Telekoma.

Član 88.

U slučaju značajnog porasta saobraćaja, masovnog pozivanja, grešaka u opremi za komutaciju i prenos, koje mogu smetati redovnom protoku saobraćaja u mobilnoj mreži BH Telekoma ili ugroziti očekivani kvalitet, BH Telecom može biti prisiljen uključiti funkcije upravljanja mrežnim saobraćajem za kontrolu obima saobraćaja poput "code blocking" i ostalo.

Takve će se mjere kontrole saobraćaja bez diskriminacije primjenjivati na saobraćaj BH Telekoma i Operatora. BH Telecom i Operator će se međusobno obavijestiti o strategijama korištenja kontrole mrežnog saobraćaja u svrhu zaštite svojih mreža.

Član 89.

U slučaju da Operator ostvari veći saobraćaj od planiranog i dogovorenog sa BH Telecomom, BH Telecom ne može garantovati gore navedeni kvalitet.

Kako bi se kontrolisala kvaliteta, BH Telecom i Operator mogu mjeriti i razmijeniti ASR parametar (u skladu sa ITU-T Preporukom E.411). Praćenje drugih parametara kontrole kvaliteta, kao što je opisano u ITU-T Preporuci E.425 i ITU-T Preporuci E.437, može biti zajednički dogovoren.

Član 90.

Pozivi generisani u mreži Operatora, koji se usmjeravaju na pristupnu tačku BH Telekoma, će općenito uključivati transfer CLI-a. CLI mora uvijek predstavljati tačan broj (u neizmijenjenom i izvornom obliku) vezan uz mrežu Operatora iz koje poziv potiče.

Član 91.

Obzirom da je na MSC/MSS-ovima mobilne mreže BH Telekoma dužina trajanja poziva ograničena na 120 minuta, Operator se obavezuje na svojoj strani raskinuti poziv koji traje duže od 120 minuta.

Operator se obavezuje imati na svojoj strani opremu koja će raskidati poziv nakon vremena poziva određenog u prethodnom stavu ovoga člana. BH Telecom nema obavezu plaćanja poziva Operatoru koji traju duže od 120 minuta.

DIO SEDMI -

PLANIRANJE I NARUČIVANJE USLUGA

Poglavlje I. Dinamika i sadržaj plana saobraćaja

Član 92.

Svaka Strana odgovorna je za planiranje vlastitog telekomunikacijskog saobraćaja koji će se slati u mrežu druge Strane. Podatke o saobraćaju koje dostavlja Operator, BH Telecom će čuvati u tajnosti, te će biti korišteni samo u svrhu planiranja resursa mreže BH Telecoma potrebnih za upravljanje saobraćajem u skladu sa međusobnim Ugovorom.

Član 93.

Planiranje saobraćaja se provodi za 12 mjeseci unaprijed. Uz Zahtjev za započinjanje pregovora o zaključenju Ugovora Operator je obvezan dostaviti podatke o planiranoj količini saobraćaja za početnu fazu, kao i plan kapacita za najmanje jednu godinu unaprijed.

Operator se obavezuje da će, u roku od 15 dana od početka svakog kalendarskog kvartala, planirati saobraćaj svojih korisnika u mobilnoj mreži BH Telecoma, prikazan po mjesecima za period slijedećeg polugodišta. Način planiranja saobraćaja određen je u Tabeli 4 i na odgovarajući način sa upotrebljava za sve buduće periode.

Datum dostave plana	Vremenski period plana
1. plan (plan dostavljen u pregovaračkoj fazi)	za 12 mjeseci, raščlanjeno po mjesecima
2. plan – april 20xx.	aprili - septembar 20xx.
3. plan – juli 20xx.	juli - decembar 20xx.
4. plan – oktobar 20xx.	oktobar - mart 20xx.

Tabela 4: Način planiranja saobraćaja

Član 94.

Operator je dužan u planu saobraćaja navesti slijedeće:

- a) Saobraćaj u glavnom saobraćajnom satu:
 - 1) Očekivani dolazni saobraćaj u Erlanzima
 - 2) Opterećenost signalizacijskih linkova u Erlanzima
- b) Mjesečne podatke za donje parametre za definisani broj mjeseci:
 - 1) Očekivani broj minuta u pojedinačnom mjesecu

Član 95.

U slučaju da Operator ne dostavi pravovremeno plan saobraćaja i kapaciteta, BH Telecom ne preuzima odgovornost u vezi sa pružanjem Usluga Operatoru. Kao osnovu za proračun potrebnih kapaciteta i odstupanja od planiranog saobraćaja, BH Telecom će upotrijebiti posljednji dostavljeni plan saobraćaja od strane Operadora.

Poglavlje II. Provjera plana saobraćaja i dimenzioniranje interkonekcijskog linka

Član 96.

BH Telecom će po prijemu plana saobraćaja od strane Operatora provjeriti slobodne kapacitete u svojoj mreži. U slučaju nepostojanja kapaciteta, BH Telecom će u roku od 15 dana od prijema plana obavijestiti Operatora o obimu saobraćaja, koji će moći ponuditi Operatoru u relevantnom periodu.

Ukoliko je obim saobraćaja koji je planiran od strane Operatora, veći od raspoloživih kapaciteta, BH Telecom će izvršiti raspodjelu kapaciteta, u obimu koji to dopušta mreža, prema redoslijedu prijema urednih zahtjeva Operatora.

Član 97.

Uzimajući u obzir uslove tehničke realizacije Usluga i podatke o predviđenom saobraćaju koje je dao Operator, obje strane trebaju dogovoriti konačne podatke o saobraćaju.

Konačni podaci o saobraćaju će činiti osnovu za planiranje i tehničku realizaciju usluga.

Član 98.

Na osnovu konačnih podataka o saobraćaju, BH Telecom i Operator će dogovoriti količinu saobraćaja i definisati plan kapaciteta. Plan kapaciteta treba da bude usaglašen i odobren od strane BH Telecoma i činit će sastavni dio Ugovora. Za proračun potrebnih kapaciteta primjenjuje se Erlang B formula. Operator se obavezuje dimenzionirati vodove interkonekcijskog linka za maksimalne gubitke od 1% u toku glavnog saobraćajnog sata.

U slučaju da Operator isporuči veću količinu saobraćaja od planirane, BH Telecom ne može garantovati dogovoreni kvalitet usluga. U vezi sa kvalitetom usluga koje se daju ovom Ponudom Operator samostalno i u potpunosti odgovara za neodgovarajuće dimenzioniranje vodova interkonekcijskog linka.

Za planiranje signalizacijskog saobraćaja i potrebnih kapaciteta koriste se podaci o govornom saobraćaju.

Predviđeni podaci o signalizacijskom saobraćaju će samo sadržavati opterećenost signalizacijskog saobraćaja u toku glavnog saobraćajnog sata (u Erlanzima za svaki mjesec) kao što je opisano u ETSI ETS 300 008.

Poglavlje III. Narudžba kapaciteta za interkonekciju

Član 99.

U toku trajanja ugovornog odnosa Operator je dužan dostavljati Narudžbe za uspostavljanje kapaciteta za interkonekciju koje će biti u skladu sa dostavljenim planovima. Narudžba treba da sadrži relaciju interkonekcijskog linka, tj. adrese fizičke lokacije Operatorove pristupne tačke koju je potrebno interkonektovati, količinu vodova, kontakt podatke, te datum od kojeg su mogući radovi na lokaciji Operatora. Po prijemu narudžbe BH Telecom će provjeriti da li je Narudžba u skladu sa odobrenim planom kapaciteta i u slučaju da utvrdi da je Narudžba zasnovana sa planu kapaciteta, Strane će zaključiti odgovarajući aneks Ugovora. Po potpisivanju aneksa, BH Telecom će pristupiti realizaciji naručenog kapaciteta, što će se Operatoru naplatiti u skladu sa Cjenovnikom.

Član 100.

Operator će Narudžbe kapaciteta za interkonekciju dostavljati najkasnije 30 dana prije početka svakog kalendarskog kvartala, u skladu sa dostavljenim kvartalnim planom saobraćaja po mjesecima za period slijedećeg polugodišta i konačnim podacima o saobraćaju dogovorenim između BH Telecoma i Operatora.

Operator ima pravo povući Narudžbu u roku od 10 dana od dana dostavljanja Narudžbe. Ukoliko je zahtjev za povlačenjem Narudžbe kapaciteta dostavljen nakon 10 dana po dostavljanju Narudžbe kapaciteta, Operator će platiti naknadu za uspostavljanje interkonekcijskog linka u skladu sa tačkom 1.1.1, 1.2 i 1.3.1.1 Cjenovnika iz Priloga 1 ove Ponude za TDM interkonekciju, odnosno 1.4.1 za IP interkonekciju.

Poglavlje IV. Preraspodjela kapaciteta

Član 101.

Operator ima pravo da BH Telecomu podnese pismeni zahtjev za preraspodjelu realizovanih kapaciteta. Zahtjev se dostavlja na kontakt adresu BH Telecoma iz člana 20. ove Ponude, a obavezno treba da sadrži tačnu oznaku kapaciteta koji se želi preraspodijeliti, te način i datum sa kojim određeni kapacitet treba da bude preraspodijeljen. Preraspodjela kapaciteta se može odnositi na promjenu pristupne tačke ili na promjenu tačke interkonekcije uslijed promjene lokacije Operatora.

Usluga preraspodjele kapaciteta tretirat će se kao novo uključenje i naplaćivat će se kao uspostavljanje interkonekcije u skladu sa tačkama 1.1.1, 1.2 i 1.3.1.1 Cjenovnika za TDM interkonekciju, odnosno tačkom 1.4.1 Cjenovnika za IP interkonekciju.

Poglavlje V. Otkazivanje kapaciteta

Član 102.

Operator ima pravo otkazati već uspostavljeni kapacitet, u kom cilju je dužan dostaviti pisani zahtjev na adresu BH Telecoma, iz člana 20. Ponude, koji obavezno sadrži tačnu oznaku kapaciteta koji se otkazuje i datum sa kojim je konkretni kapacitet potrebno isključiti odnosno demontirati. U cilju realizacije Zahtjeva, Strane će zaključiti aneks Ugovora u pisanoj formi.

BH Telecom će izvršiti isključenje i demontažu kapaciteta najkasnije u roku od 30 dana od stupanja na snagu aneksa Ugovora, ukoliko nije drugačije usaglašeno između Strana, u pisanoj formi.

Član 103.

Ukoliko se kapacitet koji jedna Strana želi otkazati koristi obostrano, u zahtjevu je obavezna navesti razloge otkazivanja kapaciteta i zatražiti prethodnu pismenu saglasnost druge Strane. Ukoliko je druga Strana saglasna sa otkazivanjem kapaciteta, dostaviće svoju saglasnost u pisanoj formi, ili će svoju saglasnost potvrditi potpisivanjem aneksa Ugovora kojim se utvrđuje otkazivanje kapaciteta. Isključenje i demontaža kapaciteta će biti izvršeno najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu aneksa Ugovora, ukoliko nije drugačije utvrđeno aneksom Ugovora.

U slučaju kad se druga Strana ne slaže sa zahtjevom za otkazivanje kapaciteta, obavezuje se o tome u pismenoj formi obavijestiti drugu Stranu, a predmetni kapacitet neće biti ukinut sve dok se ne postigne dogovor između Strana.

DIO OSMI - RAD, UPRAVLJANJE I ODRŽAVANJE

Poglavlje I. Procedura u slučaju promjena/prekida u mreži

Član 104.

BH Telecom je ovlašten privremeno prekinuti pružanje Usluga i/ili odstupiti od parametara kvaliteta usluge iz ove Ponude ako to bude potrebno zbog radova na izgradnji i/ili održavanju BH Telecom mreže, o čemu će pravovremeno obavijestiti Operatora.

Član 105.

U svrhu održavanja redovnog i neometanog rada svoje mobilne mreže, BH Telecom je ovlašten da, u skladu sa potrebama, vrši povremene prekide saobraćaja i prekide pružanje Usluga Operatoru. Prekidi ove vrste mogu biti inicirani upgrade-om hardware-a i software-a, otklanjanjem kritičnih tačaka u svrhu preventivnog održavanja, zbog ugradnje dodatne opreme ili bilo kojeg drugog razloga koji je iniciran planiranim radovima na mreži i ne predstavljaju nepredviđene poremećaje, smetnje i prekide. BH Telecom će 10 dana prije nastanka prekida u pisanoj formi obavijestiti Operatora o početku i trajanju planiranog prekida. Operator je dužan po prijemu pismene obavijesti potvrditi prijem dopisom na kontakte navedene u članovima 19. i 20. ove Ponude.

Član 106.

U slučaju hitnosti intervencija, BH Telecom će o prekidu pružanja Usluga i/ili odstupanju od parametara kvaliteta usluge iz ove Ponude, bez odgode obavijestiti Operatora.

Član 107.

Ako Operator isporuči količinu saobraćaja koja je veća od planirane, smatra se da to može imati uticaja na kvalitet usluge, za što BH Telecom neće snositi odgovornost.

Član 108.

Svaka Strana informiše drugu stranu o planiranim prekidima saobraćaja, poboljšanjima, i o bilo kojim drugim planiranim situacijama u svojoj mreži, koje mogu imati uticaja na razmjenu saobraćaja između Strana.

Poglavlje II. Procedura u slučaju tehničkih grešaka

Član 109.

Svaka Strana je odgovorna za rad svoje mreže i upravljanje nad tom mrežom. Strane će poduzimati mjere da međusobno sarađuju i da preduzimaju bilo kakve akcije, koje su neophodne u svrhu pravilnog rada i upravljanja mrežama, koje se odnose na interkonekciju, a u skladu sa ITU i ETSI preporukama.

Član 110.

Kontakt podaci osoba, koje su odgovorne u BH Telecomu za preduzimanje radnji u svrhu ispunjenja svojih obaveza u vezi sa radom i upravljanjem su navedena u članu 118. ove Ponude. Promjene u kontakt podacima, koji su dati u članu 118. će biti predmet obavještenja Operatora u pisanoj formi, prije nego takve promjene nastanu u BH Telecomu.

Član 111.

Smetnja je bilo koji neželjeni učinak koji ometa pružanje usluge iz ove Ponude i koji traje neprekidno više od 15 minuta.

U slučaju smetnji u mreži bilo koje Strane, a koje mogu imati uticaja na interkonekciju, Strana koja ima smetnju će telefonski poslati obavijest o smetnjama drugoj Strani, a prijava smetnje će biti poslana i u pisanoj formi putem Obrasca za prijavu kvarova/smetnji iz Priloga 4 ove Ponude, na kontakte navedene u članu 118. ove Ponude.

Član 112.

Kada se pojavi smetnja, Operator je dužan da poduzme sve aktivnosti potrebne za rješavanje smetnje. Ukoliko Operator ustanovi da je uzrok smetnje na strani BH Telecomu prijaviće smetnju BH Telecomu.

Operator će biti odgovoran za tačnost informacija o prijavljenim smetnjama i kvarovima. U protivnom, ukoliko se ustanovi da su navedene informacije bile netačne, BH Telecom će Operatoru obračunati troškove nastale uslijed nepotrebne intervencije na osnovu utrošenih radnih sati osoblja BH Telecom-a angažovanih uslijed neosnovane prijave kvara u skladu sa tačkom 4.3. Cjenovnika. Navedene troškove će BH Telecom naplatiti i za slučajeve kada se utvrdi da je prijavljeni kvar na dijelu mreže koji nije u nadležnosti BH Telecom-a.

Član 113.

Operator ima pravo dostaviti BH Telecomu vlastiti obrazac za prijavu kvarova/smetnji koji će sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- a) kontakt osobu,
- b) vrijeme početka smetnje/prekida,
- c) vrijeme slanja izvještaja o smetnji,
- d) opis smetnje/prekida (djelomičan/potpun ispad, ispad SS7 signalizacije, nedostupnost usluge),
- e) identifikacija osobe koja je poslala prijavu smetnje

Član 114.

Po svakoj prijavi smetnje, svaka Strana se obavezuje dostaviti drugoj Strani koja je pretrpila smetnju Potvrdu prijema prijave o smetnji unutar najviše 4h (Vrijeme odziva), koja sadrži najmanje sljedeće podatke:

- a) vrijeme početka smetnje,
- b) vrijeme slanja izvještaja o smetnji,
- c) vrijeme kada je potvrđen prijem izvještaja o smetnji,
- d) mjesto smetnje,
- e) identifikacija osobe koja je poslala prijavu smetnje
- f) identifikacija osobe koja je primila prijavu smetnje
- g) predviđeno vrijeme otklanjanja smetnje (ako je moguće predvidjeti).

Član 115.

Po svakoj prijavi smetnje, svaka Strana se obavezuje u roku od 7 dana dostaviti drugoj Strani koja je pretrpila smetnju Izvještaj o otklonjenoj smetnji koji sadrži najmanje slijedeće podatke:

- a) vrijeme prestanka smetnje,
- b) mjesto smetnje,
- c) identifikacija osobe koja je poslala prijavu smetnje
- d) identifikacija osobe koja je primila prijavu smetnje
- e) trajanje smetnje (u minutama),
- f) stvarni uzrok smetnje.

Član 116.

Vrijeme potrebno za otklanjanje smetnje se definiše kroz dvije dimenzije: prioritet i složenost.

Sa aspekta prioriteta definisane su slijedeće kategorije smetnji:

- a) Kritična/hitni slučaj – vrlo ozbiljan tehnički problem npr. gubitak više od 50% E1 ili SS7 linkova;
- b) Prioritet srednjeg nivoa – smetnja koja uzrokuje ograničenja u pružanju Usluga npr. gubitak 30% - 50% E1 ili SS7 linkova;
- c) Prioritet niskog nivoa – manje važan tehnički upit npr. gubitak manje od 30% E1 ili SS7 linkova, djelimično ograničenje pojedine usluge.

Sa aspekta složenosti definisani su slijedeći nivoi smetnji:

- a) Nivo 1 – smetnje niskog nivoa složenosti. BH Telecom po prijemu prijave smetnje može odmah identificirati problem i pristupiti njegovom rješavanju.
- b) Nivo 2 – smetnje srednjeg nivoa složenosti. Za rješavanje smetnje ovog nivoa složenosti BH Telecom mora provesti kraće analize i testiranja, konsultovati druge mjerodavne organizacione jedinice unutar BH Telekoma, a Izvještaj o otklonjenoj smetnji sadrži detaljnije obrazloženje o stvarnom uzroku smetnje.
- c) Nivo 3 – smetnje visokog nivoa složenosti. Za rješavanje smetnje ovog nivoa složenosti BH Telecom mora provesti opsežne analize i testiranja, konsultovati druge mjerodavne organizacione jedinice unutar i van BH Telekoma, a Izvještaj o otklonjenoj smetnji sadrži opsežno obrazloženje o stvarnom uzroku smetnje.

Vremena otklanjanja smetnji su prikazana u Tabeli 5.

Prioritet	Vrijeme odziva	Vrijeme otklanjanja smetnje ovisno o složenosti		
		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Kritično / hitni slučaj	Odmah ili najkasnije za 2 sata	5 sati	2 dana	4 dana
Srednji	Najkasnije idućeg radnog dana	2 dana	4 dana	3 sedmice
Niski	Najkasnije idućeg radnog dana	4 dana	3 sedmice	8 sedmica

Tabela 5: Vremenski okviri za otklanjanje smetnji

Zbog velike raznovrsnosti prijava smetnji i tehničkih upita, vremena navedena u tabeli vrijede za 90% od ukupnog broja svih zaprimljenih prijava smetnji.

Član 117.

Radi rješavanja smetnji, može se uspostaviti direktan kontakt između uposlenika BH Telecoma i Operatora, izvan službenog načina prijavljivanja. Tokom otklanjanja smetnje, svaka Strana će po potrebi usmeno obavještavati drugu Stranu, ovisno o vrsti smetnje, o aktivnostima na identifikaciji i otklanjanju smetnje.

Obje Strane će voditi evidenciju izvještaja o smetnjama, uključujući vrijeme nastanka smetnje i vrijeme otklanjanja.

Poglavlje III. Kontakti za prijavu smetnji/kvarova

Član 118.

Prijavu smetnje/kvara na dijelu mreže čije je održavanje u nadležnosti BH Telecoma, Operator je dužan izvršiti pismenim putem na e-mail adresu Mrežno-servisnog operativnog centra BH Telecoma: msoc@bhtelecom.ba, te usmenim putem na telefone: +387 33 660 283 / +387 33 641 481.

DIO DEVETI - PREKID PRUŽANJA USLUGA I PRESTANAK VAŽENJA UGOVORA

Poglavlje I. Prekid pružanja usluga

Član 119.

BH Telecom ima pravo privremeno prekinuti pružanje Usluga iz ove Ponude bez obaveze da Operatoru dostavi prethodnu obavijest, iz slijedećih razloga:

- a) Narušavanje sigurnosti rada mreže,
- b) Narušavanje očuvanja integriteta mreže, koje uključuje i slučajeve iznenadnog povećanja volumena saobraćaja kojeg dostavlja druga strana (npr. u slučajevima neželjenih telekomunikacijskih saopštenja (npr. SPAM), u slučajevima da je sadržaj saopštenja zlonamjeran ili kada dovodi u zabludu krajnje korisnike),
- c) Ugrožavanje međuoperativnosti usluga, u opravdanim slučajevima,
- d) Povreda zaštite podataka,
- e) Ukoliko se ustanovi da je telekomunikacijska oprema Operatora neispravna ili ne zadovoljava zakonske propise i/ili standarde, te uslove utvrđene ovom Ponudom,
- f) Ukoliko priključena oprema Operatora uzrokuje ili postoji osnovana sumnja da može uzrokovati nastajanje štete na TK opremi, mreži ili drugim stvarima u vlasništvu BH Telecoma, uzrokuje ili može prouzrokovati povredu ili ugroziti zdravlje ili život ljudi ili ako oprema Operatora uzrokuje ili može uzrokovati štetu ili smetnju krajnjim korisnicima BH Telecoma ili smanjenje kvalitete usluga koje pruža BH Telecom;
- g) Ukoliko je to naloženo od strane Agencije, sudskog ili drugog ovlaštenog organa, ili je propisano zakonom.

Odmah po privremenom prekidu pružanja usluga, BH Telecom će uputiti Operatoru obavijest koja će sadržavati razloge privremenog prekida.

Član 120.

Pored razloga utvrđenih u prethodnom članu, BH Telecom ima pravo privremeno prekinuti pružanje Usluga iz ove Ponude, u slučaju svakog postupanja Operatora protivno odredbama ove Ponude i zaključenog Ugovora, a naročito iz slijedećih razloga:

- a) U slučaju kršenja uslova i rokova plaćanja, utvrđenih u ovoj Ponudi;
- b) Ukoliko Operator ne dostavi novu bankarsku garanciju devedeset (90) dana prije isteka važenja prethodno dostavljene bankarske garancije, u skladu sa uslovima utvrđenim u ovoj Ponudi;
- c) Ukoliko je prekid pružanja Usluga neophodan radi vršenja popravki, održavanja ili poboljšanja bilo kojeg sistema ili telekomunikacijskih uređaja BH Telekoma;
- d) Ako se Operator ili njegov krajnji korisnik ponašaju na način koji ometa BH Telecom u pružanju vlastitih usluga, odnosno koji ometa druge korisnike u korištenju Usluga koje pruža BH Telecom, ili se ponašaju na drugi način koji je protivan zakonskim propisima;
- e) Ako Operator koristi Usluge iz ove Ponude suprotno svrsi koja je definisana ovom Ponudom;
- f) Ako postoji osnovana sumnja da Operator zloupotrebljava ili ima namjeru zloupotrebljavati neku od usluga koju pruža BH Telecom ili ako omogućava trećoj osobi zloupotrebu tih usluga, kao i ako Operator prikrije, odnosno ne prijavi zloupotrebu tih usluga od strane trećih lica;
- g) U slučaju sumnje na nezakonito ili neovlašteno korištenje Usluga.

BH Telecom je obavezan obavijestiti Operatora pisanim aktom da će izvršiti privremeni prekid pružanja Usluga, iz razloga u skladu sa prethodnim stavom, 15 dana prije nastupanja privremenog prekida.

U pisanim aktima iz prethodnog stava, BH Telecom će obavijestiti Operatora o razlozima privremenog prekida, pozvati Operatora da otkloni razloge prije nastupanja privremenog prekida.

Operator može otkloniti navedene razloge privremenog prekida, u roku od 15 dana od dostavljanja obavještenja, u protivnom, BH Telecom će izvršiti privremeni prekid, u trajanju od od 15 dana.

Privremeni prekid iz prethodnog stava, predstavlja u isto vrijeme opomenu Operatoru pred jednostrani otkaz Ugovora.

Trajanje prekida pružanja Usluga iz razloga koji ne predstavljaju odgovornost Operatora (vršenje popravki, održavanja ili poboljšanja bilo kojeg sistema ili telekomunikacijskih uređaja BH Telekoma), utvrdiće se u svakom pojedinom slučaju, o čemu će BH Telecom obavijestiti Operatora pisanim aktom, 15 dana prije privremenog prekida.

Član 121.

Ukoliko Operator otkloni razloge privremenog prekida korištenja Usluga, BH Telecom će bez odlaganja izvršiti ponovno uključenje i omogućiti Operatoru nesmetano korištenje usluga u skladu sa zaključenim Ugovorom, što će se Operatoru naplatiti u skladu sa tačkom 4.1 Cjenovnika.

Privremeni prekid pružanja Usluga, kao sankcija koju vrši BH Telecom, iz razloga u skladu sa ovom Ponudom, ne može predstavljati štetnu radnju BH Telecoma, u smislu pozitivnih propisa, niti Operator iz ovog osnova može potraživati naknadu štete, koju eventualno trpi.

U toku privremenog prekida pružanja Usluga, iz razloga u skladu sa ovim članom, ne prestaje obaveza Operatora da plaća BH Telecomu sve naknade iz osnova korištenja ugovorenih Usluga, čije korištenje je privremeno prekinuto.

Ukoliko Operator u toku trajanja privremenog prekida pružanja Usluga ne ispunjava dospjele obaveze, u skladu sa prethodnim stavom, BH Telecom ima pravo namiriti svoje dospjelo potraživanja korištenjem instrumenata osiguranja plaćanja, dostavljenih od strane Operatora.

Član 122.

Operator je obaviješten i saglasan da za vrijeme privremenog prekida, Usluge koje Operator pruža putem pristupne mreže BH Telecoma, na osnovu ove Ponude i zaključenog Ugovora sa BH Telecomom, neće biti dostupne krajnjim korisnicima Operatora.

Poglavlje II. Trajanje Ugovora

Član 123.

Ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme uz obavezno trajanje od dvije godine.

Nakon isteka obavezognog trajanja Ugovora Operator ima pravo pismenim putem otkazati zaključeni Ugovor u otkaznom roku od 90 dana.

Otkaz Ugovora, iz razloga u skladu sa prethodnim stavom, može postati efektivan i prije isteka roka od 90 dana od dana prijema otkaza na protokol BH Telecoma, ukoliko BH Telecom procjeni da može izvršiti sve obaveze u pogledu isključenja i demontaže kapaciteta, pod uslovom da su sve obaveze Operatora plaćene.

Član 124.

Ukoliko do isteka roka privremenog prekida pružanja usluge, u smislu prethodnog poglavlja, Operator ne otkloni razloge privremenog prekida, BH Telecom ima pravo jednostrano otkazati Ugovor, bez dostavljanja Operatoru posebne pismene opomene i ostavljanja otkaznog roka, a svoje dospjelo potraživanje, u skladu sa zaključenim Ugovorom, naplatiti korištenjem instrumenata obezbeđenja plaćanja, dostavljenih od strane Operatora.

Član 125.

Osim razloga u skladu sa prethodnim članom, BH Telecom ima pravo jednostrano otkazati Ugovor, bez ostavljanja otkaznog roka, u slučaju sticanja slijedećih razloga:

- a) ukoliko je Operatoru istekla ili njegovom krivicom, odnosno na njegov zahtjev, oduzeta u cijelosti ili djelimično dozvola za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga na području Bosne i Hercegovine, izdata od strane Agencije
- b) Ukoliko iz razloga koji leže na strani Operatora proces uspostavljanja interkonekcije na mobilnu mrežu BH Telecoma nije uspio u rokovima definisanim članom 16., članom 17. i članom 18. ove Ponude
- c) utvrđena nedvosmislena povreda zakonskih odredbi o zaštiti podataka

- d) utvrđena nedvosmislena povreda obaveze čuvanja poslovne tajne, odnosno nedvosmislena povreda Izjave o povjerljivosti date od strane Operatora
- e) u slučaju stavljanja van snage Ponude ili zaključenog Ugovora na temelju Ponude, od strane Agencije
- f) ukoliko Operator nije solventan, ukoliko je bankrotirao, ukoliko je došlo do imenovanja prinudne uprave, ukoliko je protiv Operatora poduzeto pravno sredstvo od strane bankarskih ili kreditnih institucija kao njegovih povjerilaca, ili je Operator ili njegovo ovlašteno lice pravosnažnom presudom proglašen krivim za krivično djelo.

Član 126.

U slučaju da događaj više sile traje duže od tri mjeseca, a strane ne postignu dogovor da li će Ugovor ostati na snazi, svaka strana ima pravo bez ostavljanja otkaznog roka, pismenim putem jednostrano raskinuti Ugovor.

Član 127.

Raskid Ugovora u smislu ovog poglavlja, vrši se putem jednostrane izjave volje, koja se drugoj ugovornoj strani dostavlja u pismenoj formi putem preporučene pošiljke i faksa ili e-maila na kontakte navedene u Ugovoru, uz navođenje razloga koji predstavljaju pravni osnov jednostranog raskida.

Raskid Ugovora nastupa sedmi dan od dana prijema pismenog obavještenja o raskidu, u skladu sa ovim članom.

Član 128.

Nakon prestanka Ugovora na jedan od načina opisan u ovom Poglavlju, BH Telecom će trajno prekinuti pružanje Usluga i demontirati opremu Operatora.

Član 129.

Ponovno ugovaranje trajno prekinutih Usluga u smislu prethodnog člana, Operator može zahtijevati podnošenjem novog Zahtjeva, koji će BH Telecom ispitivati u skladu sa redovnom procedurom ugovaranja utvrđenoj u Dijelu drugom Poglavlje VI ove Ponude, te će u slučaju zaključivanja novog Ugovora, Operator biti obavezan platiti sve troškove, kao da se Ugovor zaključuje po prvi put.

Operator nema pravo podnijeti novi Zahtjev u smislu prethodnog stava prije isteka 3 mjeseca od dana trajnog prekida usluga.

Poglavlje III. Posljedice prestanka ugovornog odnosa

Član 130.

Svaka Strana će u roku od sedam (7) dana od dana prestanka važenja Ugovora, obezbijediti preuzimanje opreme o svom trošku, vratiti u zatečeno stanje kapacitete i imovinu druge Strane, koja je korištena u skladu sa Ponudom i zaključenim Ugovorom.

Ukoliko Operator ne preuzme svoju opremu, BH Telecom će izvršiti demontiranje i skladištenje opreme, a njeno preizumanje će biti moguće samo uz prethodno izmirenje nastalih troškova po ovom osnovu.

Član 131.

U slučaju raskida ili otkaza Ugovora u skladu sa ovom Ponudom, BH Telecom će vratiti Operatoru dostavljenu bankarsku garanciju, odnosno izvršiti povrat položenog depozita, pod uslovom da je Operator izmirio sve dospjele obaveze prema BH Telecomu.

Član 132.

U slučaju da na zahtjev ili krivicom Operatora zaključeni Ugovor prestane da važi prije isteka roka obaveznog trajanja ugovornog odnosa u smislu člana 103. ove Ponude, Operator se obavezuje platiti BH Telecomu sve naknade koje bi mu BH Telecom redovno fakturisao do isteka perioda obaveznog trajanja ugovornog odnosa. Obračun će se izvršiti prema količini i vrsti Usluga koje Operator koristi u trenutku prestanka važenja Ugovora, na osnovu važećeg Cjenovnika usluga iz Ponude. Prestankom ugovornog odnosa na zahtjev ili krivicom Operatora u smislu ovog stava, smarat će se i slučaj kada Operatoru njegovom krivicom ili na njegov zahtjev bude oduzeta, u cijelosti ili djelimično, dozvola za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga na području Bosne i Hercegovine, koju je izdala Agencija.

Prethodni stav ovog člana ne primjenjuje se u slučaju kada Ugovor prestaje da važi u fazi obavljanja testiranja.

DIO DESETI - NAPLATA, OBRAČUN, PLAĆANJE I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE VEZANE UZ PRUŽANJE USLUGA

Poglavlje I. Cijene usluga, obračun i fakturisanje

Član 133.

Naknada za pružene Usluge u skladu sa ovom Ponudom naplaćuje se u skladu sa Cjenovnikom (Prilog 1).

Član 134.

Obračun naknada za ugovorene Usluge počinje od dana aktivacije usluge, izuzev jednokratne naknade za uspostavu interkonekcije, koju se Operator obavezuje BH Telecomu platiti na osnovu fakture koju će BH Telecom izdati u roku od 15 dana nakon sklapanja Ugovora.

Jednokratne naknade iz prethodnog stava obuhvataju sve usluge pod tačkama 1.1.1, 1.2, 1.3.1.1, 1.3.1.2, odnosno 1.4.1 Cjenovnika.

Član 135.

Ukoliko BH Telecom napravi dodatne troškove izvan onih navedenih u Prilogu 1, a u vezi ugovorenih Usluga, koje je BH Telecom realizovao po zahtjevu Operatora, ili ukoliko BH Telecom želi dopuniti ili izmjeniti postojeće cijene, BH Telecom može u bilo koje vrijeme zatražiti saglasnost Agencije za pokriće tako nastalih troškova ili izmjena.

Odjeljak A. Podaci o saobraćaju

Član 136.

BH Telecom će bilježiti zapise o svakom saobraćajnom slučaju koji će se koristiti za obračun i kontrolu faktura.

Dužnost i obaveza Operatora je obračun saobraćaja njegovim krajnjim korisnicima.

Vrijeme koje se računa za svaki govorni poziv je „trajanje poziva“ u skladu sa ITU-T Preporukom D.150.

Strane registriraju svoj odlazni i dolazni saobraćaj, uključujući svako odredište i svaki izvršeni prenos.

Odjeljak B. Obračun i osporavanje obračuna

Član 137.

Operator i BH Telecom su saglasni da će se međusobni mjesecni obračun za usluge koje pruža BH Telecom odnosno Operator, vršiti na osnovu vlastitih mjerena.

Obaveza BH Telekoma i Operatora je da obostrano registriraju saobraćaj koji se realizuje u skladu sa zaključenim Ugovorom.

Operator vrši obračun i naplatu od svojih krajnjih korisnika po cijenama koje sam definiše.

Član 138.

BH Telecom i Operator se obavezuju da će međusobno dostavljati izvještaj ukupnog registriranog saobraćaja za usluge koje je pružio BH Telecom, odnosno Operator do 5. u mjesecu za protekli mjesec, na dogovorene adrese. BH Telecom će provjeriti uskladenost podataka iz dostavljenog izvještaja o ukupno registrovanom saobraćaju od strane Operatora, sa svojim vlastitim mjerenjima, te u slučaju odstupanja većeg od 2 % dostaviti prigovor Operatoru na dostavljeni Izvještaj i detaljan Izvještaj o registrovanom saobraćaju, na osnovu vlastitih mjerena.

Član 139.

U slučaju da se Strane ne usaglase u vezi razmijenjenih detaljnih Izvještaja o ukupnom registriranom saobraćaju, svaka od Strana je obavezna izdati i dostaviti fakturu u skladu sa rokom iz Člana 124. Strane su saglasne da se pismeni prigovor na ispostavljenu mjesecnu fakturu može podnijeti u roku od 15 dana od njenog dostavljanja, u protivnom smatrati će se da je obračun prihvaćen bez primjedbi. U prigovoru na mjesecnu fakturu mora se navesti da li se prigovor odnosi na cjelokupnu fakturu ili djelimično i iznos nesporognog dijela fakture. Svi dokazi i detaljno obrazloženje prigovora dostavljaju se uz prigovor.

Odgovor na prigovor donijeće se hitno, a najkasnije u roku od 30 dana od njegovog dostavljanja, u protivnom smatrati će se da je prigovor usvojen u cijlosti.

Član 140.

Ukoliko se prigovor na ispostavljenu mjesecnu fakturu usvoji kao osnovan (djelimično ili u cijnosti), korekcija dostavljene fakture za navedeni obračunski period, dostaviti će se drugoj Strani u formi knjižne obavijesti.

Prigovor na mjesecnu fakturu se ne može podnijeti zbog odstupanja registriranog saobraćaja u mjesecnom obračunu jedne od Strana za manje od 2% od količine saobraćaja koju je registrirala druga Strana.

Odjeljak C. Uslovi plaćanja

Član 141.

Cijene za Usluge, koje su ponuđene Operatoru u skladu sa ovom Ponudom, definisane su u Prilogu 1 i izražene su u konvertibilnim markama (KM) bez uračunatog poreza na dodanu vrijednost, koji će se obračunati prilikom fakturisanja u skladu sa pozitivnim propisima iz ove oblasti.

Sve fakture su platne u konvertibilnim markama.

Sva plaćanja moraju biti:

- a) Platna blagajničkim nalogom, ili elektronskim transferom direktno na navedeni/e račun(e) strane, koja prima plaćanje;
- b) Plaćanje mora biti bez protupotraživanja, oslobođeno i čisto od bilo kakvih zadržavanja ili odbijanja;
- c) Praćena informacijama, koje su razumno zahtijevane od strane koja prima plaćanje i koje su neophodne u svrhu tačnog lociranja primljenog plaćanja.

Odjeljak D. Procedura realizacije plaćanja

Član 142.

Naknadu za pružene Usluge u skladu sa ovom Ponudom, BH Telecom će Operatoru obračunati po isteku tekućeg mjeseca za usluge pružene u tom mjesecu.

Član 143.

Dužničko-povjerilački odnos (DPO) između BH Telecoma i Operatora, u vezi sa pruženom/korištenom Uslugom, nastaje posljednjeg dana obračunskog perioda (posljednjeg dana u mjesecu).

Izuzetno od prethodnog stava, u slučaju privremenog prekida pružanja Usluga u skladu sa Dijelom devetim Poglavlje I DPO nastaje posljednjeg dana pružanja Usluge.

Član 144.

Uplata se vrši na transakcijski račun BH Telecoma navedenog na ispostavljenoj mjesecnoj fakturi, pozivajući se na broj ispostavljene fakture.

Rok za plaćanje fakture za izvršene usluge je 25 dana od dana nastanka dužničko povjerilačkog odnosa.

Fakture će biti dostavljane najkasnije u roku od 10 dana od dana nastanka dužničko povjerilačkog odnosa i biće dostavljene poštom/mailom u zavisnosti od dogovora sa operatorom sa datumom izdavanja. Svaki obračunski period pokriva jedan kalendarski mjesec, a prvi obračunski period pokriva vrijeme od datuma aktivacije interkonekcije između Strana i kraja kalendarskog mjeseca u kojem je datum aktivacije.

BH Telecom ima pravo Operatoru obračunati zatezne kamate na sve fakture koje nisu plaćene u rokovima definisanim ovim članom po zakonom utvrđenoj stopi zatezne kamate za neizmirena dugovanja.

Poglavlje II. Instrumenti osiguranja plaćanja

Odjeljak A. Zahtjevi za bankovnim garancijama i kreditnom sposobnošću

Član 145.

Primjena instrumenata osiguranja plaćanja je rezultat dogovora između BH Telecoma i operatora koji pregovara o sklapanju ugovora o interkonekciji na mobilnu mrežu ili je već interkonektovan na nju. U okviru ovog dogovora, BH Telecom i Operator mogu zaključiti sve vrste aranžmana po pitanju primjene instrumenata osiguranja plaćanja, pri čemu su dužni da poštaju pozitivne zakonske propise iz ove oblasti.

U slučaju da ne postoji pozitivna ocjena međusobnih odnosa sa aspekta sigurnosti plaćanja, što je preduslov za postizanje dogovora po ovom pitanju, niti se BH Telecom i Operator mogu usaglasiti oko detalja primjene instrumenata osiguranja plaćanja, Operator će na zahtjev BH Telecoma biti dužan položiti u korist BH Telecoma jedan od slijedećih instrumenata osiguranja plaćanja po svom izboru:

- a) depozit kod banke na transakcijski račun BH Telecoma
- b) bezuslovnu bankarsku garanciju sa minimalnim rokom trajanja od godinu dana sa klauzulom „na prvi poziv“ i „bez prigovora“
- c) određeni iznos plaćen BH Telecomu unaprijed (avans).

Član 146.

Najveći iznos na koji će glasiti odabrani instrument osiguranja plaćanja utvrdit će se u vrijednosti od dva i po (2,5) puta postojećeg ili eventualnog prosječnog iznosa mjesecnog računa ispostavljenog za sve usluge interkonekcije u jednom mjesecu, u skladu sa Ponudom i ovim Ugovorom, za period od posljednja tri mjeseca. U proračunu za ovaj iznos se ne koriste jednokratni troškovi uspostave interkonekcije.

U slučaju da postoje troškovi interkonekcijskih usluga koje BH Telecom ima prema Operatoru, postoje mogućnosti da se iznos instrumenta osiguranja plaćanja kojeg Operator dostavlja BH Telecomu umanjuje za iznos ovih usluga ili Operator na zahtjev dobiva jedan od instrumenata osiguranja plaćanja iz Člana 125. ove Ponude, po izboru BH Telecoma. Iznos instrumenta osiguranja plaćanja BH Telecoma se proročunava po istoj metodologiji kao u prvom stavu ovog člana.

Član 147.

U toku trajanja Ugovora, u zavisnosti od stvarnog interkonekcijskog saobraćaja razmijenjenog između Strana ili proširenja interkonekcijskog kapaciteta ili ukoliko Operator bude na vrijeme podmirivao svoje finansijske obaveze prema BH Telecomu, iznosi instrumenta osiguranja plaćanja mogu biti revidirani u bilo koje vrijeme, na iznos koji bude zahtjevao BH Telecom.

Obaveza Operatora je da u roku od 15 dana, od dana prijema zahtjeva BH Telecoma za dostavu revidiranog instrumenta plaćanja na faks Operatora, utvrđen Ugovorom, dostavi revidiran instrument osiguranja plaćanja na novi iznos.

U slučaju redovnog plaćanja Operatora u periodu dvije godine nakon sklapanja Ugovora, te pozitivne ocjene kvaliteta poslovnog odnosa i međusobnog stepena povjerenja između Strana, Strane mogu dogоворити umanjenje maksimalnog iznosa, potpuno ukidanje instrumenata osiguranja ili izmjenu instrumenta osiguranja plaćanja. Prilikom izmjene instrumenta osiguranja plaćanja može se ili umanjiti ili zadržati postojeći iznos.

Novi instrument osiguranja plaćanja može biti svaki instrument osiguranja plaćanja koji je prisutan u poslovnoj praksi Bosne i Hercegovine, usklađen sa pozitivnim zakonskim propisima Bosne i Hercegovine i prihvачen od oba poslovna subjekta.

U slučaju zaključivanja Ugovora, operator korisnik je dužan dostaviti novi instrument osiguranja plaćanja BH Telecomu najkasnije 15 dana po zaključivanju Ugovora.

U slučaju kada nema izmjena iznosa instrumenata osiguranja plaćanja, operator korisnik je dužan dostaviti novi instrument osiguranja plaćanja BH Telecomu najkasnije 5 dana prije isteka roka važećeg instrumenta osiguranja plaćanja.

Ukoliko bankarske procedure izdavanja novih instrumenata osiguranja plaćanja onemogućavaju operatoru korisniku da ispoštuje rok iz prethodnog stava, operator korisnik je dužan da pravodobno upozna BH Telecom sa tom činjenicom, a najkasnije 30 dana prije isteka roka važenja instrumenta osiguranja plaćanja, te da sa BH Telecomom usaglasi rok za dostavu novog instrumenta osiguranja plaćanja.

Član 148.

BH Telecom nije dužan pružati Operatoru ugovorene Usluge iz Ponude, za vrijeme dok Operator nema obezbijeđen valjan instrument osiguranja plaćanja obaveza prema BH Telecomu proizašlih iz tog osnova, u skladu sa Ponudom.

BH Telecom nema obavezu prihvatići, bilo koji iznos deponovan kao instrument osiguranja, umjesto plaćanja ispostavljene fakture u svrhu izmirenja dugova po osnovu Ugovora.

Član 149.

Operator neće biti oslobođen obaveze obezbjeđivanja instrumenta osiguranja plaćanja u korist BH Telecoma u periodu do tri (3) mjeseca od:

- a) raskida ovog Ugovora i
- b) plaćanja svih preostalih iznosa u skladu sa ovim Ugovorom.

Član 150.

Obezbeđenje instrumenata za osiguranje plaćanja ne oslobađa Operatora od njegovih obaveza plaćanja iznosa koji su nastali i koji su plativi, niti će ustanoviti pravo postavljanja zahtjeva BH Telecomu u smislu odricanja od prava BH Telecoma da privremeno prekine, isključi Usluge ili raskine Ugovor zbog neplaćenog bilo kojeg iznosa koji je plativ.

BH Telecom ima pravo da zadrži sve iznose deponovane od strane Operatora u korist BH Telecoma tako dugo dok bilo koja Usluga (usprkos privremenog isključenja) biva nadalje stavljena na raspolaganje Operatoru.

U slučaju da Operator ne podmiri svoja dospjela dugovanja za pružene usluge iz osnova ovog Ugovora, BH Telecom ima pravo da iznos duga naplati putem dostavljenog instrumenta osiguranja plaćanja.

Poglavlje I. Granice odgovornosti ugovornih strana**Član 151.**

Svaka od Strana samostalno odgovara za ispunjavanje propisanih zakonskih uslova za obavljanje svoje djelatnosti, za vrstu i sadržaj usluga koje pružaju, kao i za zaključivanje i realizaciju ugovora sa krajnjim korisnicima svojih usluga.

Svaka Strana odgovaraće i biće dužna nadoknaditi stvarnu (običnu) štetu koja može nastati drugoj Strani kao posljedica neispunjerenja njenih obaveza odnosno kašnjenja u ispunjenju obaveza preuzetih na osnovu ove Ponude.

Član 152.

Odgovornost Strana za prouzrokovano stvarnu (običnu) štetu, podliježe pozitivnim zakonskim odredbama koje regulišu ovu oblast.

Niti jedna Strana u okvirima savjesnog postupanja nije odgovorna za indirektnu štetu (izmaklu dobit) bilo koje vrste, osim stvarne (obične) štete.

Granica područja odgovornosti između mreža BH Telecoma i Operatora definisana je tačkom interkonekcije (Dio četvrti Poglavlje 1).

Član 153.

Prilikom pružanja Usluga na osnovu ove Ponude, BH Telecom je odgovoran za dio svoje TK mreže do DDF-a u vlasništvu BH Telecoma instaliranog na lokaciji Operatora. U slučaju da BH Telecom posumnja da se usluge iz ove Ponude ne koriste za namjene, koje su navedene u Zahtjevu Operatora, BH Telecom ima pravo da izvrši kontrolu instalirane opreme Operatora na bilo kojoj lokaciji.

BH Telecom će preduzeti sve radnje u svrhu zaštite integriteta vlastite mreže.

Član 154.

BH Telecom je obavezan dostavljati informacije o svim izmjenama u svojoj mreži, ukoliko te izmjene utiču ili mogu uticati na planiranje, realizaciju ili korištenje Usluga koje je ugovorio ili ugovara sa Operatorom.

BH Telecom nema obavezu niti odgovornost za brigu o krajnjim korisnicima Operatora.

Operator je odgovoran za tačnost podataka navedenih u zahtjevima koje podnosi BH Telecomu.

Poglavlje II. Odgovornost i naknada štete prema trećim licima**Član 155.**

Svaka Strana biće odgovorna za štetu koja je nastala njenim krajnjim korisnicima uslijed pružanja odnosno izostanka pružanja Usluga na osnovu zaključenog Ugovora odnosno ove Ponude.

Poglavlje III. Odgovornost u slučaju više sile

Član 156.

Strane neće biti odgovorne za neizvršavanje bilo koje od njihovih obaveza kada je nemogućnost uzrokovana događajem više sile. Višom silom u smislu ovog člana smatra se događaj koji je van kontrole njime pogodjene strane i nezavisan od njene volje, a koji pogodjena Strana nije mogla predvidjeti ili izbjegći poduzimanjem odgovarajuće radnje, a koji direktno utiče na izvršenje obaveza preuzetih u skladu sa ovom Ponudom.

Događaji više sile uključuju, ali nisu ograničeni na: zemljotrese, poplave, epidemije, rat, pobunu ili ratno stanje, štrajkove, bojkote, državni embargo, restrikcije i slično.

U slučaju nastupa događaja više sile, pogodjena Strana će uložiti maksimalni napor da bi ispunila svoje obaveze prema Ugovoru. U slučaju da viša sila spriječi izvršenje jednog dijela Ugovora, koji dio ne utiče na izvršenje Ugovora u cijelosti, pogodjena Strana će nastaviti izvršavati dio svojih obaveza na koji ne utiče događaj više sile.

Strana koja je pogodjena nastupom događaja više sile mora bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 sata, pismenim putem obavijestiti drugu Stranu i navesti koje od svojih ugovornih obaveza nije u stanju izvršiti zbog događaja više sile, te će navesti procjenu roka tokom kojega smatra da neće biti u mogućnosti izvršavati navedene obaveze. Nakon nastupa događaja više sile, Strane će u dobroj vjeri, dogоворити uslove daljeg izvršavanja Ugovora.

Svaka Strana je obavezna bez odlaganja obavijestiti drugu Stranu o prestanku djelovanja više sile i o početku normalnog funkcionisanja veza. Ukoliko neka od Strana namjerno ili iz krajnje nepažnje propusti da o tome obavijesti drugu Stranu, te korištenje Usluga na osnovu ove Ponude i dalje biva prekinuto zbog razloga više sile, druga Strana ima pravo na naknadu štete u skladu sa Dijelom jedanaestim Poglavlje I ove Ponude.

DIO DVANAESTI - POVJERLJIVOST

Član 157.

Sva dokumentacija, informacije i podaci koje BH Telecom i Operator uzajamno razmjenjuju ili saznaju u međusobnoj komunikaciji povodom realizacije zahtjeva za Usluge ili zaključenog Ugovora na osnovu ove Ponude, bilo da se tiču Strana ili krajnjih korisnika, biće tretirani kao povjerljivi i ne mogu se saopštavati ili učiniti dostupnim trećim licima, izuzev ukoliko je između strana dogovoreno drugačije u pismenom obliku.

Bez obzira na odredbe Ponude i Ugovora, Strane neće na bilo koji način otkriti javnosti ili trećem licu sadržaj Ponude i Ugovora ili njegovih dijelova, za koje je Agencija utvrdila zabranu objavlјivanja.

Strana kojoj su dostavljene povjerljive informacije, neće koristiti niti kopirati povjerljive informacije, osim isključivo u svrhu realizacije Ugovora.

Član 158.

Ugovorne strane, njihovi zaposlenici i podizvođači su dužni čuvati poslovne tajne obje strane u skladu sa propisima o građanskoj i krivičnoj odgovornosti, na što će Strane posebno upozoriti svoje zaposlenike i podizvođače.

Ukoliko se povjerljive informacije moraju saopštiti trećim licima, u funkciji realizacije zaključenog Ugovora između Strana u vezi sa ovom Ponudom, dostupnost je ograničena samo u tu svrhu.

Član 159.

Nijedna Strana nije odgovorna za objavljivanje povjerljivih informacija iz slijedećih razloga:

- a) Ukoliko je objavljivanje naloženo od strane Agencije, sudskog ili drugog ovlaštenog organa, ili je propisano zakonom;
- b) Ukoliko je objavljivanje izvršeno od Agencije;
- c) Ukoliko je objavljivanje izvršeno radi obavještavanja nadležnog organa Agencije, u cilju rješavanja nastalog spora;
- d) Ukoliko je objavljivanje izvršeno u skladu sa zaključenim Ugovorom na temelju ove Ponude.

Član 160.

Svi dokumenti, informacije i podaci koje Strane razmjenjuju ili saznaju u toku zaključivanja Ugovora kao i za vrijeme trajanja ugovornog odnosa smatraju se tajnim i 3 godine nakon prestanka ugovornog odnosa.

U slučaju prestanka ugovornog odnosa, svaka Strana je dužna, o svom trošku, vratiti drugoj Strani, sve dokumente ili druge oblike pohranjenih podataka, koji predstavljaju ili sadrže povjerljive informacije ili druge elemente koji mogu omogućiti reprodukovanje povjerljivih podataka druge Strane, ili, na osnovu pismenog ovlaštenja druge ugovorne strane, iste uništiti.

DIO TRINAESTI - ZAŠTITA PODATAKA I ZAKONITO PRESRETANJE

Član 161.

Strane su samostalno odgovorne za sve obaveze koje za njih proizilaze iz Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 49/06) i ostalih relevantnih propisa o zaštiti ličnih podataka, te u svrhu ispunjavanja svojih obveza u vezi sa zaštitom ličnih podataka, obavezne su svaka za sebe poduzimati sve potrebne tehničke, organizacijske, sigurnosne i kadrovske mjere.

Član 162.

Operator u potpunosti sam snosi odgovornost u pogledu ispunjavanja obaveza, koje za njega proizilaze iz Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH“ broj 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), Odluke o posebnim obavezama pravnih i fizičkih lica koja pružaju telekomunikacijske usluge, administriraju telekomunikacijske mreže i vrše telekomunikacijske djelatnosti, u pogledu obezbjedenja i održavanja kapaciteta koji će omogućiti ovlaštenim agencijama da vrše zakonito presretanje telekomunikacija, kao i kapaciteta za čuvanje i obezbjeđivanje telekomunikacijskih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 104/06, broj 58/07), kao i svih ostalih pozitivnih propisa, koji regulišu zakonito presretanje komunikacija.

DIO ČETRNAESTI -**ZAŠTITA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA****Član 163.**

Svi zaštitni znakovi, pronalasci, patenti, dizajn, ime ili naziv kompanije i sva druga prava intelektualne svojine i autorska prava, pripadaju Strani koja ima konstituisana prava na toj stvari i nijedna odredba ove Ponude ili zaključenog Ugovora između Strana na temelju ove Ponude, ne može konstituisati bilo koje pravo za drugu Stranu ili treće lice u vezi s tim.

Strane ne mogu koristiti bilo koji znak ili servisnu marku druge strane u bilo kojem dokumentu ili mediju, bez pismene saglasnosti druge Strane.

DIO PETNAESTI - RJEŠAVANJE SPOROVA**Član 164.**

Svaki spor o pravima i obavezama u vezi sa pružanjem odnosno korištenjem Usluga iz ove Ponude, odnosno zaključenog Ugovora na osnovu ove Ponude, Strane će nastojati rješiti mirnim putem. Pokušaj mirnog rješavanja spora smatrać će se neuspjelim čim jedna ugovorna strana o tome pismenim putem obavijesti drugu Stranu.

Svi sporovi koji proizilaze iz Ponude ili u vezi sa pružanjem odnosno korištenjem Usluga iz Ugovora zaključenog na osnovu Ponude, a koji su u nadležnosti Agencije, rješavat će se pred Agencijom, u skladu sa primjenjivim propisima.

Sve ostale sporove koji proizilaze iz ili u vezi sa Ponudom ili Ugovorom zaključenom na osnovu Ponude, uključujući bilo koja pitanja u vezi njihovog postojanja ili važenja, a koja nisu u nadležnosti Agencije, bit će riješeni pred stvarno nadležnim sudom u Sarajevu.

DIO ŠESNAESTI - IZMJENE I DOPUNE PONUDE**Član 165.**

Ova Ponuda čini sastavni i neodvojivi dio svih Ugovora, koji se zaključe na temelju Ponude. Ako i kada Ponuda bude izmijenjena ili dopunjena, te navedene izmjene ili dopune budu odobrene od strane Agencije u propisanom postupku, tada će se na navedene ugovore automatski primjenjivati tako izmijenjena ili dopunjena Ponuda, o čemu će Strane zaključiti odgovarajući aneks Ugovora.

Agencija će u roku od 30 dana od primitka izmjena i dopuna referentne ponude na saglasnost istu razmotriti i dati svoj stav o prihvatanju. U slučaju da Agencija utvrdi da referentna ponuda nije u skladu sa Zakonom o komunikacijama i zaključcima ove Analize, Agencija će pismenim putem zatražiti od operatora da napravi potrebne izmjene i dopune referentne ponude, i to u roku od najduže 15 dana od primitka takve obavijesti.

BH Telecom će objaviti referentnu ponudu u roku od 7 dana od primanja saglasnosti izdate od strane Agencije na svojoj web stranici, i o tome, pisanim putem, obavijestiti Agenciju.

Izmjene i dopune Ponude, na koje Agencija da svoju saglasnost u propisanoj proceduri, automatski će se primjenjivati na sve ugovore zaključene na temelju Ponude.

Ukoliko Agencija, iz bilo kojeg razloga donese odluku kojom se nalaže izmjena cijena ili uslova utvrđenih u ovoj Ponudi, ugovori iz prethodnog stava ili bilo koji dio navedenih ugovora biće izmijenjeni i dopunjeni u rokovima i pod uslovima navedenim u odluci Agencije. BH Telecom je dužan dostaviti izmijenjene referentne ponude Agenciji na saglasnost u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu propisane obaveze.

DIO SEDAMNAESTI - PRIMOZI PONUDE

Član 166.

Sastavni dio Ponude su sljedeći Prilozi:

Prilog 1	Cjenovnik usluga interkonekcije na mobilnu mrežu BH Telecoma
Prilog 2	Obrazac zahtjeva za pregovore radi ostvarivanja interkonekcije
Prilog 3	Izjava o povjerljivosti
Prilog 4	Obrazac prijave kvarova/smetnji
Prilog 5	Ugovor o interkonekciji na mobilnu mrežu BH Telecoma
Prilog 6	Obrazac bankarske garancije
Prilog 7	IP interkonekcija

DIO OSAMNAESTI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 167.

Ponuda stupa na snagu tridesetog dana od dana javnog objavljivanja, a nakon pribavljanja saglasnosti od strane Agencije.

Ponuda će biti javno objavljena u sredstvima javnog informisanja i na službenoj stranici BH Telecoma u roku od 7 dana od dobijanja saglasnosti od strane Agencije.

Stupanjem na snagu ove Ponude stavlja se van snage Referentna ponuda za interkonekciju na mobilnu mrežu BH Telecoma d.d. Sarajevo broj: 00.1-10.3-22226/13 od dana 17.09.2013. godine sa svim kasnijim izmjenama i dopunama.

Broj: _____

Dioničko društvo BH Telecom Sarajevo

Datum: _____ 2024. godine

Generalni direktor

**PRILOG 1 CJENOVNIK USLUGA INTERKONEKCIJE NA MOBILNU MREŽU
BH TELECOMA**

	Naziv usluge	Način naplate	Osnovna cijena (KM)	
1.	Usluge fizičke interkonekcije			
1.1.	Usluga TDM interkonekcijskog linka			
1.1.1.	Uspostava TDM interkonekcijskog linka	Jednokratno	1.900,00 KM	
1.1.2.	Mjesečna naknada za TDM interkonekcijski link	Mjesečno	lokalni vod – 780,00 KM po E1 vodu	
		Mjesečno	Međumjesna zona M1 – 1.640,00 KM po E1 vodu	
		Mjesečno	Međumjesna zona M2 – 3.520,00 KM po E1 vodu	
		Mjesečno	Međumjesna zona M3 – 4.450,00 KM po E1 vodu	
1.2.	Konfiguracija E1 interfejsa na MGW-u	Jednokratno	200 KM/E1 interfejs	
1.3.	Usluga signalizacije za TDM interkonekciju			
1.3.1.	Uspostava i testiranje signalnog linka			
1.3.1.1.	Uspostava 64 kbit/s signalnog voda	Jednokratno	1.060,00 KM po 64 kbit/s vodu	
1.3.1.2.	Testiranje 64 kbit/s signalnog voda	Jednokratno	540,00 KM po 64 kbit/s vodu	
1.3.2.	Mjesečna naknada za korištenje 64 kbit/s signalnog voda	Mjesečno	lokalni vod – 150,00 KM po 64 kbit/s vodu	
		Mjesečno	Međumjesna zona M1 – 290,00 KM po 64 kbit/s vodu	
		Mjesečno	Međumjesna zona M2 – 440,00 KM po 64 kbit/s vodu	
		Mjesečno	Međumjesna zona M3 – 530,00 KM po 64 kbit/s vodu	
1.4.	Usluga IP interkonekcijskog linka			
1.4.1.	Uspostava i testiranje IP interkonekcijskog linka	Jednokratno	3.000,00 KM	
1.4.2.	Mjesečna naknada za IP interkonekcijski link	Mjesečno	lokalni vod – 780,00 KM po setu od 31 sesije	
		Mjesečno	Međumjesna zona M1 – 1.640,00 KM po setu od 31 sesije	
		Mjesečno	Međumjesna zona M2 – 3.520,00 KM po setu od 31 sesije	
		Mjesečno	Međumjesna zona M3 – 4.450,00 KM po setu od 31 sesije	
2.	Nacionalni saobraćaj govorne usluge			
2.1.	Usluga terminiranja nacionalnih poziva u mobilnu mrežu BH Telecoma	Mjesečno	Važeća cijena od 01.01.2020. god.	0,0275 KM/min
3.	Međunarodni saobraćaj govorne usluge na komercijalnoj osnovi			
3.1.	Usluga terminiranja međunarodnih poziva u mobilnu mrežu BH Telecoma	Mjesečno	Komercijalni ugovor	
4.	Ostale usluge			
4.1.	Ponovno uključenje nakon privremenog prekida pružanja usluga	Jednokratno	10% cijene usluge uspostavljanja fizičke interkonekcije	
4.2.	Promjena lokacije Operatora	Jednokratno	100% cijene usluge uspostave fizičke interkonekcije	
4.3.	Neosnovan zahtjev za popravak kvara	Jednokratno	70 KM/satu	
5.	Usluge kolokacije			
5.1.	Izrada Ponude za kolokaciju	Po satu	70,00 KM	

5.1.1.	Realizacija kolokacijskog prostora za fizičku kolokaciju (zajednička kolokacijska soba/kontejner)	Jednokratno	Po fakturi
5.1.2.	Naknada za izradu izvedbenog projekta i projektne dokumentacije, nabavku i instalaciju opreme	Jednokratno	Po fakturi
5.1.3.	Mjesečna naknada za korištenje kolokacijskog prostora	Mjesečno	Po fakturi
5.2.	Posjete objektu BH Telecoma uz pratnju		
5.2.1.	Redovna posjeta kolokacijskom prostoru	Jednokratno	40,00 KM po satu
5.2.2.	Vanredna posjeta kolokacijskom prostoru	Jednokratno	52,00 KM po satu
5.3.	Ostali radovi osoblja BH Telecoma po utrošenom vremenu		
5.3.1.	Radovi na montaži, izgradnji, uvlačenju i polaganju kabla, spajanja, mjerjenja, primopredaja izvedbenih radova, građevinski radovi, radovi na otklanjanju smetnje po zahtjevu Operatora	Jednokratno	40,00 KM po satu
5.3.2.	Nadzor, izrada tehničkih rješenja, provjera kompatibilnosti mreže i planiranje	Jednokratno	70,00 KM po satu

**PRILOG 2 OBRAZAC ZAHTJEVA ZA PREGOVORE RADI OSTVARIVANJA
INTERKONEKCIJE NA MOBILNU MREŽU BH TELECOMA**

Broj zahtjeva:	Datum prijema zahtjeva: (popunjava BH Telecom)	
PODACI O OPERATORU (popunjava Operator)		
Naziv:		
Sjedište:		
ID i PDV broj:		
Ime i prezime osobe ovlaštene za zastupanje Operatora:		
Funkcija:		
Kontakt osoba za pregovore:		
Telefon:		
Fax:		
E-mail:		
Obavezni prilozi:		
Datum:	Pečat:	Potpis:
VRSTA TRAŽENE USLUGE (popunjava Operator)		
Usluge koje Operator želi koristiti:		
Adresa tačke interkonekcije:		
Početni broj interkonekcijskih linkova:		
Ostalo:		
NAPOMENE:		
PODACI O OBRADI ZAHTJEVA (popunjava BH Telecom)		
U slučaju odbijanja zahtjeva navesti datum i broj odluke po kojoj se zahtjev odbija:		
Datum:	Pečat:	Potpis:

Obavezni prilozi: Navedeni u članu 11. Ponude

PRILOG 3 IZJAVA O POVJERLJIVOSTI

S OBZIROM, da je BH Telecom d.d. Sarajevo, Franca Lehara 7 (dalje u tekstu: BH Telecom) operator sa značajnom tržišnom snagom proglašen od Regulatorne agencije za komunikacije BiH;

S OBZIROM, da je _____ (dalje u tekstu: Operator) nosilac dozvole za pružanje fiksnih i/ili mobilnih javnih telefonskih usluga na području Bosne i Hercegovine izdate od strane Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije BiH broj _____ od dana_____, te da Operator ima namjeru pružanja telekomunikacijskih usluga;

S OBZIROM, da je BH Telecom, kao operator sa značajnom tržišnom snagom, vlasnik mobilne telekomunikacijske mreže i infrastrukture, i da Operator ima namjeru pružati svoje usluge putem telekomunikacijske mreže i infrastrukture BH Telekoma u skladu sa Zakonom o komunikacijama („Službeni glasnik BiH“ broj 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12) i drugim važećim propisima te da će u tu svrhu BH Telecom u skladu sa obavezama iz zakona i drugih propisa, omogućiti Operatoru uvid u detaljne informacije o mobilnoj mreži BH Telekoma, te voditi pregovore s BH Telecomom o zaključenju Ugovora o interkonekciji na mobilnu mrežu BH Telekoma u skladu sa uslovima utvrđenima u Referentnoj ponudi za interkonekciju na mobilnu mrežu BH Telekoma d.d. Sarajevo (dalje u tekstu: Predmet Saradnje);

S OBZIROM, da će BH Telecom, za potrebe saradnje, na temelju ove Izjave o uslovima zaštite Povjerljivih podataka (dalje u tekstu: Izjava o povjerljivosti) omogućiti uvid Operatoru u određenu dokumentaciju i informacije koji se odnose na BH Telecom i njegovu telekomunikacijsku mrežu, a koje BH Telecom smatra povjerljivima;

S OBZIROM, da Operator prima na znanje i prihvata da BH Telecom neće učiniti dostupnim niti iznositi bilo koje podatke osim ako Operator ovom Izjavom o povjerljivosti prihvati uslove zaštite Povjerljivih podataka;

STOGA, Operator daje BH Telecomu sljedeću:

IZJAVU O POVJERLJIVOSTI

I

Operator je saglasan i prihvata da će tokom pregovora s BH Telecomom o Predmetu Saradnje dobiti i steći informacije koje su vrijedne, povjerljive, nedostupne javnosti i koje pripadaju BH Telecomu.

II

Operator je saglasan i prihvata da izraz „Povjerljivi podaci“ koji se koristi u ovoj Izjavi o povjerljivosti, znači bilo koje znanje i informacije koje Operator stekne ili s kojom bude upoznat tokom saradnje s BH Telecomom, a odnose se na:

- a) sve informacije koje se odnose na Predmet Saradnje s BH Telecomom;
- b) sve druge informacije ili dokumente koje Operator dobije, s kojima bude upoznat ili stekne od BH Telekoma ili bilo kojeg službenika, zaposlenika ili predstavnika a koje imaju veze s BH Telecomom i/ili njegovim poslovanjem.

Takođe, Povjerljivim podacima smatraju se i kopije, dijelovi te uzorci dokumenata navedenih u prethodnom stavu.

III

Informacija se neće smatrati Povjerljivim podatkom ako (i) jest ili postane dostupna javnosti a da je nije objavio Operator ili njegovi zaposlenici, ili koja (ii) nije stecena od osobe koja, prema onome što Operator može razumno utvrditi, ima obavezu tajnosti prema BH Telecomu.

IV

Osim po izričitom ovlaštenju ili pismenom uputstvu od strane BH Telecoma ili na osnovu zakonske ili regulatorne obaveze, naloga ili zahtjeva izdatog od strane nadležnog suda ili regulatornog, sudskog ili upravnog tijela, Operator je saglasan i garantuje da, u bilo kojem razdoblju tokom pregovora vezano za Predmet Saradnje, ili u bilo koje vrijeme nakon toga, neće objaviti, dati, proširiti, dobaviti, ili učiniti pristupačnima takve Povjerljive podatke bilo kome ko nije ovlaštena osoba Operadora angažovana u svrhu navedenih pregovora s BH Telecomom.

Operator izjavljuje da je upoznat da je naročito zabranjeno otkrivanje Povjerljivih podataka tržišnim konkurentima BH Telecoma.

V

Operator se obavezuje da će s Povjerljivim podacima rukovati s istim stepenom pažnje koji primjenjuje na vlastite povjerljive materijale.

Operator se obavezuje da će preduzeti sve potrebne mjere da ispunji svoje, ovom Izjavom o povjerljivosti preuzete obaveze, a u slučaju kršenja tih obaveza, obavezuje se preduzeti sve potrebne aktivnosti kako bi zaštitio BH Telecom od mogućih pravnih zahtjeva trećih strana.

VI

Povjerljivi podaci ostaju sve vrijeme u vlasništvu BH Telecoma.

VII

Operator ne smije bez pismene saglasnosti BH Telecoma mehanički ili elektronski kopirati ili na drugi način umnožavati Povjerljive podatke zaprimljene u skladu sa ovom Izjavom, osim onih kopija koje bi mogle biti potrebne u svrhu utvrđenu ovom Izjavom. Sve kopije moraju imati iste pripadajuće oznake koje se nalaze na originalnim Povjerljivim podacima.

VIII

Operator je saglasan i prihvata da će obaveze preuzete ovom Izjavom o povjerljivosti ostati na snazi i nakon prestanka poslovnog odnosa izmenu BH Telecoma i Operatora u vezi s Predmetom Saradnje.

Nakon prestanka poslovnog odnosa s BH Telecomom u vezi sa Predmetom Saradnje, Operator se obavezuje da će prestati koristiti Povjerljive podatke zaprimljene na temelju ove Izjave, te će na zahtjev BH Telecoma vratiti BH Telecomu sve takve Povjerljive podatke, uključujući njihove kopije koje su u njegovom posjedu ili pod njegovom kontrolom.

IX

U slučaju povrede obaveza prihvaćenih ovom Izjavom o povjerljivosti, Operator je saglasan i prihvata da BH Telecom ima pravo na odštetu koja uključuje sve štete i gubitke koje bi BH Telecom mogao pretrpiti, posredno ili neposredno, zbog takve povrede.

X

Operator ovu Izjavu o povjerljivosti daje slobodnom voljom te je svjestan svih obaveza i pravnih posljedica koje iz ove Izjave o povjerljivosti proizlaze.

Ova Izjava o povjerljivosti potpisana je u dva (2) primjera, od kojih Operator zadržava jedan (1) primjerak, a drugi zadržava BH Telecom.

U Sarajevu, dana _____ godine

Operator

PRILOG 4 OBRAZAC PRIJAVE KVAROVA/SMETNJI

PODACI O SMETNJI		
Planirani radovi ☐		Prijava smetnje ☐
☐ Prijava ☐ BH Telecom ☐ Operator Datum: _____ Vrijeme: _____	☐ Potvrda prijema prijave ☐ BH Telecom ☐ Operator Datum: _____ Vrijeme: _____	☐ Odjava ☐ BH Telecom ☐ Operator Datum: _____ Vrijeme: _____
Broj smetnje BH Telecom: Operator:	Početak smetnje Datum: _____ Vrijeme: _____ Trajanje smetnje: _____ min	Kraj smetnje: Datum: _____ Vrijeme: _____
PODACI O PODNOŠIOCU PRIJAVE		
BH Telecom Ime i prezime: _____ Adresa: _____ Tel: _____ Fax: _____ e-mail: _____	Operator: _____ Ime i prezime: _____ Adresa: _____ Tel: _____ Fax: _____ e-mail: _____	
DETALJAN OPIS SMETNJE		
Smjer/lokacija/relacija: Mrežni element/sistem: Opis smetnje (djelomičan/potpun ispad, ispad SS7 signalizacije, nedostupnost usluge): Uzrok smetnje:		
PODACI O OBRADI PRIJAVE		
Datum: _____	Pečat:	Potpis:

PRILOG 5 UGOVOR O INTERKONEKCIJI NA MOBILNU MREŽU BH TELECOMA

UGOVORNE STRANE

- 1. DIONIČKO DRUŠTVO BH TELECOM SARAJEVO**, ul. Franca Lehara br. 7, Sarajevo, identifikacijski broj: 4200211100005, registarski broj obveznika PDV: 200211100005 koje zastupa generalni direktor (u daljem tekstu: BH Telecom)
- 2.** _____, adresa: _____, identifikacijski broj: _____, registarski broj obveznika PDV: _____, koje zastupa _____ (u daljem tekstu: Operator).

I PREDMET UGOVORA

Član 1.

Predmet ovog Ugovora su prava i obaveze ugovornih strana u vezi sa korištenjem usluga interkonekcije na mobilnu mrežu BH Telecoma (u daljem tekstu: Usluge) definisanih u Dijelu trećem Referentne ponude za interkonekciju na mobilnu mrežu BH Telecoma d.d. Sarajevo.

BH Telecom se na osnovu ovog Ugovora obavezuje Operatoru pružati Usluge detaljno specificirane u Prilogu 2 ovog Ugovora (Ugovorene usluge).

Član 2.

Sve kasnije izmjene vrste i količine korištenih Usluga bit će ugovorene potpisivanjem odgovarajućeg Aneksa ovog Ugovora.

Član 3.

Ukoliko postoji obostrani komercijalni interes, ugovorne strane mogu ugovoriti korištenje usluga na komercijalnoj osnovi iz Dijela trećeg Poglavlje IV. Ponude. Uslovi i cijene pružanja ovih usluga bit će predmet posebnog aneksa Ugovora koji će strane zaključiti na komercijalnoj osnovi.

Član 4.

Ugovorne strane su saglasne da je sastavni dio ovog Ugovora važeća Referentna ponuda za interkonekciju na mobilnu mrežu BH Telecoma d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: Ponuda), koja je po prethodnoj saglasnosti Regulatorne agencije za komunikacije BiH i javnim objavljivanjem od strane BH Telecoma, na način i u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, dobila pravnu snagu opštih uslova ugovora.

Regulisanje pretplatničkog odnosa i bilo koje vrste komunikacije između Operatorka i njegovih pretplatnika nije predmet ovog Ugovora.

Član 5.

Sastavni dio ovog Ugovora su slijedeći Prilozi:

- a) Prilog 1 - Tehničko rješenje realizacije ugovorenih usluga;
- b) Prilog 2 - Ugovorene usluge;
- c) Prilog 3 - Obračun usluga;
- d) Prilog 4 - Plan saobraćaja i plan kapaciteta.

II OPIS USLUGA

Član 6.

Sve usluge koje su predmet ovog Ugovora detaljno su opisane u Dijelu trećem Ponude.

III REALIZACIJA I KORIŠTENJE USLUGA

Član 7.

Po stupanju na snagu Ugovora, BH Telecom će Operatoru ispostaviti fakturu radi naplate jednokratnih naknada uspostave interkonekcije na mobilnu mrežu BH Telekoma koju je Operator dužan platiti u skladu sa uslovima definisanim Ponudom i ovim Ugovorom. Jednokratne naknade iz ovog stava obuhvataju sve usluge pod tačkama 1.1.1, 1.2, 1.3.1.1, 1.3.1.2, odnosno 1.4.1 Cjenovnika.

U svrhu osiguranja plaćanja ugovorenih Usluga, Operator se obavezuje u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Ugovora dostaviti BH Telekomu uredan instrument osiguranja plaćanja u skladu sa Poglavljem VII ovog Ugovora, nakon čega će BH Telecom bez odlaganja pokrenuti postupak povezivanja i testiranja ugovorenih Usluga.

Član 8.

Testiranje se izvodi u obimu, fazama i rokovima utvrđenim u Dijelu četvrtom Poglavlju V Ponude, odnosno Priloga 7 za IP interkonekciju. BH Telecom će po završetku testova dostaviti rezultate testova Operatoru. Kao rezultat provedbe i uspješnosti provedenih testova, ugovorne strane će potpisati Protokol o provedenim testovima, koji će sadržavati popis, uspješnost i obostranu verifikaciju provedenih testova. Obostrano potpisani Protokol o provedenim testovima sačinjavat će sastavni dio ovog Ugovora.

Procedura povezivanja i testiranja, te uspostavljanja funkcionalne interkonekcije traje najduže 30 dana. Ovaj rok može se iz objektivnih razloga produžiti samo uz obostranu saglasnost ugovornih strana u pismenoj formi, kojom će ugovorne strane saglasno izjaviti da produženje roka ne može predstavljati pravni osnov za pokretanje bilo kakvih sporova u budućnosti. Ukoliko niti u produženim rokovima iz ovog stava proces uspostavljanja interkonekcije nije uspio iz razloga koji leže na strani Operatora, BH Telecom nema pravo da jednostrano raskine ovaj Ugovor.

Ukoliko BH Telecom operatoru uskrati interkonekciju zbog nedostatka kapaciteta, za to mora obezbijediti relevantan dokaz, npr. nalaz sudskog vještaka. Operator je dužan dostaviti Agenciji dokaz u roku od trideset dana od dana odbijanja uspostave interkonekcije zbog nedostatka kapaciteta.

Zbog činjenice da neki operatori mogu nabaviti opremu isključivo putem javnog poziva, propisan je dodatni od 60 dana za nabavku, instaliranje i puštanje u rad neophodne opreme od dana odbijanja uspostave interkonekcije zbog nedostatka kapaciteta.

Član 9.

BH Telecom će omogućiti Operatoru korištenje Usluga koje su predmet ovog Ugovora, odmah po kumulativnom ispunjenju slijedećih uslova:

- a) da je Operator obezbijedio u korist BH Telecoma uredan instrument osiguranja plaćanja, u skladu sa Poglavljem VII ovog Ugovora;
- b) da su sva izvedena testiranja uspješno okončana, odnosno da na strani BH Telecoma postoje sve odgovarajuće tehničke prepostavke za povezivanje i pružanje Usluga ugovorene ovim Ugovorom.

IV PLANIRANJE, NARUDŽBA, PRERASPODJELA I OTKAZ KAPACITETA

Odjeljak A - Planiranje kapaciteta

Član 10.

Sastavni dio ovog Ugovora je plan kapaciteta i plan saobraćaja, koji je prethodno usaglašen između ugovornih strana.

Operator se obavezuje da naručuje svoje kapacitete, u skladu sa usaglašenim planom saobraćaja i planom kapaciteta, pod uslovima navedenim u Dijelu sedmom Ponude.

Odjeljak B - Narudžba kapaciteta

Član 11.

Operator je dužan dostaviti narudžbu za uspostavljanje kapaciteta za interkonekciju koja će biti u skladu sa dostavljenim planovima. Narudžba treba da sadrži relaciju interkonekcijskog linka, tj. adrese fizičke lokacije Operatorove pristupne tačke koju je potrebno interkonektovati, količinu vodova, kontakt podatke, te datum od kojeg su mogući radovi na lokaciji Operatorsa. Po prijemu narudžbe BH Telecom će provjeriti da li je Narudžba u skladu sa odobrenim planom kapaciteta i u slučaju da utvrdi da je Narudžba zasnovana sa planu kapaciteta, ugovorne strane će zaključiti odgovarajući aneks ovog Ugovora. Po potpisivanju Aneksa, BH Telecom će pristupiti realizaciji naručenog kapaciteta, što će se Operatoru naplatiti u skladu sa Cjenovnikom.

Operator će Narudžbe kapaciteta za interkonekciju dostavljati najkasnije 30 dana prije početka svakog kalendarskog kvartala, u skladu sa dostavljenim kvartalnim planom saobraćaja po mjesecima za period slijedećeg polugodišta i konačnim podacima o saobraćaju dogovorenim između BH Telecoma i Operatorsa.

Operator ima pravo povući Narudžbu u roku od 10 dana od dana dostavljanja Narudžbe. Ukoliko je zahtjev za povlačenjem Narudžbe kapaciteta dostavljen nakon 10 dana po dostavljanju Narudžbe kapaciteta, Operator će platiti naknadu za uspostavljanje interkonekcijskog linka u skladu sa tačkama 1.1.1 i 1.2 Cjenovnika iz Priloga 1 Ponude za TDM interkonekciju, odnosno tačkom 1.4.1 Cjenovnika za IP interkonekciju.

Odjeljak C - Preraspodjela kapaciteta

Član 12.

Operator ima pravo da BH Telecomu podnese pismeni zahtjev za preraspodjelu realizovanih kapaciteta. Preraspodjela kapaciteta se može odnositi na promjenu pristupne tačke ili na promjenu tačke interkonekcije uslijed promjene lokacije Operatora.

Zahtjev se dostavlja na kontakt adresu BH Telecoma iz člana 20. Ponude, a obavezno treba da sadrži tačnu oznaku kapaciteta koji se želi preraspodijeliti, te način i datum sa kojim određeni kapacitet treba da bude preraspodijeljen.

Član 13.

Usluga preraspodjele kapaciteta tretirat će se kao novo uključenje i naplaćivat će se kao uspostavljanje interkonekcijskog linka u skladu sa tačkama 1.1.1, 1.2 i 1.3.1.1 Cjenovnika iz Priloga 1 Ponude za TDM interkonekciju, odnosno tačkom 1.4.1 Cjenovnika za IP interkonekciju.

Odjeljak D - Otkazivanje kapaciteta

Član 14.

Operator ima pravo otkazati već uspostavljeni kapacitet, u kom cilju je dužan dostaviti pisani zahtjev na adresu BH Telecoma, iz člana 20. Ponude, koji obavezno sadrži tačnu oznaku kapaciteta koji se otkazuje i datum sa kojim je konkretni kapacitet potrebno isključiti odnosno demontirati. U cilju realizacije Zahtjeva, ugovorne strane će zaključiti aneks ovog Ugovora u pisanoj formi.

BH Telecom će izvršiti isključenje i demontažu kapaciteta najkasnije u roku od 30 dana od stupanja na snagu aneksa ovog Ugovora, ukoliko nije drugačije usaglašeno između ugovornih strana, u pisanoj formi.

Ukoliko se kapacitet koji jedna ugovorna strana želi otkazati koristi obostrano, u zahtjevu je obavezna navesti razloge otkazivanja kapaciteta i zatražiti prethodnu pismenu saglasnost druge strane. Ukoliko je druga strana saglasna sa otkazivanjem kapaciteta, dostaviće svoju saglasnost u pisanoj formi, ili će svoju saglasnost potvrditi potpisivanjem aneksa ovog Ugovora kojim se utvrđuje otkazivanje kapaciteta. Isključenje i demontaža kapaciteta će biti izvršeni najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu aneksa ovog Ugovora, ukoliko nije drugačije utvrđeno aneksom Ugovora.

U slučaju kad se druga ugovorna strana ne slaže sa zahtjevom za otkazivanje kapaciteta, obavezuje se o tome u pismenoj formi obavijestiti drugu stranu, a predmetni kapacitet neće biti ukinut sve dok se ne postigne dogovor između strana.

V CIJENE USLUGA

Član 15.

Cijene usluga koje su predmet ovog Ugovora utvrđene su u Cjenovniku (Prilog 1 Ponude) bez uračunatog poreza na dodanu vrijednost.

Član 16.

Operator se za sve korištene usluge koje su predmet ovog Ugovora obavezuje plaćati BH Telecomu naknade u ukupnom iznosu koji je utvrđen u Prilogu 3 ovog Ugovora, na osnovu važećeg Cjenovnika iz Priloga 1 Ponude.

Naknade iz prethodnog stava plaćaju se u skladu sa Ponudom i Poglavljem VI ovog Ugovora.

Član 17.

U slučaju da cijene usluga iz ovog Ugovora budu izmijenjene u skladu sa odlukom Agencije, kojom se nalaže izmjena cijena i/ili uslova utvrđenih u Ponudi, BH Telecom će o tome obavijestiti Operatora pismenim putem. Nove cijene stupaju na snagu 30 dana od dana objavljivanja i primjenjuju se direktno na usluge iz ovog Ugovora, na osnovu čega će ugovorne strane provesti odgovarajuću proceduru izmjene ovog Ugovora, izuzev ukoliko Agencija ne odredi drugačije.

VI OBRAČUN, USLOVI I NAČIN PLAĆANJA

Član 18.

Naplata, obračun, osporavanje obračuna, plaćanje i ostale finansijske obaveze vezane uz Usluge koje se pružaju po osnovu ovog Ugovora, izvršavat će se u skladu sa Dijelom desetim Ponude.

Član 19.

Dužničko-povjerilački odnos (DPO) između BH Telecoma i Operatora, u vezi sa pruženom/korištenom uslugom, nastaje posljednjeg dana obračunskog perioda (posljednjeg dana u mjesecu), odnosno, u slučaju privremenog prekida pružanja usluga u skladu sa Dijelom devetim Poglavlje I Ponude, DPO nastaje posljednjeg dana pružanja Usluge.

BH Telecom izdaje mjesечnu fakturu za pružene usluge u prethodnom mjesecu u roku od 10 dana od dana nastanka dužničko povjerilačkog odnosa.

Fakture će biti dostavljane poštom/mailom u zavisnosti od dogovora sa operatorom sa datumom izdavanja.

Svaki obračunski period pokriva jedan kalendarski mjesec, a prvi obračunski period pokriva vrijeme od datuma započinjanja interkonekcije između ugovornih strana i kraja kalendarskog mjeseca u kojem je datum nastao.

Rok za plaćanje fakture za izvršene usluge je 25 dana od dana nastanka dužničko povjerilačkog odnosa.

Operator će sve obaveze iz ovog Ugovora prema BH Telecomu platiti na osnovu ispostavljene fakture, na transakcijski račun BH Telecoma naveden na ispostavljenoj mjesecnoj fakturi pozivajući se na broj fakture, koji je naveden na fakturi

Obaveza plaćanja u smislu prethodnog stava ovog člana smatraće se uredno ispunjenom, samo u slučaju plaćanja cjelokupnog iznosa naznačenog na fakturi.

Adresa za dostavljanje fakture navedena je u Poglavlju XIII ovog Ugovora.

Operator je dužan pismeno obavijestiti BH Telecom o promjeni svoje adrese bez odlaganja, u protivnom, preuzima odgovornost s tim u vezi.

BH Telecom ima pravo Operatoru obračunati zatezne kamate na sve fakture koje nisu plaćene u rokovima definisanim ovim članom po zakonom utvrđenoj stopi zatezne kamate za neizmirena dugovanja.

Strane su saglasne da će uslovi pod kojima Operator pruža usluge BH Telecomu biti isti kao što su uslovi pod kojima BH Telecom pruža usluge po ovom Ugovoru.

VII INSTRUMENTI OSIGURANJA PLAĆANJA

Član 20.

Primjena instrumenata osiguranja plaćanja je rezultat dogovora između BH Telecoma i operatora koji pregovara o sklapanju ugovora o interkonekciji na mobilnu mrežu ili je već interkonektovan na nju. U okviru ovog dogovora, BH Telecom i Operator mogu zaključiti sve vrste aranžmana po pitanju primjene instrumenata osiguranja plaćanja, pri čemu su dužni da poštuju pozitivne zakonske propise iz ove oblasti.

U slučaju da ne postoji pozitivna ocjena međusobnih odnosa sa aspekta sigurnosti plaćanja, što je preduslov za postizanje dogovora po ovom pitanju, niti se BH Telecom i Operator mogu usaglasiti oko detalja primjene instrumenata osiguranja plaćanja, Operator će na zahtjev BH Telecoma biti dužan položiti u korist BH Telecoma jedan od slijedećih instrumenata osiguranja plaćanja po svom izboru:

- a) depozit kod banke na transakcijski račun BH Telecoma
- b) bezuslovnu bankarsku garanciju sa minimalnim rokom trajanja od godinu dana sa klauzulom „na prvi poziv“ i „bez prigovora“
- c) određeni iznos plaćen BH Telecomu unaprijed (avans).

Član 21.

Iznos na koji će glasiti odabrani instrument osiguranja plaćanja utvrdit će se u vrijednosti zbiru iznosa dvije i po (2,5) posljednje mjesecne fakture ili dva i po (2,5) puta eventualnog iznosa mjesecne fakture izračunatog na osnovu usaglašenog plana saobraćaja i plana kapaciteta između Strana. Po uredno izvršenom plaćanju jednokratnih troškova uspostave interkonekcije, BH Telecom će iznos odabranog instrumenta osiguranja plaćanja umanjiti za navedeni iznos.

Član 22.

Ukoliko je kao instrument osiguranja plaćanja Operator izabrao bankarsku garanciju, najkasnije 90 dana prije isteka važenja prethodno dostavljene bankarske garancije, Operator je obavezan dostaviti novu bankarsku garanciju koja ispunjava uslove iz Ponude i ovog poglavlja.

U slučaju da postoje troškovi interkonekcijskih usluga koje BH Telecom ima prema Operatoru, postoje mogućnosti da se iznos instrumenta osiguranja plaćanja kojeg Operator dostavlja BH Telecomu umanjuje za iznos ovih usluga ili Operator na zahtjev dobiva jedan od instrumenata osiguranja plaćanja iz Člana 20. Ugovora, po izboru BH Telecoma. Iznos instrumenta osiguranja plaćanja BH Telecoma se proročunava po istoj metodologiji kao u Članu 21. Ugovora.

U toku trajanja Ugovora, u zavisnosti od stvarnog interkonekcijskog saobraćaja razmijenjenog između Strana ili proširenja interkonekcijskog kapaciteta ili ukoliko Operator bude na vrijeme podmirivao svoje finansijske obaveze prema BH Telecomu, iznosi instrumenta osiguranja plaćanja mogu biti revidirani u bilo koje vrijeme, na iznos koji bude zahtjevao BH Telecom.

Obaveza Operatora je da u roku od 15 dana, od dana prijema zahtjeva BH Telecoma za dostavu revidiranog instrumenta plaćanja na faks Operatora, utvrđen Ugovorom, dostavi revidiran depozit/bankarsku garanciju na novi iznos.

U slučaju redovnog plaćanja Operatora u periodu dvije godine nakon sklapanja Ugovora, te pozitivne ocjene kvaliteta poslovnog odnosa i međusobnog stepena povjerenja između Strana, Strane mogu dogovoriti umanjenje maksimalnog iznosa, potpuno ukidanje instrumenata osiguranja ili izmjenu instrumenta osiguranja plaćanja. Prilikom izmjene instrumenta osiguranja plaćanja može se ili umanjiti ili zadržati postojeći iznos.

Novi instrument osiguranja plaćanja može biti svaki instrument osiguranja plaćanja koji je prisutan u poslovnoj praksi Bosne i Hercegovine, usklađen sa pozitivnim zakonskim propisima Bosne i Hercegovine i prihvачen od oba poslovna subjekta.

BH Telecom nije dužan pružati Operatoru ugovorene usluge, za vrijeme dok Operator nema obezbijeden valjan instrument osiguranja plaćanja obaveza prema BH Telecomu proizašlih iz tog osnova, u skladu sa Ponudom i ovim Ugovorom.

BH Telecom nema obavezu prihvati, bilo koji iznos deponovan kao instrument osiguranja, umjesto plaćanja ispostavljene fakture u svrhu izmirenja dugova po osnovu ovog Ugovora.

Član 23.

Operator neće biti oslobođen obaveze obezbjeđivanja instrumenta osiguranja plaćanja u korist BH Telecoma u periodu do tri (3) mjeseca od:

- a) raskida ovog Ugovora i
- b) plaćanja svih preostalih iznosa u skladu sa ovim Ugovorom.

Obezbeđenje instrumenata za osiguranje plaćanja ne oslobađa Operatora od njegovih obaveza plaćanja iznosa koji su nastali i koji su plativi, niti će ustanoviti pravo postavljanja zahtjeva BH Telecomu u smislu odričanja od prava BH Telecoma da privremeno prekine, isključi usluge ili raskine Ugovor zbog neplaćenog bilo kojeg iznosa koji je plativ. BH Telecom ima pravo da zadrži sve iznose deponovane od strane Operatora u korist BH Telecoma tako dugo dok bilo koja Usluga (usprkos privremenog isključenja) biva nadalje stavljena na raspolažanje Operatoru.

U slučaju da Operator ne podmiri svoja dospjela dugovanja za pružene usluge iz osnova ovog Ugovora, BH Telecom ima pravo da iznos duga naplati putem dostavljenog instrumenta osiguranja plaćanja.

VIII PRAVA I OBAVEZE UGOVORNIH STRANA

Član 24.

Ugovorne strane se obavezuju pružati odnosno koristiti sve usluge iz ovog Ugovora pod uslovima navedenim u Ponudi, ukoliko nije drugačije regulisano ovim Ugovorom.

Član 25.

U toku privremenog prekida pružanja Usluga, Operator se obavezuje plaćati sve naknade na ime korištenja Usluga, koje ima ugovorene u trenutku nastupanja privremenog prekida.

Operator je obavezan o vlastitom trošku uspostaviti i obezbijediti pravilno funkcionisanje usluge prenosivosti brojeva, koja će u potpunosti biti operativna između korisnika BH Telecoma i Operatora, u skladu sa RAK Pravilom 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni

glasnik BiH", broj 47/2012) i Pravilom o izmjenama pravila 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva ("Službeni glasnik BiH", broj 39/2013) i ostalim relevantnim propisima iz ove oblasti.

Operator u potpunosti sam snosi odgovornost u pogledu ispunjavanja obaveza, koje za njega proizilaze iz Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH“ broj 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), Odluke o posebnim obavezama pravnih i fizičkih lica koja pružaju telekomunikacijske usluge, administriraju telekomunikacijske mreže i vrše telekomunikacijske djelatnosti, u pogledu obezbeđenja i održavanja kapaciteta koji će omogućiti ovlaštenim agencijama da vrše zakonito presretanje telekomunikacija, kao i kapaciteta za čuvanje i obezbeđivanje telekomunikacijskih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 104/06, broj 58/07), kao i svih ostalih pozitivnih propisa, koji regulišu zakonito presretanje komunikacija.

Operator se obavezuje snositi sve troškove u slučaju da za potrebe implementacije usluge prenosivosti brojeva za korisnike Operatora ili za potrebe ispunjavanja obaveza u vezi sa zakonitim presretanjem bude potrebno izvršiti dodatne izmjene, nadogradnju, radove i prilagođavanja na mreži BH Telekoma.

Član 26.

BH Telecom nije odgovoran za međusobni odnos između Operatora i njegovih krajnjih korisnika, niti je odgovoran za štetu koja iz tog osnova eventualno nastane za Operatora ili njegove korisnike.

BH Telecom, ima pravo da privremeno prekine pružanje ugovorenih usluga, u skladu sa uslovima navedenim u Dijelu devetom Poglavlju I Ponude (Prekid pružanja usluga).

BH Telecom se obavezuje bez odlaganja pismenim putem obavijestiti Agenciju i Operatora o poduzetim radnjama privremenog prekida pružanja usluga.

U slučaju privremenog prekida pružanja Usluga, BH Telecom neće snositi bilo kakvu odgovornost prema Operatoru.

Operator je dužan omogućiti ovlaštenoj osobi BH Telekoma nesmetan pristup lokaciji na kojoj je oprema smještena, kao i samoj opremi, u cilju vršenja kontrole ispunjavanja obaveza Operatora iz člana 9. Ponude. Ukoliko vršenjem kontrole, BH Telecom ustanovi da Operator nije ispunio obaveze iz ovog stava, ima pravo privremeno prekinut pružanje usluga, po proceduri u skladu sa Ponudom.

IX POSLOVNA TAJNA

Član 27.

Sva dokumentacija, informacije i podaci koje BH Telecom i Operator uzajamno razmjenjuju ili saznaju u međusobnoj komunikaciji povodom realizacije zahtjeva za Usluge ili zaključenog Ugovora, bilo da se tiču ugovornih strana ili krajnjih korisnika, biće tretirani kao povjerljivi i ne mogu se saopštavati ili učiniti dostupnim trećim licima, izuzev ukoliko je između strana dogovoreno drugačije u pisanom obliku. Ugovorne strane, njihovi zaposlenici i podizvođači su dužni čuvati poslovne tajne BH Telekoma u skladu sa propisima o građanskoj i krivičnoj odgovornosti, na što će ugovorne strane posebno upozoriti svoje zaposlenike i podizvođače.

Stranke su dužne čuvati tajnost i povjerljivost iz prethodnog stava, te lične podatke o krajnjim korisnicima i korisnicima, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

Operator će, za svaku dokazanu povredu navedene obaveze čuvanja poslovne tajne, koju je skrivio on sam, njegovi zaposlenici, podizvođači ili s njim druge povezane osobe, BH Telecomu platiti ugovornu kaznu u visini od 8.000,00 KM (osam hiljada konvertibilnih maraka).

X TRAJANJE UGOVORA

Član 28.

Ovaj Ugovor stupa na snagu danom obostranog potpisivanja ovlaštenih lica ugovornih strana.

Član 29.

Ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme uz obavezno trajanje od dvije godine.

Član 30.

Ovaj Ugovor može da prestane da važi iz razloga i pod uslovima koji su definisani u Dijelu devetom Poglavlju II Ponude.

U slučaju da na zahtjev ili krivicom Operatora ovaj Ugovor prestane da važi prije isteka roka obaveznog trajanja ugovornog odnosa utvrđenog u članu 29. ovog Ugovora, Operator se obavezuje platiti BH Telecomu sve naknade koji bi mu BH Telecom redovno fakturisao do isteka perioda obaveznog trajanja ugovornog odnosa. Obračun će se izvršiti prema količini i vrsti usluga koje Operator koristi u trenutku prestanka važenja Ugovora, na osnovu važećeg Cjenovnika usluga iz Ponude.

Prethodni stav ne primjenjuje se u slučaju kada Ugovor prestaje da važi u fazi obavljanja testiranja.

U slučaju da ovaj Ugovor bude raskinut na zahtjev ili krivicom Operatora, BH Telecom zadržava pravo na naknadu štete.

U slučaju otkaza ili raskida Ugovora, Operator nema pravo zahtijevati povrat već plaćenih obaveza po ovom Ugovoru, a ujedno mora nadoknaditi sve dospjele i neplaćene obaveze prema BH Telecomu.

XI USTUPANJE UGOVORA

Član 31.

Nijedna ugovorna strana neće biti ovlaštena bez prethodnog pismenog odobrenja druge ugovorne strane ustupiti ovaj Ugovor niti na bilo koji način prenijeti bilo koje od svojih prava i obaveza iz ovog Ugovora na bilo koju treću stranu.

XII RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 32.

U slučaju spora o pravima i obvezama u vezi sa pružanjem odnosno korištenjem usluga iz ovog Ugovora, ugovorne strane će nastojati spor rješiti mirnim putem. Pokušaj mirnog rješavanja spora smatrat će se neuspjelim čim jedna ugovorna strana o tome pismenim putem izvijesti drugu ugovornu stranu.

Svi sporovi koji proizilaze iz Ponude ili u vezi sa pružanjem odnosno korištenjem usluga iz ovog Ugovora, a koji su u nadležnosti Agencije, rješavat će se pred Agencijom, u skladu sa primjenjivim propisima.

Sve ostale sporove koji proizilaze iz ili u vezi sa Ponudom ili ovim Ugovorom, uključujući bilo koja pitanja u vezi njihovog postojanja ili važenja, a koja nisu u nadležnosti Agencije, bit će riješeni pred nadležnim sudom u Sarajevu.

XIII KONTAKTI

Član 33.

Kontakt podaci BH Telecoma za obezbjeđenje Usluga i ugovaranje

Izvršna direkcija za razvoj poslovanja

Sektor za veleprodaju

Služba za interkonekciju i veleprodajnu ponudu

Tel: +387 33 224 587 /596 / 597

Fax: +387 33 610 820

e-mail: veleprodaja@bhtelecom.ba

Kontakt podaci BH Telecoma za obračun

Izvršna direkcija za ekonomsko-finansijske poslove

Šef Službe za fakturisanje i kontrolu prihoda:

Tel: +387 33 256 139

e-mail: adnan.lagumdzija@bhtelecom.ba

Koordinator za naplatu i obračun usluga međunarodnog i interkonekcijskog saobraćaja:

Tel: +387 33 256 092

Fax: +387 33 256 102

e-mail: branislava.peleksic@bhtelecom.ba

Kontakt podaci BH Telecoma za prijavu kvara i održavanje

Prijava pismenim putem:

e-mail: msoc@bhtelecom.ba

Prijava usmenim putem:

Tel: +387 33 660 283 ili +387 33 641 481

Član 34.

Kontakt brojevi Operatora su:

Kontakt brojevi Operatora za obezbjeđenje Usluga

Kontakt brojevi Operatora za obračun

Kontakt brojevi za prijavu kvara i održavanje

Adresa Operatora za dostavljanje fakture

XIV ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

Sve izmjene i dopune ovog Ugovora su pravno valjane ukoliko su ugovorene u pismenoj formi.

Ponuda čini sastavni i neodvojivi dio ovog Ugovora. Izmjene i dopune Ponude, na koje Agencija bude dala svoju saglasnost u propisanoj proceduri, automatski će se primjenjivati na ovaj Ugovor, o čemu će strane zaključiti odgovarajući aneks ovog Ugovora.

Ovaj Ugovor ili bilo koji njegov dio biće izmijenjen i/ili dopunjeno u skladu sa odlukom Agencije, kojom se nalaže izmjena cijena i/ili uslova utvrđenih u ovom Ugovoru ili Ponudi i to u roku od 30 dana od dana dostave odluke BH Telecomu.

Član 36.

Ovaj Ugovor je sačinjen u četiri (4) jednaka primjerka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po dva (2) primjerka.

Za Operatora:
Direktor

Za BH Telecom:
Generalni direktor

Izvršni direktor ID za razvoj poslovanja

U _____, dana _____
Broj:

U Sarajevu, dana _____
Broj:

PRILOG 6 OBRAZAC BANKARSKE GARANCIJE

U skladu sa Ugovorom o garanciji br. _____ zaključenog između _____ (u daljem tekstu: Banka) i firme _____, _____, (u daljem tekstu: Operator), Banka izdaje, u korist BH Telecoma (u dalnjem tekstu: Korisnik garancije), sljedeću

BANKARSKU GARANCIJU BR. _____

- 1) Upoznati smo da ste Vi, BH Telecom, dana _____ zaključili sa firmom _____ (Operator) Ugovor o interkonekciji na mobilnu mrežu BH Telecoma (u daljem tekstu: Ugovor).
- 2) U skladu sa Poglavlјem VII navedenog Ugovora kao instrument osiguranja plaćanja Operator je obavezan dostaviti Korisniku garancije bezuslovnu, neopozivu bankarsku garanciju na prvi pisani poziv i bez prigovora za uredno plaćanje cijena za usluge iz Ugovora na iznos koji odgovara vrijednosti zbiru iznosa dvije i po (2,5) posljednje mjesecne fakture ili dva i po (2,5) puta eventualnog iznosa mjesecne fakture izračunatog na osnovu usaglašenog plana saobraćaja i plana kapaciteta između ugovornih strana.
- 3) Ovom neopozivom bankarskom garancijom, Banka se obavezuje Korisniku garancije na prvi pisani poziv i bez prigovora, a koji sadrži izjavu Korisnika garancije da _____ (Operator) nije izvršio svoju obavezu plaćanja bilo kojeg dospjelog iznosa cijene za usluge _____, platiti svaki iznos ili iznose koji u ukupnoj vrijednosti mogu iznositi najviše _____ KM
(slovima: _____ KM)
- 4) Poziv iz tačke 3. ove garancije smatra se izvršenim njegovom dostavom na adresu Banke
_____ i/ili telefaks Banke broj _____.
5) Ova neopoziva bankarska garancija na prvi poziv i bez prigovora stupa na snagu na dan donošenja, te važi do _____ godine. Nakon isteka ovog roka prestaju sve obaveze Banke prema Korisniku garancije, osim obaveza nastalih pozivom na plaćanje koji je dostavljen Banci prije isteka roka važenja na način predviđen tačkom 4. ove garancije.

U _____, ____ 20 ____.

potpis odgovorne osobe i pečat banke

PRILOG 7 IP INTERKONEKCIJA

DIO PRVI - UVOD

Ovim dokumentom definišu se uslovi IP interkonekcije na mobilnu mrežu BH Telecoma za uslugu terminaciju nacionalnih poziva započetih u mreži Operatora ili terminaciju nacionalnih i međunarodnih poziva u mobilnu mrežu BH Telecoma, a koji od strane Operatora budu proslijedjeni preko IP interkonekcijskog linka.

Za IP interkonekciju koristit će se SIP-I ili SIP protokol.

Moraju biti podržane sljedeće osnovne usluge:

- Uspostava, održavanje i raskidanje poziva
- Enbloc signalizacija
- early in-band information (early media)
- prenos DTMF tonova i informacija
- Adresiranje u skladu sa E.164

Također, moraju biti podržane sljedeće dodatne usluge:

- Prezentacija broja A broja - CLIP (Calling Line Identification Presentation)
- Zabrana prezentacije A broja - CLIR (Calling Line Identification Restriction)
- Prekoračenje CLIR-a - CLIPRO (Calling Line Presentation Restriction Override)
- Preusmjerenje poziva (bezuslovno, na nejavljivanje i na zauzeće)
- Zadržavanje poziva - Call Hold
- Poziv na čekanju - Call waiting

U ovom dokumentu su opisani servisi/mogućnosti koji su od interesa za ovu specifikaciju. Drugi opcionalni servisi/mogućnosti koji nisu u ovom dokumentu, ukoliko postoji mogućnost mogu se posebno dogovoriti na bilateralnoj osnovi.

DIO DRUGI - ARHITEKTURA IP INTERKONEKCIJE

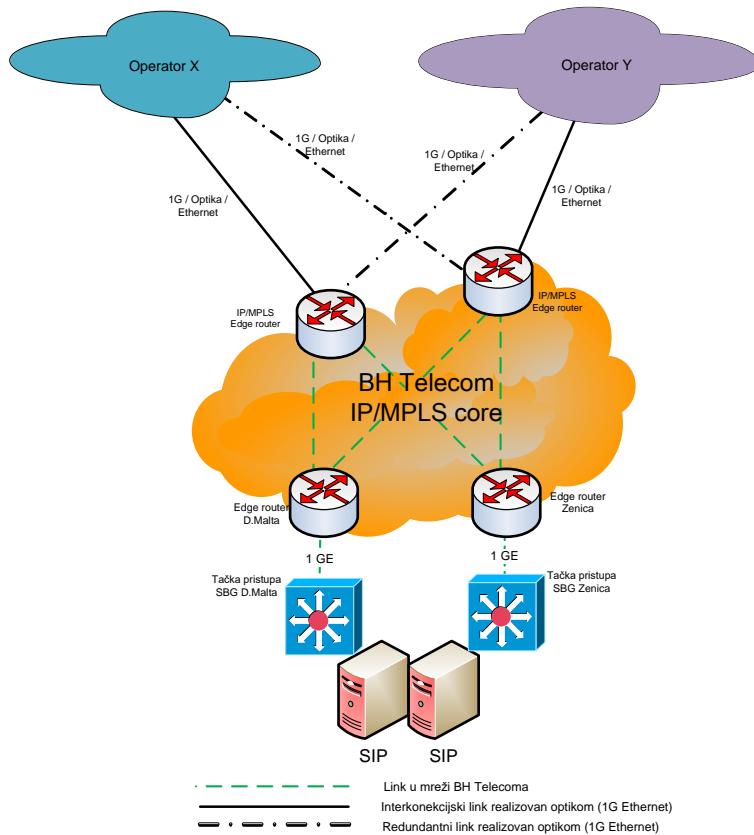
Poglavlje I. Tačke pristupa i hijerarhija povezivanja

BH Telecom će omogućiti Operatoru IP interkonekciju na mobilnu mrežu BH Telecoma putem Tačaka pristupa za IP interkonekciju navedenim u Tabeli 1.

Red. Broj	Host	Lokacija
1.	SBG Dolac Malta	Sarajevo
2.	SBG Zenica	Zenica

Tabela 1 - Tačke pristupa BH Telecoma za IP interkonekciju

Način IP povezivanja mobilne mreže BH Telecoma sa mrežom Operatora dat je na Slici 1.

Slika 1: Šema IP povezivanja mreže Operatora na mobilnu mrežu BH Telekoma

U slučaju da Operator ima uspostavljenu IP interkonekciju na fiksnu mrežu BH Telekoma ili da istovremeno zahtijeva interkonekciju na fiksnu i na mobilnu mrežu BH Telekoma, moguće je koristiti iste fizičke IP interkonekcijske linkove za povezivanje na fiksnu i na mobilnu mrežu BH Telekoma. U tom slučaju, unutar fizičke veze uspostavljaju se zasebne logičke rute za interkonekciju na fiksnu i na mobilnu mrežu BH Telekoma, kako bi se osiguralo ispravno rutiranje saobraćaja i obračun usluga.

Interkonekcija između mreže BH Telekoma i Operatora putem javnog interneta nije dozvoljena, zbog potrebe osiguranja garantovanog kvaliteta usluga za krajnje korisnike.

Poglavlje II. Implementacija interkonekcijskog linka

Povezivanje Operatorove mreže sa mrežom BH Telekoma realizuje se putem IP interkonekcijskih linkova koji se sastoje od jednog ili više Ethernet vodova. Operator će se povezati putem 1 Gbps Ethernet interfejsa na njemu najbližem rubnom IP/MPLS routeru u mreži BH Telekoma te dalje kroz IP/MPLS mrežu BH Telekoma do tačaka pristupa za IP interkonekciju.

U cilju obezbeđenja redundantne i osiguravanja odgovarajućeg nivoa pouzdanosti, Operator ima mogućnost da zahtijeva dva IP interkonekcijska linka, po jedan na svaku od tačaka pristupa za IP interkonekciju, uz korištenje *load balancing* modela usmjeravanja saobraćaja prema dogovoru obje strane, u svrhu uravnoteženja opterećenja.

Minimalni set SIP/SIP-I sesija za IP interkonekciju je 31, sa daljim povećanjem u koracima po 31, dakle $n \times 31$ sesija ($n=1,2,3,\dots$). Za realizaciju nacionalnog i međunarodnog saobraćaja Operator je dužan koristiti odvojene setove SIP/SIP-I sesija.

Minimalni kapacitet Ethernet voda neophodan za prenos govora i signalizacije, uz garantovani kvalitet, za minimalni set od 31 sesije, korištenjem obaveznog G.711 A-law kodeka sa periodom

paketizacije 20ms, je 4 Mbps. Nadogradnja kapaciteta Ethernet vodova vrši se u koracima po 4 Mbps.

U slučaju korištenja dva interkoneksijska linka, Operator ima pravo odabira načina raspoređivanja ukupnog broj ugovorenih Ethernet vodova između dva interkoneksijska linka.

Operator ima mogućnost interkonekcije na strani Operatora, interkonekcije na strani BH Telekoma – „in-span“ i interkonekcije na strani BH Telekoma sa uslugom kolokacije, pri čemu će se kolokacija može realizovati isključivo na tačkama pristupa za IP interkonekciju. Interkonekcija sa produženim kolom nije moguća u slučaju IP interkonekcije.

Tačke interkonekcije će se utvrditi u pregovorima sa Operatorom, a u skladu sa zahtijevanim načinom interkonekcije od strane Operatora, ukoliko postoji tehnička mogućnost za realizaciju.

Za IP interkonekciju bit će podržani sljedeći tipovi 1GbE interfejsa za single-mode optičko vlakno: SFP-1000LX 1310 nm single-mode, 1000Base-ZX 1550 nm, 1000Base-T, 1000Base-SX, 1000Base-LX. BH Telecom ne podržava bidirekcione niti Fast Ethernet interfejse za IP interkonekciju.

U cilju dovođenja IP interkonekcije u operativnu funkciju, BH Telecom će izvršiti konfiguraciju tačaka pristupa za IP interkonekciju. Na tačkama pristupa konfigurisat će se minimalni set od 31 sesije za jedan tip saobraćaja (nacionalni ili međunarodni), te dalje u koracima od n x 31 sesija po vrsti saobraćaja.

Signalizacija za IP interkonekciju (SIP/SIP-I) bit će implementirana kroz uspostavljeni interkoneksijski link.

U cilju dovođenja IP interkonekcije u operativnu funkciju, BH Telecom i Operator će nakon interkonekcije izvršiti SIP/SIP-I testiranje veza u skladu sa definisanim listom testova (Tabela 19) kojim će se potvrditi pravilno uspostavljanje kontrole i raskidanja poziva između krajnijih korisnika. Uspostavljena IP interkonekcija podrazumijeva uspostavu kapaciteta, kao i uspješno testiranje u skladu definisanim listom testova. Rokovi za uspostavu interkonekcije su definisani u Dijelu drugom, Poglavlje VI Ponude.

Poglavlje III. Dimenzioniranje interkoneksijskog linka

Za dimenzioniranje IP interkoneksijskog linka koji obezbeđuje BH Telecom je odgovoran Operator. Operator je dužan dimenzionirati broja setova sesija n x 31, odnosno broja 4 Mbps Ethernet vodova, u skladu sa procjenom vlastitog saobraćaja.

Poglavlje IV. Planiranje kapaciteta i saobraćaja

Planiranje kapaciteta i saobraćaja za IP interkonekciju vrši se u skladu sa količinama razmijenjenog saobraćaja i obuhvata vremenske okvire i kapacitete kako slijedi:

Relacija interkoneksijskog voda	Broj Ethernet vodova za period T+Q	Zahtijevani datum realizacije	Odobreni datum realizacije	Broj Ethernet vodova za period T+2.Q	Zahtijevani datum realizacije	Odobreni datum realizacije

Relacija interkoneksijskog voda	Nacionalni saobraćaj u smjeru prema BH Telecomu		Nacionalni saobraćaj u smjeru prema Operatoru	
	T+Q	T+2.Q	T+Q	T+2.Q

DIO TREĆI - REFERENTNI DOKUMENTI

- [RFC3261] IETF RFC 3261 "Session Initiation Protocol (SIP)"
- [RFC3262] IETF RFC 3262 "Reliability of Provisional Responses in the Session Initiation Protocol (SIP)"
- [RFC3264] IETF RFC 3264 "An Offer/Answer Model with the Session Description Protocol (SDP)"
- [RFC2976] IETF RFC 2976 "The SIP INFO Method"
- [RFC3311] IETF RFC 3311 "The Session Initiation Protocol (SIP) UPDATE method"
- [RFC3323] IETF RFC 3323 "A Privacy Mechanism for the Session Initiation Protocol (SIP)"
- [RFC3325] IETF RFC 3325 "Private Extensions to the Session Initiation Protocol (SIP) for Network Asserted Identity within Trusted Networks".
- [RFC3326] IETF RFC 3326 "The Reason Header Field for the Session Initiation Protocol (SIP)"
- [RFC4028] IETF RFC 4028 "Session Timers in the Session Initiation Protocol (SIP)"
- [RFC 2327] M. Handley, V. Jacobson, "SDP: Session Description Protocol", RFC 2327, Apr.1998.
- [RFC 2833] ISOC/IETF RFC 2833, RTP Payload for DTMF Digits, Telephony Tones and Telephony Signals
- [G.711] ITU-T Recommendation " Pulse code modulation (PCM) of voice frequencies"
- [G.729] ITU-T Recommendation "Coding of speech at 8 kbit/s using conjugate-structure algebraic- code-excited linear prediction (CS-ACELP)"
- [G.729] Annex A ITU-T Recommendation Annex A "Reduced complexity 8 kbit/s CS-ACELP speech codec"
- [E.164] ITU-T Recommendation "The international public telecommunication numbering plan"
- [RFC2046]* IETF RFC 2046 "Multipurpose Internet Mail Extensions (MIME) Part Two: Media Types"
- [RFC3204]* IETF RFC 3204 "MIME media types for ISUP and QSIG Objects"
- [Q.1912.5]* ITU-T Recommendation Q.1912.5 "Interworking between Session Initiation Protocol (SIP) and Bearer Independent Call Control Protocol or ISDN User Part"

*- dokumenti koji se primjenjuju kod SIP-I interkonekcije

DIO ČETVRTI - SKRAĆENICE

U ovom poglavljiju skraćenice koje se javljaju imaju sljedeće značenje:

AMR	Adaptive Multi Rate
BAIC	Barring of all incoming calls
CFB	Call Forwarding on mobile subscriber Busy
CFNRc	Call Forwarding on mobile subscriber not Reachable
CFNRy	Call Forwarding on no Reply
CFU	Call Forwarding Unconditional
CLIP	Calling Line Identity Presentation

CLIR	Calling Line Identity Restriction
DTMF	Dual-Tone Multi-Frequency
EFR	Enhanced Full Rate
FR	Full Rate
FQDN	Fully Qualified Domain Name
GSM	Global System for Mobile communication
HR	Half Rate
MIME	Multipurpose Internet Mail Extensions
ODBIC	Operator Determined Barring of incoming calls
SBG	Session Border Gateway
SDP	Session Description Protocol
SIP	Session Initiation Protocol
SIP-I	SIP with encapsulated ISUP
TCP	Transmission Control Protocol
UDP	User Datagram Protocol
UE	User Equipment
URI	Uniform Resource Identifier
WB	Wide Band

DIO PETI - SIP/SIP-I SIGNALIZACIJSKE PORUKE

SIP poruke i zaglavja specificirani u ovom poglavlju moraju se kodirati, popunjavati i obrađivati kao što je specificirano referentnim standardima odnosno specifikacijama kojima su isti definisani, a u skladu sa listom referentnih dokumenata popisanih u Dijelu trećem ovog Priloga.

Request-URI u svim SIP zahtjevima moraju se kodirati i popunjavati u skladu sa [RFC3261].

Poglavlje I. Definicije

Smjerovi „prijem“ i „slanje“ odnose se na smjer poruke.

U prijemnom smjeru:

- „Podržano“ znači da zaglavje može biti prisutno i ako je primljeno, s istim se mora postupati u skladu sa navedenim standardima.
- „Obavezno“ znači da primatelj očekuje da zaglavje bude prisutno.

U smjeru otpreme:

- „Može biti poslano“ znači da zaglavje može biti prisutno ili izostavljeno ovisno o transakciji ili kontekstu poziva.
- „Obavezno“ znači da je zaglavje uvijek prisutno.

Poglavlje II. Transportni protokol

Kao transportni protokol koristi se isključivo UDP. Ne preporučuje se korištenje TCP protokola.

Kako se navodi i u specifikaciji RFC3261, slanje SIP zaglavja u kompaktnoj formi je opcionalno. Preporučuje se izbjegavanje korištenja kompakt forme SIP zaglavja. Ukoliko se ipak koristi,

korištenje kompaktne forme zaglavlja temelji se na bilateralnom dogovoru između operatora. Preporučuje se da veličina SIP poruke tj. maksimalna dužina poruke ne prelazi 2048 okteta (byte).

Poglavlje III. SIP metode i zaglavlja

Odjeljak A. SIP metode

U cilju realizacije usluge terminacije saobraćaja u mobilnu mrežu BH Telecoma putem IP interkonekcije, moraju biti podržane sljedeće SIP metode:

- INVITE
- RE-INVITE
- ACK
- BYE
- CANCEL
- OPTIONS*
- UPDATE
- INFO

*OPTIONS – obavezno mora biti podržan u prijemnom smjeru, dakle mora se odgovoriti na OPTIONS upit koji šalje BH Telecom

Slanje i prijem PRACK poruka po interkonekcijskoj vezi je poželjno.

Odjeljak B. SIP zaglavlja i tijelo poruke

Ukoliko je povezivanje putem SIP-a, SIP tijelo poruke koje je podržano je SDP (podtip aplikacije application/sdp).

Ukoliko je povezivanje putem SIP-I, kada je prisutan SDP sa enkapsuliranim ISUP-om u istoj poruci, tijelo je multipart MIME. Zaglavljivo Content-Type mora biti u skladu sa RFC 2046. (Content-Type: multipart/mixed). Zahtijeva se korištenje boundary parametra.

Podtipovi tijela su:

- Content-Type: application/sdp
- Content-Type: application/isup;version=itu-t92+

Ukoliko postoji ISUP tijelo poruke, zaglavljivo Content-Disposition treba biti postavljen na sljedeći način:

Content-Disposition: signal; handling = required.

Verzija ISUP-a koja će biti enkapsulirana u SIP poruku, mora se poslati u zaglavljivo Content-Type. BH Telecom koristi version=ITU-T92+.

Odjeljak C. Ponašanje mreže u prijemu

Provjera metode

Ukoliko je SIP metoda koja je primljena prepoznata, ali ne i podržana, bit će odbijena kako je definirano RFC 3261 s odgovorom 405 „Method not allowed“.

Ukoliko SIP metoda koja je primljena nije prepoznata (npr. nije implementirana), bit će odbijena kako je definirano RFC 3261 sa odgovorom 501 „Not implemented“.

Provjera statusnog koda

Ukoliko odgovor primljen u SIP poruci nije podržan onda odgovarajući poziv ili transakcija propada. Popis podržanih i neprimjenjivih odgovora s detaljnim uputama za njihovu obradu dat je u Tabeli 3.

Ukoliko odgovor primljen u SIP poruci nije prepoznat tj. odgovor koji nije naveden u Tabeli 3, sa njim će se postupati kao da je ekvivalentan x00 kodu odgovora te klase.

Ukoliko je u SIP poruci primljen privremeni odgovor koji nije prepoznat, a različit je od 100 zadnjeg odgovora, tj. nije naveden u Tabeli 3, s njim će se postupati kao da je ekvivalentan s 183 „session progress“.

Provjera zaglavlja u zahtjevima

Ukoliko se u SIP zahtjevu primi nepodržano SIP zaglavljje ili parametar, isto će biti ignorisano osim ako je njegova oznaka prisutna u zaglavljiju „Require“. Zaglavljia ili parametri koji nisu navedeni u tabelama iz ovog Priloga se smatraju neprimjenjivim.

Ukoliko obavezno zaglavje nije prisutno u zahtjevu ili je deformisano, zahtjev će biti odbijen kako je definirano RFC 3261.

Provjera zaglavlja u odgovorima

Ukoliko se u SIP odgovoru primi nepodržano SIP zaglavljje, isto će biti ignorisano. Zaglavljia ili parametri koji nisu navedeni u tabelama iz ovog Priloga se smatraju nepodržanim zaglavljima ili parametrima.

Ukoliko zaglavje koje je nužno za obradu odgovora nije prisutno ili je deformisano u privremenom odgovoru, odgovor će biti odbačen/ignoriran.

Ukoliko zaglavje koje je nužno za obradu odgovora nije prisutno ili je deformirano u konačnom odgovoru izuzev 2XX odgovora, odgovor će se tretirati kao odgovor 500 „Server Internal Error“.

Ukoliko zaglavje koje je nužno za obradu odgovora nije prisutno ili je deformirano u konačnom 2XX odgovoru na INVITE zahtjev, odgovor će biti prihvaćen slanjem ACK i nakon toga će dijalog biti završen.

Ponašanje u slučaju primanja SIP odgovora koji je označen kao „Nije primjenjivo“, nije definisano ovom specifikacijom obzirom da se odnosi na kontekst koji je izvan opsega trenutnog dokumenta.

Odjeljak D. Ponašanje mreže u slanju

Moguće je slati samo SIP signalizacijske elemente (metode, zaglavja, parametre zaglavljia, statusni kod odgovora, oznake, opcija,...) koji su definisani i autorizovani (kao obavezni ili optionalni) ovom Ponudom.

Bez obzira na gore navedeno, prema bilateralnim sporazumima, SIP signalizacijski elementi koji nisu definisani ili odobreni u trenutnoj specifikaciji, mogu se razmjenjivati preko interkonekcijskih veza.

Odjeljak E. Početni INVITE metod

Početni INVITE zahtjev je obavezan kako je definisano u RFC3261.

Obrada sa SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu sa RFC3261.

Podržana zaglavila u zahtjevu

U tabeli 2. dati su statusi zaglavila u početnom INVITE-u u oba smjera (prijem i slanje).

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Allow	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	Obavezno ako postoji ISUP body	Obavezno ako postoji ISUP body
Content-Length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Diversion	[RFC5806]	Podržano	Može biti poslano
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Min-SE	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
P-Asserted-Identity	[RFC3325]	Podržano	Može biti poslano
Privacy	[RFC3323]	Podržano	Može biti poslano
Record-Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Require	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

*zaglavila koja su primjenljiva za SIP-I

Tabela 2. Podržana SIP zaglavila u početnom INVITE zahtjevu

Obrada SIP odgovora

SIP odgovori se obrađuju u skladu sa RFC3261 uz pojašnjenje dato u Tabeli 3. Ako se primi odgovor, koji nije podržan onda odgovarajući poziv ili transakcija propadaju.

Višestruki SIP privremeni odgovori tj. odgovori za vrijeme uspostave poziva, koji kreiraju odvojene rane dijaloge, kako je specificirano u RFC3261, su podržani uz sljedeće pojašnjenje:

- Po prijemu privremenih odgovora koji sadrže SDP tijela, primatelj mora koristiti najnoviju primljenu informaciju o mediju.
- Potvrđeni dijalozi koji su kreirani prvim 200 OK odgovorom za nepostojeće rane dijaloge će zamijeniti bilo koju ranije pohranjenu dijalog informaciju.

SIP odgovor	Prijem	Slanje
1xx	100 Trying	Podržano
	180 Ringing	Podržano
	181 Call is being forwarded	Šalje se kad je pozvani korisnik obavješten o dolaznom pozivu
	182 Queued	Može biti poslano
	Nije primjenjivo	Ne šalje se

	183 Session Progress	Podržano	Može biti poslano
2xx	200 OK	Podržano	Šalje se kad je na poziv odgovoreno.
3xx		Nije primjenjivo	Ne šalje se
4xx	400 Bad Request	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	401 Unauthorized	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	402 Payment Required	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	403 Forbidden	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	404 Not Found	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	405 Method Not Allowed	Podržano	Može biti poslano
	406 Not Acceptable	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	407 Proxy Authentication Required	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	408 Request Timeout	Podržano	Može biti poslano
	410 Gone	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	413 Request Entity Too Large	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela. Pokušaj nije ponovljen.	Može biti poslano
	414 Request- URI Too Long	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	415 Unsupported Media Type	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela. Pokušaj nije ponovljen.	Može biti poslano
	416 Unsupported URI Scheme	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela. Pokušaj nije ponovljen.	Može biti poslano
	420 Bad Extension	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela. Pokušaj nije ponovljen.	Može biti poslano
	421 Extension Required	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	422 Session Interval Too Small	Podržano	Može biti poslano
	423 Interval Too Brief	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	480 Temporarily Unavailable	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	481 Call/Transaction Does Not Exist	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	482 Loop Detected	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	483 Too Many Hops	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano

	484 Address Incomplete	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	485 Ambiguous	Nije primjenjivo	Ne šalje se
	486 Busy here	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	487 Request Terminated	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	488 Not acceptable here	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Šalje se ukoliko primljeni zahtjev sadrži SDP ponudu koja nudi nepodržani medijski format ili IP verziju
	491 Request Pending	Podržano. Za re-INVITE zahtjev podržano je kako je definirano u [RFC3261]/14.1	Može biti poslano. Za re-INVITE zahtjev podržano je kako je definirano u [RFC3261]/14.1
	493 Undecipherable	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
5xx		Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
6xx	600 Busy	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	603 Decline	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	604 Does Not Exist Anywhere	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano
	606 Not Acceptable	Podržano. Odgovarajući poziv ili transakcija nije uspjela	Može biti poslano

Tabela 3. Obrada SIP odgovora

Podržana zaglavila u odgovorima

Status zaglavila u SIP odgovorima na početni INVITE zahtjev i za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 4.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	18X /200	Podržano	Može biti poslano
Accept/Accept-Encoding	[RFC3261]	415	Obavezno	Obavezno
Allow	[RFC3261]	18X /200	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3261]	1xx (osim 100)	Podržano	Može biti poslano
	[RFC3261]	200	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	Svi kodovi	Obavezno ako postoji ISUP body	Obavezno ako postoji ISUP body
Content-Length	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

MIME-Version*	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	može biti poslano
P-Asserted-Identity	[RFC3325]	200	Podržano	Može biti poslano
P-Early-Media	[RFC5009]	18x	Podržano	Može biti poslano
Privacy	[RFC3323]	Svi kodovi	podržano	može biti poslano
Reason	[RFC3326]	Svi relevantni kodovi	Podržano	Može biti poslano
Record-Route	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Require	[RFC3261]	18X /200	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	200	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

*zaglavila koja su primjenljiva za SIP-I

Tabela 4. Podržana SIP zaglavila u odgovorima na početni INVITE zahtjev

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavilu su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

Odjeljak F. Re-INVITE zahtjev

Re-INVITE zahtjev treba biti podržan kako je definisano u RFC3261.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavila u zahtjevu

Status zaglavila u re-INVITE zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 5.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Allow	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	Obavezno ako postoji ISUP body	Obavezno ako postoji ISUP body
Content-Length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC3261]	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Min-SE	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
Require	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano

Session-Expires	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

*zaglavlja koja su primjenljiva za SIP-I

Tabela 5. Podržana SIP zaglavlja u re-INVITE zahtjevu

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu s RFC3261. 1xx odgovori različiti od 100 se ne očekuju kao odgovor na re-INVITE zahtjev.

Podržana zaglavlja u odgovorima

Status zaglavlja u SIP odgovorima na re-INVITE zahtjev i za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 6.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
Accept/Accept-Encoding	[RFC3261]	415	Obavezno	Obavezno
Allow	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
Content-Disposition	[RFC3204]	Svi kodovi	Obavezno ako postoji ISUP body	Obavezno ako postoji ISUP body
Content-Length	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC3261]	200	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Reason	[RFC3326]	Svi relevantni kodovi	Podržano	Može biti poslano
Require	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	200	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

Tabela 6. Podržana SIP zaglavlja u odgovorima na re-INVITE zahtjev

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavlju su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

Odjeljak G. CANCEL metoda

CANCEL zahtjev treba biti podržan kako je definisano u RFC3261.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlj u zahtjevu

Status zaglavlj u CANCEL zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 7.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Content-length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Reason	[RFC3326]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

Tabela 7. Podržana zaglavlj u CANCEL zahtjevu

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavlj su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlj u odgovorima

Status zaglavlj u SIP odgovorima na CANCEL zahtjev i za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 8.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Call-ID	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
CSeq	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
To	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

Tabela 8. Podržana SIP zaglavlj u odgovorima na CANCEL zahtjev

Odjeljak H. ACK metod

ACK zahtjev treba biti podržan kako je definisano u RFC3261.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlj u zahtjevu

Status zaglavlj u ACK zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 9.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Content-length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Content-type	[RFC3261]	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

Tabela 9. Podržana SIP zaglavla u ACK zahtjevu

Odjeljak I. BYE metod

BYE zahtjev treba biti podržan kako je definisano u RFC3261.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavla u zahtjevu

Status zaglavla u BYE zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 10.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Allow	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	Obavezan ako je prisutno tijelo ISUP-a	Obavezan ako je prisutno tijelo ISUP-a
Content-Length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Content-Type*	[RFC3261]	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ako sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
P-Asserted-Identity	[RFC3325]	Podržano	može biti poslano
Reason	[RFC3326]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

*zaglavla koja su primjenljiva za SIP-I

Tabela 10. Podržana SIP zaglavla u BYE zahtjevu

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavlu su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlj u odgovorima

Status zaglavlj u SIP odgovorima na BYE zahtjev, za smjer slanja i smjer prijema, dat je u tabeli 11.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept/Accept Encoding	[RFC3261]	415	Obavezno	Obavezno
Allow	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	200	Obavezno ako postoji ISUP body	Obavezno ako postoji ISUP body
Content-Length	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Content-Type*	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Cseq	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Reason	[RFC3326]	Svi relevantni kodovi	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

*zaglavlj koja su primjenljiva za SIP-I

Tabela 11. Podržana SIP zaglavlj u odgovorima na BYE zahtjev

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavlj su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

Odjeljak J. OPTIONS metod

OPTIONS metod treba biti podržan kako je definisano u RFC3261.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261.

Podržana zaglavlj u zahtjevu

Status zaglavlj u OPTIONS zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 12.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Allow	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
CSeq	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano

To	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Obavezno	Obavezno

Tabela 12. Podržana SIP zaglavla u OPTIONS zahtjevu

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu sa RFC3261.

Podržana zaglavla u odgovorima

Status zaglavla u SIP odgovorima na OPTIONS zahtjev, za smjer slanja i smjer prijema, dat je u tabeli 13.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC3261]	200	Podržano	Može biti poslano
Allow	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC3261]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
CSeq	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Supported	[RFC3261]	200, 5xx	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3261]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

Tabela 13. Podržana SIP zaglavla u odgovorima na OPTIONS zahtjev

Odjeljak K. INFO metod

INFO metod treba biti podržan kako je definisano u RFC2976.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3261 i RFC2976.

Podržana zaglavla u zahtjevu

Status zaglavla u INFO zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 14.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Call-ID	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno
Content-Disposition*	[RFC3204]	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC2976]	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno
CSeq	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC2976]	Podržano	Može biti poslano
MIME-Version*	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC2976]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC2976]	Obavezno	Obavezno

*zaglavla koja su primjenljiva za SIP-I

Tabela 14. Podržana SIP zaglavla u INFO zahtjevu

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu s RFC3261 i RFC2976.

Podržana zaglavla u odgovorima

Status zaglavla u SIP odgovorima na INFO zahtjev i za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 15.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept	[RFC2976]	415	Obavezno	Obavezno
Call-ID	[RFC2976]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC2976]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
CSeq	[RFC2976]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC2976]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
To	[RFC2976]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC2976]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

Tabela 15. Podržana SIP zaglavla u odgovorima na INFO zahtjev

Odjeljak L. UPDATE metod

UPDATE metod treba biti podržan kako je definisano u RFC3311.

Obrada SIP zahtjeva

Obrada SIP zahtjeva mora biti u skladu s RFC3311 i RFC3261.

Podržana zaglavla u zahtjevu

Status zaglavla u UPDATE zahtjevu i za smjer prijema i za smjer slanja dat je u tabeli 16.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	PRIJEM	SLANJE
Allow	[RFC3311]	Podržano	Može biti poslano
Call-ID	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC3311]	Podržano	Može biti poslano
Content-Type	[RFC3311]	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan	Obavezno ukoliko sadržaj („body“) nije prazan
CSeq	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
Max-Forwards	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
MIME-Version*	[RFC3261]	Podržano	Može biti poslano
Min-SE	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
Route	[RFC3311]	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	Podržano	Može biti poslano
Supported	[RFC3311]	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno

Via	[RFC3311]	Obavezno	Obavezno
-----	-----------	----------	----------

*zaglavla koja su primjenljiva za SIP-I

Tabela 16. Podržana SIP zaglavla u UPDATE zahtjevu

Obrada SIP odgovora

Obrada SIP odgovora mora biti u skladu s RFC3311.

Podržana zaglavla u odgovorima

Status zaglavla u SIP odgovorima na UPDATE zahtjev za smjer slanja i smjer prijema dat je u tabeli 17.

NAZIV ZAGLAVLJA	REFERENCA	KOD ODGOVORA	PRIJEM	SLANJE
Accept/Accept-Encoding	[RFC3311]	415	Obavezno	Obavezno
Call-ID	[RFC3311]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Contact	[RFC3311]	200	Obavezno	Obavezno
Content-Length	[RFC3311]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Cseq	[RFC3311]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
From	[RFC3311]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Reason	[RFC3326]	Svi relevantni kodovi	Podržano	Može biti poslano
Require	[RFC3311]	Svi kodovi	Podržano	Može biti poslano
Session-Expires	[RFC4028]	200	Podržano	Može biti poslano
To	[RFC3311]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno
Via	[RFC3311]	Svi kodovi	Obavezno	Obavezno

Tabela 17. Podržana SIP zaglavla u odgovorima na UPDATE zahtjev

U skladu sa [RFC3326] u Reason zaglavju su podržani i SIP statusni kodovi i decimalne vrijednosti „cause value“ po ITU-T Q.850.

DIO ŠESTI - PRAVILA ZA ENKAPSULACIJU/DEENKAPSULACIJU

Enkapsulacija/deenkapsulacija ISUP-a vrši se u skladu sa ITU-T Q1912.5, sa sljedećim pojašnjenjima:

- Enkapsulirani ISUP parametri imaju prednost u odnosu na pridružena SIP zaglavla, osim broja u Request-URI i pozvanog broja za koje se primjenjuje poseban postupak opisan u Dijelu sedmom – Format identifikacije, parametri adrese i signalizacijski mod.
- Enkapsulirane REL poruke imaju prednost nad SIP porukama.

DIO SEDMI - FORMAT IDENTIFIKACIJE, PARAMETRI ADRESE I SIGNALIZACIJSKI MOD

Formati identiteta podržani za Request – URI, From, To, P-Asserted Identity, Diversion, Route, Via i Contact zaglavla dati su u tabeli 18.

SIP URI format mora biti u skladu s RFC3261.

Podržani formati u smjeru prijema (Napomena 1)	Podržani formati u smjeru slanja (Napomena 2)
---	--

From (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone	From (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone
To (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone	To (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone
P-Asserted-Identity (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone	P-Asserted-Identity (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone
Request-URI (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone	Request-URI (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone
Diversion (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone	Diversion (for E.164 subscriber numbers)	1. SIP URI like globalnumber@domainname with user=phone 2. SIP URI like globalnumber@IP_address with user=phone
Via	IP address/port	Via	IP address / port
Route	SIP URI (Napomena 3)	Route	SIP URI (Napomena 3)
Contact	SIP URI (Napomena 3)	Contact	SIP URI (Napomena 3)
Napomena 1 - U smjeru prijema, kad je više formata navedeno (npr. 1. 2), znači da svi formati moraju biti podržani			
Napomena 2 - U smjeru slanja, kad je više formata navedeno (npr. 1. 2), znači da svi formati moraju biti podržani			
Napomena 3 - Upotreba FQDN umjesto IP adrese mora biti dogovorena između obje strane unaprijed			

Tabela 18. Podržani formati identifikacije

Dodatno, u obzir treba uzeti slijedeće principe:

- Preplatnički telefonski brojevi se sastoje samo od cifara.
- Request-URI i To zaglavje sadrže informaciju o pozvanom broju. From i P-Asserted-Identity zaglavlja sadrže informaciju o pozivajućem broju. Diversion zaglavje sadrži informaciju o broju s kojeg je poziv preusmjeren. Ova zaglavlja su uvijek u global number formatu sa „+“ ispred E.164.
- Koristit će se isključivo "enbloc" signalizacija, dakle cijeli pozvani broj očekuje se unutar jednog INVITE zahtjeva.
- Ne garantuje se uspostava poziva niti prezentacija broja CLIP/CLIR ako se ne poštuju gore navedena pravila.

DIO OSMI - UPRAVLJENJE MEDIJA SESIJAMA

Razmjena SDP ponuda/odgovora offer/answer odvijat će se u skladu sa RFC3261, RFC3264 i RFC2327. SDP informacija je podržana jedino u tijelu INVITE, re-INVITE, ACK, 200 OK (INITE, re-INVITE) i 18x (INVITE) poruka.

Minimalno, moraju biti podržani SDP parametri korišteni u RF3264.

Poglavlje I. Uspostava medijske sesije

Odjeljak A. Inicijalna INVITE poruka

Pravila ponude/odgovora (offer/answer) su bazirana isključivo na RFC3261 i RFC3264.

Inicijalna INVITE poruka mora sadržavati SDP. Ako inicijalna INVITE poruka ne sadrži SDP ponudu, onda slanje medija prije uspostave poziva (backward early-media) nije moguće.

Inicijalna INVITE poruka sa SDP ponudom se ne smije kodirati s konečnijskom adresom (c=line) postavljenom na 0.0.0.0.

Kada inicijalni INVITE sadrži SDP ponudu, SDP odgovor mora biti prisutan u 200 OK odgovoru.

Odjeljak B. Kodeci i dogovor o kodecima

Ukoliko primljeni SDP odgovor pokazuje podržavanje više od jednog kodeka među kodecima predloženim u SDP ponudi, samo će se prvi uzeti u razmatranje. Kako bi se prešlo na drugi predloženi medija format iz SDP odgovora različit od prvog, moraju se obaviti ponovni SDP pregovori.

"a=ptime" je media atribut koji pokazuje željeni interval paketizacije kojeg bi završna točka željela uzeti u razmatranje u prijemu za specifični media stream (ali ne za specifični kodek). Ukoliko je informacija dostupna, preporučuje se slanje "a=ptime" parametra preko interkonekcijske veze.

Ukoliko nema zajedničkih media formata u SDP ponudi primljenoj u inicijalnoj INVITE poruci ili re_INVITE poruci ista će biti će odbijena s odgovorom 488 "Not acceptable here".

Naćelno, odabir kodeka vrši se na osnovu raspoloživih resursa mobilne pristupne mreže na način da se preferira kodek koji osigurava najveću kvalitetu prenosa govora. Sa drugim mobilnim mrežama preferira se metoda dogovora oko izbora kodeka između dva krajnja elementa mreže (najčešće terminala), tj. pokušava se izbjegći uključenje transkoding funkcija u cilju očuvanja kvalitete prenosa govora.

Preferirana lista kodeka je:

Prioritet	Ime kodeka
1	AMR WB set 0
2	AMR set 7
3	FR AMR set 1
4	HR AMR set 1
5	EFR
6	GSM FR
7	GSM HR
8	G711

U slučaju da se ne može dogovoriti zajednički kodek, primijenit će se G.711 kodek.

Za terminiranje saobraćaja iz fiksnih mreža u mobilnu mrežu BH Telecoma koristit će se kodek G.711 sa vremenom paketizacije 20 ms i payload type=8.

Za terminiranje međunarodnog saobraćaja u mobilnu mrežu BH Telecoma koristit će se kodeci G.711 a-law sa vremenom paketizacije 20 ms i payload type=8, G.711 μ-law i G.729.

Ukoliko se u mreži operatera ne koristi niti jedan od navedenih kodeka, obaveza polaznog operatera je da izvrši transkodiranje na svojoj strani na kodek G.711, bez obzira da li je poziv sa fiksnog ili mobilnog broja.

Odjeljak C. Early media

Tokom faze uspostave poziva, dok pozivna mreža čeka da krajnja mreža odgovori na poziv, linija koja poziva je spojena da primi ranu kontrolu poziva od krajnje (pozvane) mreže – early media.

Za slanje i prijem early media, u SDP-u parametar session media atribut (a): mora biti postavljen na sendrecv.

Informacija o early media mora biti poslana u INVITE poruci i potvrđena privremenim odgovorom 18X (osim odgovora 100).

Ukoliko se u zahtjevu (INVITE) i odgovoru (18x) šalje SDP, onda prijem SDP odgovora u 18x odgovoru je pokazatelj dolaska early media iz downstream domene, pri čemu je mreža koja pošalje takav odgovor odgovorna za izvođenje odgovarajućih tonova ili poruka.

Ukoliko se u zahtjevu (INVITE) šalje SDP, a u 18X odgovoru je prisutno zaglavje „P-early media“, isto mora sadržavati parametre usmjeravanja postavljene na „sendrecv“. Mreža koja pošalje takav odgovor, odgovorna je za izvođenje odgovarajućih tonova ili poruka. Ukoliko se u P-early-media zaglavju koristi druga vrijednost zaglavje će biti ignorisano.

Ukoliko se u INVITE poruci pošalje „P early media“ zaglavje, isto mora biti postavljeno na parametar „supported“. 18X odgovori trebaju biti poslati sa SDP-om.

Kod SIP-I interkonekcije, early media je podržana kroz enkapsuliranu ISUP informaciju.

Odjeljak D. Modifikacija medijske sesije

Jednom kad je sesija uspostavljena, modifikacija parametara medijske sesije se mora podržati kroz re-INVITE poruku u skladu RFC3261.

Odjeljak E. Završavanje sesije

Procedure koje se koriste za završetak sesije (termination of session) su opisane u RFC3261. Prihvataju se CANCEL i BYE poruke. Za završetak sesije za vrijeme early-dijalog faze mogu se koristiti CANCEL i BYE poruka, a za završetak gorovne veze se koristi BYE.

Poglavlje II. RTP/RTCP

Podržano je:

- slanje/prijem RTP paketa sa iste IP adrese sa koje se šalje i signalizacija
- slanje/prijem RTP paketa sa različite IP adrese u odnosu na signalizaciju.

Poglavlje III. Keep Alive mehanizmi

Odjeljak A. Keep Alive mehanizam za aktivne sesije

Za provjeru da li je uspostavljena veza aktivna obavezno je korištenje keep alive mehanizama re-INVITE i UPDATE, kako je definisano u RFC 4028. Obavezan je odgovor na ove poruke.

Odjeljak B. Keep Alive mehanizam za provjeru statusa intekonekcijskih SIP tačaka

Korištenje „keep alive“ mehanizma za provjeru statusa SIP signalnih linkova mora biti podržano te je dogovoren bilateralnim sporazumom. Mehanizam se koristi slanjem zasebnih periodičkih OPTIONS zahtjeva koji nisu vezani uz SIP sesije. U slučaju zaprimanja bilo kakvog SIP odgovora od suprotnе strane smatra se da je SIP signalni link funkcionalan. U slučaju da interkonektovani

operator nije u mogućnosti da šalje OPTIONS poruke, dovoljno je da pošalje bilo kakav odgovor na OPTIONS poruke poslane od strane BH Telekoma.

DIO DEVETI - TESTIRANJA

Prije uspostave interkonekcije obavezno je testiranje. Testovi moraju biti provedeni sa uspješnim rezultatom. Testovi će se obaviti u svim scenarijima koji su mogući sa interkonekcijskim partnerom pri čemu testni telefonski brojevi A, B (eventualno C) mogu da budu kombinacija iz fiksne i/ili mobilne mreže sa obje strane, kao i testove poziva prema portiranim brojevima (ported in, cross ported).

OBAVEZNI TESTOVI	
TC 1	Keep Alive mechanism, OPTIONS poruke, (SIP/SIP-I)
TC 2	Successful Call A->B, A hangs up (SIP/SIP-I)
TC 3	Successful Call A->B, B hangs up (SIP/SIP-I)
TC 4	Call A->B, A Cancels before answer (SIP/SIP-I)
TC 5	Call A->B, B Busy (SIP/SIP-I)
TC 6	Call A->B, B not responding – timer expired (SIP/SIP-I)
TC 7	Call A->B, B unallocated number (SIP/SIP-I)
TC 8	Successful Outgoing Call A->B, Call with long duration, A hangs up (SIP/SIP-I)
TC 9	Successful Incoming Call A->B, Call with long duration, B hangs up (SIP/SIP-I)
TC 10	Calling line identification presentation (CLIP) service (SIP/SIP-I)
TC 11	CLIR service (information about the A number in signalling, but cannot be forwarded to the terminal equipment) (SIP/SIP-I)
TC 12	Call A->B, No route to destination (SIP/SIP-I)
TC 13	Call A->B, Blockade on the other side (SIP/SIP-I)
TC 14	Call A->B, Blockade on the UE (SIP/SIP-I)
TC 15	Call A->B, A sends a codec that is not defined on B side (SIP/SIP-I)
TC 16	Successful call - ported in (SIP/SIP-I)
TC 17	Successful call – cross ported (SIP/SIP-I)
TC 18	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 19	Call Forwarding No Reply - CFNRy, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 20	Call Forwarding Busy - CFB, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 21	Call Forwarding Not Reachable - CFNRC, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 22	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1(OP1 ima CLIR)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 23	Call Forwarding No Reply - CFNRy, OP1(OP1 ima CLIR)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 24	Call Forwarding Busy - CFB, OP1(OP1 ima CLIR)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 25	Call Forwarding Not Reachable - CFNRC, OP1(OP1 ima CLIR)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 26	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1(OP1 ima PAI različit od From)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP)
TC 27	Call Forwarding No Reply - CFNRy, OP1(OP1 ima PAI različit od From)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP)
TC 28	Call Forwarding Busy - CFB, OP1(OP1 ima PAI različit od From)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP)

TC 29	Call Forwarding Not Reachable - CFNRc, OP1(OP1 ima PAI različit od From)->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 30	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1->OP2(OP2 ima CLIR), OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 31	Call Forwarding No Reply - CFNRy, OP1->OP2, OP2(OP2 ima CLIR) preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 32	Call Forwarding Busy - CFB, OP1->OP2, OP2(OP2 ima CLIR) preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 33	Call Forwarding Not Reachable - CFNRc, OP1->OP2, OP2(OP2 ima CLIR) preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 34	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1->OP1, OP1 preusmjeren na OP2, (SIP/SIP-I)
TC 35	Call Forwarding No Reply - CFNRy, OP1->OP1, OP1 preusmjeren na OP2, (SIP/SIP-I)
TC 36	Call Forwarding Busy - CFB, OP1->OP1, OP1 preusmjeren na OP2, (SIP/SIP-I)
TC 37	Call Forwarding Not Reachable - CFNRc, OP1->OP1, OP1 preusmjeren na OP2, (SIP/SIP-I)
TC 38	Call Forwarding Unconditional - CFU, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP2, (SIP/SIP-I)
TC 39	Call Forwarding No Reply - CFNRy, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 40	Call Forwarding Busy - CFB, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 41	Call Forwarding Not Reachable - CFNRc, OP1->OP2, OP2 preusmjeren na OP1, (SIP/SIP-I)
TC 42	Call A->B, B hold and resume (SIP/SIP-I)
TC 43	CW service (SIP/SIP-I)
TC 44	Uspostava poziva sa kodekom G.729, vrijeme paketizacije 20ms - ukoliko je dogovoreno (SIP/SIP-I)
TC 45	Codec negotiation (SIP/SIP-I) – ukoliko je dogovoreno
TC 46	Poziv na govornu poruku koja se ne smije tarifirati
TC 47	Barring of all incoming calls, BAIC, OP1>OP2, OP2 ima BAIC
TC 48	Operator Determined barring of all incoming calls, ODBIC, OP1>OP2, OP2 ima ODBIC
TESTOVI AKO JE UGOVOREN MEĐUNARODNI SAOBRAĆAJ	
TC 49	Successful Incoming International Call (PCMA) A->B, A hangs up (SIP/SIP-I)
TC 50	Successful Incoming International Call (PCMA) A->B, B hangs up (SIP/SIP-I)
TC 51	Successful Incoming International Call (PCMU) A->B
TC 52	Successful Incoming International Call (G.729) A->B

Tabela 19. Testovi za IP interkonekciju

DIO DESETI - TROŠKOVI IP INTERKONEKCIJE

Poglavlje I. Uspostava i testiranje IP interkonekcijskog linka

Usluga uspostave i testiranja IP interkonekcijskog linka između mreže Operatora i tačke pristupa BH Telecoma za IP interkonekciju naplaćuje se jednokratno po linku, po cijeni definisanoj tačkom 1.4.1. Cjenovnika iz Priloga 1, bez obzira na odabrani način interkonekcije. Usluga uspostave i testiranja IP interkonekcijskog linka za povezivanje Operatora na mobilnu mrežu BH Telecoma se naplaćuje i u slučaju realizacije interkonekcije preko istog fizičkog linka korištenog za realizaciju interkonekcije na fiksnu mrežu BH Telecoma.

Poglavlje II. Korištenje IP interkonekcijskog linka

Naknada za uslugu korištenja interkonekcijskog linka zavisi od načina uvezivanja mreže Operatora i mreže BH Telecoma. Usluga se naplaćuje mjesečno po cijeni definisanoj tačkom 1.4.2 Cjenovnika iz Priloga 1.

U slučaju interkonekcije na strani Operatora, Operator plaća puni iznos mjesečne naknade za interkonekcijski link prema tački 1.4.2 Cjenovnika iz Priloga 1. Zona Ethernet voda određuje se na osnovu udaljenosti između lokacije Operatora na kojoj se realizuje interkonekcija (tačke interkonekcije) i tačaka pristupa za IP interkonekciju definisanih ovim Prilogom.

U slučaju interkonekcije na strani BH Telecoma (fizička kolokacija), mjesečna naknada za interkonekcijski link, koji obuhvata 1Gbps portove na rubnim IP/MPLS routerima na koje su povezane tačke pristupa za IP interkonekciju i zakup i održavanje kabla od sobe za kolokaciju do tačke pristupa, iznosi 80% cijene mjesečne naknade za interkonekcijski link tačke 1.4.2 Cjenovnika.

U slučaju da je BH Telecom u potpunosti fizički realizovao interkonekcijski link do Operatora, Operator plaća dio iznosa mjesečne naknade za interkonekcijske linkove proporcionalno učešću saobraćaja Operatora u odnosu na ukupnu količinu saobraćaja koji se odvija po tom linku.

U slučaju da je Operator u potpunosti fizički realizovao interkonekcijski link do BH Telecoma, BH Telecom će platiti dio iznosa mjesečne naknade za interkonekcijske linkove proporcionalno učešću saobraćaja BH Telecoma u odnosu na ukupan saobraćaj koji se odvija po tom interkonekcijskom linku.

U slučaju da su Operator i BH Telecom zajednički realizovali interkonekcijski link, ugovorom će se regulisati naknada u slučaju značajnije razlike odlaznog saobraćaja vlastitih pretplatnika.

Poglavlje III. Saobraćaj

Sve usluge terminiranja nacionalnog saobraćaja u mobilnu mrežu BH Telecoma iz Dijela trećeg ove Ponude, Poglavlje III dostupne su putem IP interkonekcije.

Cijene ovih usluga definisane su tačkom 2.1. Cjenovnika iz Priloga 1 ove Ponude.

Komercijalne usluge interkonekcije iz Dijela trećeg ove Ponude, pružaju se na komercijalnoj osnovi i u slučaju obostranog interesa, bit će predmetom aneksa Ugovora između BH Telecoma i Operatora.

Poglavlje IV. Opće o uslovima IP interkonekcije

Za regulisanje svih ostalih uslova pružanja usluga putem IP interkonekcije, koje nisu definisani ovim Prilogom, primjenjuju se odgovarajuće odredbe iz Ponude.